

5

Mały elementarz

PRZEWODNIK METODYCZNY

ROCZNE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE

Mały elementarz

PRZEWODNIK METODYCZNY

maj – czerwiec

Autorki
Małgorzata Skrobacz
Wiesława Żaba-Żabińska

Projekt okładki
Tomasz Kozłowski

Ilustracja na okładce
Beata Zdeba

Redakcja merytoryczna
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwillk

Skład i łamanie
Marek Zapala

Zagadki i rymowanki
Małgorzata Skrobacz (s. 20, 21, 24, 30, 33, 37, 46, 49, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 63, 67, 68, 77, 78, 80, 84, 93, 94, 95, 96, 115).

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

ISBN 978-83-7874-783-3

© 2017 Wydawnictwo JUKA-91

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
ul. Jutrzenki 118
02-230 Warszawa
infolinia 800 650 300
www.mac.pl
www.juka.edu.pl

Spis treści

Rozkład materiału	4
--------------------------------	----------

Maj

I. Wiosna na łące (karty pracy, cz. 5, s. 3–17)	18
II. Nasze zmysły (karty pracy, cz. 5, s. 18–26)	35
III. Poznajemy różne zawody (karty pracy, cz. 5, s. 27–39).....	51
IV. Nasi kochani rodzice (karty pracy, cz. 5, s. 40–54).....	65

Czerwiec

I. Dzieci z całego świata (karty pracy, cz. 5, s. 55–67).....	79
II. Zwiedzamy nasz kraj (karty pracy, cz. 5, s. 68–79)	94
III. Wkrótce wakacje (karty pracy, cz. 5, s. 80–96).....	106

Oznaczenia:

 – zajęcia wynikające z zadań programowych

 – zajęcia wynikające z realizacji treści wychowania zdrowotnego

MAJ, TYDZIEŃ I				
Treści programowe	Tematy tygodni	Dzień tygodnia	Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka
1	2	3	4	5
Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie wyrazów z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie krótkich, ilustrowanych tekstów. Poznajemy przyrodę <i>Wiosna</i> – poznanie etapów rozwojowych wybranych zwierząt, np.: żaby, motyla – określanie znaczenia barwy ochronnej w życiu zwierząt. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 55).</i>	Wiosna na łące	1.	Jak to z żabką było?	• Wprowadzenie litery ż: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • Ćwiczenia zwinności i zręczności, inspirowane wierszem T. Fiutowskiej <i>Ogłoszenie</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Obrażona gąsienica	• Słuchanie opowiadania W. Kozłowskiego <i>Nikt mnie więcej nie zobaczy</i>. • <i>Nasze gąsienice</i> – wykonanie bibułkowych gąsienic.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	W krainie motyli	• Słuchanie opowiadania G. Kasdepke <i>Pamiętka druga, czyli ogryzek!</i> • Zabawy przy piosence <i>Motylek</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Barwa ochronna	• Rozmowa na temat znaczenia barwy ochronnej zwierząt. • <i>Motylkowe witraże</i> – wykonanie prostych witraży z wykorzystaniem kolorowego kartonu i bibuły niekarbowanej.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	W rodzinie owadów	• Rozmowa na temat życia pszczoł i mrówek. • Ćwiczenia artykulatoryjne <i>Mowa i zabawa</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

MAJ, TYDZIEŃ I			
Cele ogólne	Cele operacyjne	Karty pracy, cz. 5.	Zajęcia ruchowe
6	7	8	9
– zapoznanie z literą ż: małą i wielką, drukowaną i pisaną – zachęcanie do ruchu	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę ż – wykonuje ćwiczenia w sali i na powietrzu	s. 3, 4, 5, 6, 7, 8	• Ćwiczenia poranne – zestaw XXX (ułożone przez autora). • Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Żabki i bocian</i> (ułożona przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (ułożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– zapoznanie z cyklem rozwojowym motyla – rozwijanie umiejętności współpracy	– wyjaśnia cykl rozwojowy motyla – współpracuje w zespole	s. 9, 10, 11	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– rozwijanie mowy – kształtowanie poczucia rytmu	– wie, że z gąsienicy powstanie motyl – rytmicznie porusza się przy muzyce	s. 12	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			
– zwrócenie uwagi na przystosowanie zwierząt do życia w danym środowisku – poszerzanie doświadczeń plastycznych	– wyjaśnia znaczenie barwy ochronnej dla zwierząt – wykonuje prosty witraż	s. 13, 14, 15	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 16			
– przybliżenie życia pszczoł i mrówek – rozwijanie mowy	– wyjaśnia znaczenie pszczoł i mrówek dla przyrody – dzieli słowa na sylaby i na głoski	s. 16, 17	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 19			

MAJ, TYDZIEŃ II

Dbamy o nasze zdrowie <i>Dbalność o higienę</i> – dbanie o narządy zmysłów poprzez: dobre oświetlenie miejsc zabaw, pracy, unikanie hałasu, samemu też nie będąc jego źródłem, wietrzenie pomieszczeń. Nasze zmysły <i>Poznanie świata poprzez zmysły</i> – rozpoznawanie przedmiotów, roślin, zwierząt za pomocą zmysłów: dotyku, smaku, węchu, wzroku, słuchu – wyjaśnianie roli zmysłów w życiu człowieka – nabywanie właściwego stosunku do ludzi niewidomych, głuchoniemych, u których zaburzone są pewne zmysły. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 47, 72).</i>	Nasze zmysły	1.	Części ciała	• Zabawa dydaktyczna <i>Czy znam swoje ciało.</i> • Rozwiązywanie zagadek o częściach ciała.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Słyszę, widzę, czuję, smakuję	• Słuchanie opowiadania A. Sójki <i>Czardziejska kasza.</i> • <i>Dzwonki wietrzne</i> – wykonanie zabawki wydającej dźwięki.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Dźwięki wokół nas	• Zabawa matematyczna <i>Grające guziki.</i> • Zabawy przy piosence <i>Majowy wieczór.</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Codzienne hałasy	• Historyjka obrazkowa <i>Nie przeszkadzaj, nie hałasuj.</i> • <i>Malujemy muzykę</i> – ilustrowanie w zespołach, na dużych arkuszach papieru, nastroju wysłuchanej muzyki.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Po drugiej stronie lustra	• Zabawy z lustrem – <i>W krzywym zwierciadle.</i> • Zabawy z wykorzystaniem wiersza J. Tuwima <i>Okulary.</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

MAJ, TYDZIEŃ II			
– rozpoznawanie i nazywanie części ciała – rozwijanie myślenia krytycznego		Dziecko: – nazywa części swojego ciała – rozwiązuje zagadki	s. 18, 19 • Ćwiczenia poranne – zestaw XXXI (ulożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Zmien ruch, Części mojego ciała, Obserwuj bębenek</i> (ulożone przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– uświadomienie istnienia różnych narządów zmysłów – rozwijanie umiejętności łączenia w pracy plastycznej różnorodnych materiałów		– nazywa poszczególne zmysły – tworzy jedną całość z elementów	s. 20, 21
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8			
– rozwijanie umiejętności liczenia w zakresie 10 – umuzykalnienie i kształtowanie poczucia rytmu		– dodaje i odejmuje w zakresie 10 – śpiewa proste teksty na wymyślone melodie	s. 22, 23
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– uświadomienie negatywnego wpływu hałasu na zdrowie człowieka – poszerzanie doświadczeń plastycznych		– nie hałasuje – wyraża muzykę w ekspresji plastycznej	s. 24, 25
I 1, I 5, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			
– podkreślanie znaczenia zmysłu wzroku – poznawanie różnych rodzajów okularów		– rozpoznaje swój obraz w lustrze – rozumie, że noszenie okularów korekcyjnych jest koniecznością	s. 26
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			

MAJ, TYDZIEŃ III

Nasza miejscowość, nasz region <i>Poznanie osób pracujących w bliskim otoczeniu przedszkola</i> – poznanie czynności, jakie wykonują osoby z najbliższego otoczenia, nazywanie narzędzi pracy, zwrócenie uwagi na ich ubiór – odwiedzanie punktów usługowych, poznawanie pracy zatrudnionych w nich osób. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 27</i>).	Poznajemy różne zawody	1.	Dla dobra wspólnego	• Rozmowa na temat zawodów. • Zabawa dydaktyczna <i>Czy każdy trafił do swojego miejsca pracy?</i>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		2.	W pracowni krawieckiej	• Rozmowa na temat ilustracji <i>W pracowni krawieckiej</i>. • Zabawa plastyczna <i>Bawimy się w projektantów</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		3.	U ogrodnika	• Zabawa dydaktyczna <i>U ogrodnika w ogrodzie</i>. • Zabawy przy piosence <i>Ogródek</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		4.	Skąd się bierze chleb	• Historyjka obrazkowa <i>Jak powstaje chleb?</i> • <i>Pieczyno z plasteliny</i> – zabawa plastyczna.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		5.	Kim będziemy w przyszłości?	• Rozmowa na temat zawodów, jakie dzieci chciałyby wykonywać w przyszłości. • Zabawy badawcze – <i>Poznajemy właściwości magnesu</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

MAJ, TYDZIEŃ III

– przybliżenie wiadomości na temat wybranych zawodów – uświadomienie znaczenia pracy w życiu człowieka	Dziecko: – rozpoznaje osoby wykonujące określone zawody – wymienia czynności wykonywane przez przedstawicieli wybranych zawodów	s. 27, 28, 29, 30	• Ćwiczenia poranne – zestaw XXXII (ulożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Polecenia, Wyszywamy, Ogrodnik sadi kwiaty</i> (ulożone przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– zapoznanie z pracą krawcowej – projektowanie stroju z różnych materiałów	– wyjaśnia, na czym polega praca krawcowej – projektuje strój z wykorzystaniem różnorodnych materiałów	s. 31, 32	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			
– zapoznanie z pracą ogrodnika i z narzędziami, jakie w niej wykorzystuje – kształtowanie poczucia rytmu	– wypowiada się na temat pracy ogrodnika – porusza się rytmicznie przy muzyce	s. 33	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8			
– zapoznanie z etapami powstawania chleba – usprawnianie motoryki rąk	– wymienia składniki potrzebne do upieczenia chleba – lepi z plasteliny realne kształty	s. 34, 35, 36, 37	s. 38, 39
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– zachęcanie do wypowiedzi na temat zawodów, jakie dzieci chciałyby wykonywać w przyszłości – zapoznajowanie z właściwościami magnesu	– wymienia zawody, które chciałoby wykonywać w przyszłości – wymienia przedmioty, które są przyciągane przez magnes		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 11, IV 12			

MAJ, TYDZIEŃ IV

Nasze rodziny <i>Podawanie informacji na temat swojej rodziny</i> – podawanie informacji, jak mają na imię mama, tata – podawanie informacji, jakie zawody wykonują rodzice, czym się zajmują – opisywanie wyglądu rodziców, dostrzeganie ich charakterystycznych cech (wygląd, charakter) – określanie czynności domowych wykonywanych przez poszczególnych członków rodziny. <i>Organizowanie świąt o charakterze rodzinnym</i> – przygotowanie programu artystycznego, samodzielne (lub z pomocą nauczyciela) wykonanie upominków, wspólna zabawa z przybyłymi gośćmi. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 23).</i>	Nasi kochani rodzice	1.	Jacy są nasi rodzice?	• Rozmowa na temat <i>Dlaczego kochamy rodziców, a oni kochają nas.</i> • Rozwiązywanie zagadek związanych z rodziną.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		2.	Nasze zabawy z rodzicami	• Słuchanie opowiadania I. Landau <i>Wróżka Weronika.</i> • <i>Wazonik dla mamy i taty</i> – wykonanie prezentu dla rodziców z okazji ich święta.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		3.	Jakie są nasze mamy?	• Zabawa dydaktyczna <i>Czyje to mamy?</i> • Nauka i instrumentacja piosenki <i>Życzenia dla mamy.</i>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		4.	Jaki jest mój tata?	• Słuchanie wiersza E. Waśniowskiej <i>Tatus.</i> • Zabawa dydaktyczna <i>Ważymy.</i>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		5.	Gościmy naszych rodziców w przedszkolu	• Uroczystość z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

MAJ, TYDZIEŃ IV

– stwarzanie sytuacji do dzielenia się opiniami na temat swoich rodziców	Dziecko: – wypowiada się na temat swoich rodziców	s. 40	• Ćwiczenia poranne – zestaw XXXIII (ulożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Spacer, Jak mama, jak tata, Mówimy rytmicznie</i> (ulożone przez autora) • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, II 10, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– wypowiadanie się na temat spędzania wolnego czasu z rodzicami	– wypowiada się rozwiniętymi zdaniami	s. 41, 42, 43	
– rozwijanie sprawności manualnych	– wykonuje upominek dla rodziców		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2			
– rozwijanie mowy	– omawia wygląd swojej mamy	s. 44, 45, 46, 47, 48	
– nauka piosenki	– śpiewa piosenkę		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 17			
– wypowiadanie się na temat swojego taty	– mówi rozwiniętymi zdaniami	s. 49, 50, 51, 52, 53	
– porównywanie masy przedmiotów	– stosuje słowa: <i>lżejszy od, cięższy od, ważący tyle samo</i>		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– prezentowanie własnych umiejętności	– prezentuje przygotowany program artystyczny	s. 54	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			

CZERWIEC, TYDZIEŃ I

Nasza Ziemia <i>Poznanie świata</i> – nazywanie ludzi różnych ras, określanie miejsc ich zamieszkania, warunków klimatycznych, w jakich żyją – poznanie zwyczajów ludzi różnych ras (ubiór, mieszkanie) – zwracanie uwagi na zabawę dzieci z różnych regionów świata. To ja <i>Poznanie swego ciała poprzez zabawy</i> – dostrzeganie swojej niepowtarzalności, a także niepowtarzalności innych, szanowanie jej. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 21, 29).</i>	Dzieci z całego świata	1.	Dzień Dziecka – święto wszystkich dzieci	- Rozmowa na temat święta dzieci. - Ćwiczenia poprawnej wymowy według utworu E. Chilińskiej-Karpowicz <i>W wesołym miasteczku</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Jacy jesteście	- Słuchanie wiersza Danuty Gellnerowej <i>Dzieci</i>. <i>Zaczarowany świat dziecka</i> – zabawa plastyczna.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Czy lubimy być sami?	- Opowieść matematyczna <i>Zabawa w chowanego</i>. - Zabawy przy piosence <i>Dzieci</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Gdzie kto mieszka?	- Zabawa dydaktyczna <i>Czyje to domy?</i> <i>Wigwam indiański</i> – wykonanie pracy przestrzennej.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Chcę mieć przyjaciela	- Ćwiczenia w czytaniu – <i>Pragniemy żyć w pokoju</i>. - Inscenizacja opowiadania A. Świrszczyńskiej <i>O wesołej Ludwiczce</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

CZERWIEC, TYDZIEŃ I

– budzenie zainteresowania własnym świętem – rozwijanie mowy	Dziecko: – wie, kto obchodzi swoje święto 1 czerwca – prawidłowo artykułuje zaproponowane dźwięki	s. 55, 56, 57	• Ćwiczenia poranne – zestaw XXXIV (ulożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Dzieci – do domu. Dzieci – na spacer; Zamieniają się miejscami dzieci... Budujemy dom</i> (ulożone przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7			
– wzbudzanie zainteresowania życiem dzieci – wykorzystywanie w pracy plastycznej różnorodnych materiałów	– wypowiada się na temat ulubionych zabaw – tworzy kompozycję z wykorzystaniem różnych materiałów	s. 58, 59, 60, 61	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19			
– rozwijanie umiejętności liczenia – rozwijanie umiejętności wokalnych	– stosuje liczebniki – główne i porządkowe – w zakresie 10 – śpiewa piosenkę	s. 62, 63, 64	
I 1, I 5, I 8, II 6, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19			
– porównywanie warunków życia dzieci na różnych kontynentach – rozwijanie sprawności manualnych	– wymienia różnice w warunkach życia dzieci – wykonuje formę przestrzenną	s. 65, 66	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– rozwijanie techniki czytania – rozumienie takiej wartości jak przyjaźń	– samodzielnie czyta tekst – wymienia cechy przyjaciela	s. 67	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15, IV 19			

CZERWIEC, TYDZIEŃ II

Jesteśmy Polakami <i>Rozwijanie poczucia przynależności narodowej</i> – poznawanie ważniejszych regionów Polski, znajdujących się tam bogactw naturalnych – poznawanie poprzez literaturę pochodzenia nazwy stolicy Polski – Warszawy, jej herbu i ważniejszych miejsc – nazwanie największych rzek Polski – Wisły i Odry, morza – Bałtyku, gór – Tatr – oraz większych miast Polski. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 27, 28).</i>	Zwiedzamy nasz kraj	1.	Po lądzie, po wodzie czy w powietrzu?	• Zabawa dydaktyczna <i>Po lądzie, po wodzie i w powietrzu.</i> • Wykonanie zabawki – spadochronu.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Wisła – piękna polska rzeka	• Słuchanie wiersza E. Stadtmüller <i>Kim jesteś?</i> • Zabawy przy piosence <i>Nasze polskie ABC.</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Nasze góry	• Zabawa matematyczna <i>Juhasowe liczenie.</i> • <i>Panorama gór</i> – malowanie farbami na pofalowanej powierzchni.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Legendy warszawskie	• Zapoznanie z ważniejszymi miejscami Warszawy z wykorzystaniem widokówek i albumów. • Słuchanie legendy opracowanej przez A. Oppmana – <i>Legenda o bazyliisku.</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Poznajemy Kraków i jego zabytki	• Słuchanie opowiadania S. Szuchowej <i>Baśń o smoku i Krakusie.</i> • Zabawa przy nagraniu krakowiaka.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

CZERWIEC, TYDZIEŃ II

– rozróżnianie środków lokomocji; określanie, w jaki sposób się poruszają – wykonywanie formy przestrzennej	Dziecko: – wymienia środki lokomocji poruszające się po wodzie, na lądzie i w powietrzu – wykonuje zabawkę według wzoru	s. 68	• Ćwiczenia poranne – zestaw XXXV (ułożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Wracam z wędrówki, Warszawskie gołębie</i> (ułożone przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (ułożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7			
– przybliżenie wiadomości na temat rzeki Wisły – kształtowanie poczucia rytmu	– nazywa najdłuższą rzekę Polski – rytmicznie porusza się przy muzyce	s. 69, 70	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19			
– dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 – rozwijanie sprawności manualnych	– dodaje i odejmuje w zakresie 10 – maluje na pośladowanej powierzchni	s. 71, 72, 73, 74	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			
– poznawanie ważniejszych zabytków i miejsc Warszawy – rozwijanie mowy	– rozpoznaje i nazywa wybrane zabytki i miejsca w Warszawie – wypowiada się na temat legendy	s. 75, 76, 77, 78	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– poznawanie legend związanych z Krakowem – nauka kroków i figur krakowiaka	– opowiada legendę o smoku wawelskim – tańczy krakowiaka	s. 79	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			

CZERWIEC, TYDZIEŃ III

Poznajemy przyrodę <i>Lato</i> – obserwowanie, w sposób bezpośredni lub pośredni, zmian zachodzących w przyrodzie w wybranych środowiskach (np.: las, łąka) – określanie charakterystycznych cech lata, np.: długie dni, wyższa temperatura; poznanie zjawisk atmosferycznych występujących o tej porze roku, np.: burzy, tęczy. Nasze bezpieczeństwo na co dzień <i>Poznanie zasad bezpieczeństwa, przestrzeganie ich</i> – odpowiednie zachowanie się podczas burzy, huraganu. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 56, 72).</i>	Wkrótce wakacje	1.	Wakacyjne wędrówki	• Słuchanie wiersza Danuty Gellnerowej <i>Z wizytą u babci.</i> • <i>Wakacyjny wypoczynek</i> – wydzieranka z kolorowego papieru.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Wakacyjne rady	• Rozmowa na temat właściwego postępowania podczas wakacyjnego odpoczynku. • Zabawy przy piosence <i>Hola-ho.</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Lato, lato, co ty na to?	• Słuchanie wiersza M. Strzałkowskiej <i>Przepis na lato.</i> • Zabawa matematyczna <i>Rozmowa płotów</i> (T. Fiutowska).
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Co zabierzemy na wakacje?	• Zabawa dydaktyczna <i>Wakacyjny plecak.</i> • <i>Kolorowa czapeczka na wakacyjne wędrówki</i> – wykonanie papierowego nakrycia głowy.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Pożegnania nadszedł czas	• <i>Pożegnania nadszedł czas</i> – prezentowanie młodszym kolegom i rodzicom programu na zakończenie roku szkolnego.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

CZERWIEC, TYDZIEŃ III

– zwracanie uwagi na zbliżające się wakacje – poszerzanie doświadczeń plastycznych	Dziecko: – wypowiada się na temat wakacyjnego wypoczynku – wykonuje pracę plastyczną techniką wydzieranki	s. 80, 81	• Ćwiczenia poranne – zestaw XXXVI (ulożone przez autora). • Zabawa ruchowa połączona z ćwiczeniami artykulacyjnymi – <i>Jedziemy na wakacje</i> (ulożona przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7			
– uświadomienie zagrożeń związanych z wakacyjnym odpoczynkiem – kształtowanie poczucia rytmu	– wymienia niebezpieczeństwa grożące podczas wakacji – porusza się rytmicznie przy muzyce	s. 82, 83, 84	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19			
– zwracanie uwagi na oznaki nowej pory roku – dodawanie i odejmowanie w zakresie 10	– wymienia nazwę nowej pory roku, jej charakterystyczne cechy – dodaje, odejmuje w zakresie 10	s. 85, 86, 87	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			
– zwracanie uwagi na przedmioty potrzebne podczas wakacyjnych wędrowek – rozwijanie sprawności manualnych	– wymienia przedmioty potrzebne podczas wakacyjnych wędrowek – wykonuje papierowe nakrycie głowy	s. 88, 89, 90, 91	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– prezentowanie własnych umiejętności	– recytuje wiersze z podziałem na role, śpiewa piosenki, ilustruje muzykę ruchem	s. 92, 93, 94, 95, 96	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			

Tydzień I: Wiosna na łące

Dzień 1. Jak to z żabką było?

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą ż: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- zachęcanie do ruchu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę ż,
- wykonuje proponowane ćwiczenia.

Środki dydaktyczne: wiersze: T. Fiutowskiej *Żabie łapki*, *Ogłoszenie*, obrazek przedstawiający łąkę wiosną, pasujące do niego napisy, bębenek, nagranie odgłosów dochodzących z łąki wiosną, ławeczka, chorągiewki, litery, nakrywki: białe, czerwone i niebieskie, zdjęcie żaby, miska z wodą, kocyk, teksty zagadek, karty pracy, cz. 5, s. 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Przebieg dnia

I

1. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat obrazka przedstawiającego łąkę wiosną. Rozpoznawanie i nazywanie *mieszkańców* łąki. Losowanie napisów; odczytywanie ich, np. *biedronka, motyl, trawa, stokrotka, listek, lodyga, mak, rumianek, trawa, kwiatek...* i umieszczanie we właściwych miejscach.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 3.

Rozszyfrowanie wyrazów poprzez naklejanie pod obrazkami odpowiednich liter, odszukanych wśród naklejek. Zilustrowanie wybranego, rozszyfrowanego wyrazu.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXX.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Owady na łące*.
Dzieci poruszają się w różnych kierunkach sali na palcach, naśladując głosem ciche bzyczenie. Na dźwięk tamburynu przykucają – *owady odpoczywają na kwiatkach*. Na dwa dźwięki tamburynu ponownie poruszają się po sali.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Bukiety kwiatów*.
Dzieci spacerują po łące, co pewien czas schylają się i zrywają *kwiatek*. Na hasło *Bukiety kwiatów*, zatrzymują się i podnoszą do góry raz prawą, raz lewą rękę, prezentując swój *bukiet*.
- Zabawa z elementem równowagi – *Bocian chodzi po wysokiej trawie*.
Chodzą z wysokim unoszeniem kolan. Po kilku krokach zatrzymują się, stają na jednej nodze, drugą mają opartą o kolano nogi, na której stoją. Poruszają złączonymi rękami wyobrażającymi dziób bociana przed sobą i powtarzają słowa: *Kle, kle, kle, żabki mi się chce*.
- Zabawa z elementem skoków – *Ostrożne żabki*.
Dzieci-*żabki* poruszają się, skacząc w przysiadzie. Na hasło *Bocian idzie*, przykucają, zastygają bez ruchu i chowają głowę w ramiona. Hasło *Nie ma bociana*, jest sygnałem, że niebezpieczeństwa nie ma, *żabki* mogą skakać dalej.
- Zabawa z elementem biegu – *Próbujemy złapać motyla*.
Biegają w różnych kierunkach. Na hasło *Hop*, wyskakują w górę z klaśnięciem nad głową.
- Maszerują po obwodzie koła we wspięciu na palcach – *wysoko*, a potem w przysiadzie – *nisko*.

II

Wprowadzenie litery **ż**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Zagadki słuchowe – *Odgłosy dochodzące wiosną z łąki.*

Rozpoznawanie głosów zwierząt z nagrania: świerszczy, pszczoł, bociana i żab. Zapamiętywanie kolejności usłyszanych głosów, zaznaczanie jej poprzez ułożenie we właściwej kolejności pierwszych liter występujących w poszczególnych wyrazach – nazwach zwierząt.

2. Zabawa rytmiczno-artykulacyjna z wykorzystaniem wiersza T. Fiutowskiej *Żabie łapki.*

Dzieci dobierają się parami, stają naprzeciwko siebie i powtarzają tekst, ilustrując go ruchem.

Dzieci:

Dwie zielone małe żabki

tak nad stawem grają w łapki:

jedną łapką

klap, klap, klap.

Drugą łapką

klap, klap, klap.

Potem dwiema

klap, klap, klap.

Ty, bocianie,

nas nie łap!

podnoszą prawą rękę, zgiętą w łokciu, do góry,

uderzają o prawą dłoń partnera,

podnoszą lewą rękę, ugiętą w łokciu, do góry,

uderzają o lewą dłoń partnera,

podnoszą obie ręce, ugięte w łokciach,

uderzają w obie dłonie partnera,

przykucają i *grożą bocianowi*, poruszając

palcem wskazującym.

3. Oglądanie zdjęcia żaby. Omówienie jej wyglądu.

4. Poznanie litery **ż**.

• Analiza dźwiękowa słowa *żaba*.

Podział słowa na sylaby i na głoski. Ułożenie schematu i modelu, poszukiwanie innych słów, w których głoska **ż** występuje w nagłosie, śródgłosie i wygłosie, np. *żelazko, żółędzie, ważyć, kozuch, wąż, mąż...*

• Podawanie przykładów imion rozpoczynających się głoską **ż** (*Żaneta, Żelisław, Żanna, Żaklina, Żelibor, Żegota*).

• Analiza dźwiękowa imienia *Żaneta*. Podział słowa na sylaby i na głoski. Ułożenie schematu i modelu.

• Pokaz litery **ż**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej, omówienie jej wyglądu. Ułożenie z liter wyrazów **żaba, Żaneta** pod obrazkami.

5. Karty pracy, cz. 5, s. 4, 5, 6, 7.

• Oglądanie obrazka. Opowiadanie o tym, co robi kotek.

Zaznaczanie na obrazku tego, co ma w nazwie głoskę **ż**.

• Czytanie połączeń litery **ż** z poznanymi literami.

• Skreślanie pierwszej litery w każdej ramce, a potem – co drugiej litery. Czytanie wyrazów powstałych z pozostałych liter. Łączenie ich z odpowiednimi obrazkami.

• Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.

• Czytanie tekstu.

• Pisanie liter **ż, Ż** po śladach, a potem – samodzielnie.

• Czytanie zdań. Ocenianie, czy są prawdziwe. Zaznaczanie okienek z odpowiednimi napisami.

6. Zabawa ruchowa *Żabie zabawy*.

Na hasło *Żabki skaczą*, dzieci naśladują żabie skoki. Na hasło *Żabki pływają*, dzieci, w leżeniu przodem, naśladują pływanie *żabką*. Na hasło *Żabki odpoczywają*, wykonują siad klęczny, chowają głowy w ramiona, pochylając się do przodu.

6. Karta pracy, cz. 5, s. 8.

Omówienie cyklu rozwojowego żaby; oglądanie zdjęć żab występujących w Polsce; czytanie ich nazw wspólnie z nauczycielem.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Żabki i bocian*.

Na dywanie nauczyciel rozkłada sześć dużych obręczy. Są to *stawy*. Dzieci-*żabki* skaczą po *łące*. Na hasło *Bocian*, wskazują do *stawów*, a wybrany *bocian*, próbuje je złapać. Złapane *żaby*, zamieniają się w *bociany*.

Ćwiczenia zwinności i zręczności, inspirowane wierszem T. Fiutowskiej *Ogłoszenie*.

1. Słuchanie wiersza.

*Każda żaba, jeśli może,
niech się zjawi przy jeziorze,
przy wieczornym słońca blasku,
w czasie innych żab oklasków.
Urządzamy dziś zawody
w skokach – ale nie do wody.
Każda żaba może dziś
skakać z brzegu wprost na liść.
Z niego na następne skocz,
ale z trasy niech nie zboczy,*

*gdy na drugim stanie brzegu,
jest zwycięzcą w żabim biegu.
Być zwycięzcą – wielka sprawa,
wokół się rozlegną brawa!
Większa sprawa – dbać o zdrowie,
niech więc żaba, żabie powie
tę wiadomość, co tu czyta
i za żabi kostium chwytą.
Mile widziani są inni goście,
ale bocianów raczej nie proście.*

2. Rozmowa na temat wiersza.

- Dla kogo zostały ogłoszone zawody? Na czym będą polegały?
- W jaki sposób zostaną nagrodzeni zwycięzcy?
- Kto nie będzie mile widziany na żabich zawodach?

3. Zabawa *Organizujemy zawody*.

Nauczyciel proponuje zabawę w *żabie zawody* w różnych konkurencjach:

- *najszybsza żabka* – dzieci-*żabki* stają po jednej stronie sali i skaczą najszybciej jak potrafią do linii mety,
- *najdłuższy skok* – skaczą z miejsca, z wyznaczonej linii; nauczyciel zaznacza odległość,
- *żabki skaczą przez przeszkody* – pokonują tor przeszkód, przeskakując obunóż raz z jednej, raz z drugiej strony ławeczki, potem biegną slalomem między stojącymi chorągiewkami, następnie przeskakują miskę z wodą i *dopływają* do mety w leżeniu na kocyku;
- *żabki przechodzą przez tunel* – dzieci stają w rozkroku, jedno za drugim, tworząc tunel. Ostatnie dziecko przechodzi przez *tunel* i staje na jego końcu. Kolejne dzieci przechodzą w ten sam sposób;
- *delikatne masażyki* – dzieci siedzą w kole jedno za drugim, w niewielkiej odległości, aby mogły wykonywać na plecach kolegi przed sobą czynności, o których mówi nauczyciel (nauczyciel pokazuje poszczególne czynności, stojąc przed dziećmi).

*Najpierw skaczą małe żabki,
a za nimi żabek babki,
najpierw w prawo,
potem w lewo,
do środka i na drzewo.*

*Bocian dziobem szuka w trawie,
ślimak patrzy nań ciekawie.*

Szczypaweczki spacerują,

Dzieci:

delikatnie uderzają palcami rąk z dołu do góry,
uderzają piąstkami,
prowadzą obie dłonie półkolistą w prawą stronę,
prowadzą obie dłonie półkolistą w lewą stronę,
kierują obie dłonie do środka pleców, a następnie
do góry,
naprzemiennie stukają palcami wskazującymi z góry
na dół,
rysują odśrodkowo w prawą stronę, prawą dłonią,
w lewą stronę – lewą dłonią – muszle ślimaków
(spirała),
podszczypują jednocześnie obiema rękami z dołu
do góry,

*z rosy łapki otrzepują.
Płynie sobie cicho rzeczka,
rybki tańczą w niej w kółeczkach.*

*delikatnie uderzają palcami obu rąk z góry ku dołowi,
rysują fale z dołu do góry, prowadzą obie dłonie
raz w jedną, raz w drugą stronę,
rysują całymi dłońmi coraz większe, a potem
coraz mniejsze kółeczka.*

III

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Spotkania na łące*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy: *żabki*, *bociany* i *motyle*. Dźwięki bębenka są sygnałem do poruszania się *bocianów*, które spacerują po łące, wysoko unosząc kolana i machając do stojnie szeroko rozłożonymi w bok *skrzydłami* – rękami. Grzechotka zaprasza *motyle*, które biegają, machając rękami jak skrzydełkami na wysokości barków. Kołatka jest sygnałem dla *żabek*, które skaczą obunóż w przysiadzie.

1. Rozwiązywanie zagadek – *Mieszkańcy łąki*.

Wyszukiwanie roślin i zwierząt, o których jest w nich mowa, na ilustracji przedstawiającej łąkę wiosną.

*Na zielonej łące
rosną ich tysiące.
W swojej nazwie „sto” mają.
Jak się nazywają? (stokrotki)*

*Pracowite, chociaż małe,
pracują wytrwale,
budują kopce i pałace.
Szanujmy ich pracę. (mrówki)*

*Zapewne znacie
takiego konika,
co wiosną w trawie
cichutko cyka. (konik polny)*

*Skaczą po łące,
pływają w wodzie.
Z boćkiem bywają
w ciągłej niezgodzie. (żaby)*

*Lekko unoszą się nad łąką,
gdy tylko zaświeci słońko.
Mają skrzydła kolorowe
i małe czułki na głowie. (motyle)*

*Na własnych plecach
domek swój nosi,
a więc nikogo
o nocleg nie prosi. (ślimak)*

*W czerwonych butach
po łące chodzę.
Czasami stoję
na jednej nodze. (bocian)*

*W czarne kropczki
spódniczkę ma,
siada na trawie
panienka ta. (biedronka)*

Dzień 2. Obrażona gąsienica

Cele ogólne:

- zapoznanie z cyklem rozwojowym motyla,
- poszerzanie doświadczeń plastycznych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia cykl rozwojowy motyla,
- współpracuje w zespole.

Środki dydaktyczne: wiersz T. Fiutowskiej *Wiosenne spotkanie*, opowiadanie W. Kozłowskiego *Nikt mnie więcej nie zobaczy*, ilustracje do opowiadania – białe i kolorowe, kartonowe segmenty *gąsienic* z cyframi i działaniami matematycznymi, diagram krzyżówki, obrazki i napisy, nagranie muzyki tanecznej, apaszkki, obrazki do wiersza, sylwety *gąsienic* i pasujących do nich kwiatków, ilustracje *gąsienic* różnych motyli, bibuła karbowana w różnych kolorach, duże arkusze papieru, klej, flamastry, pastele, chusta animacyjna, emblematy motyli w różnych kolorach, taśma dwustronna, karty pracy, cz. 5, s. 9, 10, 11.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa matematyczna *Kolorowa gąsienica*.

Nauczyciel układa przed dziećmi białe segmenty *gąsienicy* oznaczone różnymi cyframi (i liczbą) od 1 do 10. Dzieci kolejno losują kolorowy segment z działaniem matematycznym na dodawanie lub na odejmowanie. Obliczają działanie i układają segment kolorowy na białym, w miejscu gdzie znajduje się liczba odpowiadająca wynikowi działania. *Gąsienica*, z białej, zmienia się na kolorową.

- Dzieci liczą, ile segmentów ma *gąsienica*; określają, który segment jest w jakim kolorze.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 9.

Słuchanie wiersza; wyjaśnienie, kiedy powstaje tęcza; pisanie po śladach nazw kolorów tęczy; kończenie kolorowania rysunku tęczy na podane kolory – z przestrzeganiem kolejności ich występowania.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXX (*przewodnik*, s. 18).

II

Słuchanie opowiadania W. Kozłowskiego *Nikt mnie więcej nie zobaczy*.

1. Rozwiązywanie krzyżówki.

Odszukiwanie napisów pasujących do kolejnych, ponumerowanych obrazków, przypinanie ich w diagramie, w odpowiednich miejscach; odczytanie hasła *motyl*.

1. r a m a
2. d o m y
3. k o t e k
4. b u t y
5. l i z a k

2. Rysowanie w powietrzu kształtu małego motyla i dużego motyla, prawą ręką i lewą ręką, a potem oboma równocześnie.

3. Zapoznanie z tekstem opowiadania.

Gąsienica uważała się za bardzo piękną i nie ominęła ani jednej kropli rosy, aby się w niej nie przejrzeć.

– Ach, co to za uroda! – szeptała, oglądając ze wszystkich stron swój pospolity pyszczek i wyginając grzbiet, żeby popatrzeć na dwa złociste prążki. – Szkoda, że nikt nie zwraca na mnie uwagi.

Aż raz zdarzyło się, że po łące chodziła dziewczynka i zbierała kwiaty. *Gąsienica* czym prędzej wypelzła na największy kwiatek. Dziewczynka spostrzegła ją i zawołała:

– Co to za brzydactwo!

– Ach tak! – syknęła obrażona *gąsienica*. – Wobec tego nikt, nigdy, nigdzie, za nic na świecie, w żadnym wypadku i w żadnych okolicznościach więcej mnie nie zobaczy! Daję na to słowo honoru uczciwej *gąsienicy*!

Skoro się dało słowo honoru, należy go dotrzymać. Zwłaszcza kiedy się jest *gąsienicą*. I *gąsienica* wypelzła na drzewo. Z pnia na sęczek, z sęka na gałąź, z gałęzi na gałązkę. Wyciągnęła z pyszczka jedwabną niteczkę i zaczęła się nią owijać. Snuje się niteczka, owija *gąsienicę* raz, drugi, trzeci, dziesiąty, setny... i wreszcie *gąsienica* zniknęła w miękkim, jedwabnym kokonie.

– Och, jaka jestem zmęczona! – westchnęła. – Ale owinęłam się znakomicie.

W kokonie było ciepło i nudno. *Gąsienica* ziewnęła raz, potem drugi i zasnęła. Mijał dzień za dniem. Letni wietrzyk kołysał gałązką, szeleściły liście, a obrażona *gąsienica* spała i spała. Obudziła się wreszcie. Widocznie słońce zaczęło mocno dogrzewać, bo w końcu upał był nieznośny.

– Muszę przewietrzyć trochę swój domek – postanowiła i wyskrobała małe okienko w kokonie.

– Ach, jak pięknie pachną kwiaty! – *gąsienica* wychyliła się nieco. – Nikt mnie tu pośród listków

nie zauważy. Co mam sobie żałować powietrza – pomyślała. Wychyliła się jeszcze troszeczkę, znowu troszeczkę i... wypadła ze swojej kryjówki! Ale zamiast spaść z drzewa na ziemię, uniosła się do góry! I nagle na tej samej łące zobaczyła tę samą dziewczynkę. Co za wstyd – pomyślała – że jestem brzydka. To nie moja wina. Gorzej, że teraz wszyscy będą mnie nazywać kłamczuchą. Dałam słowo honoru, że nikt mnie więcej nie zobaczy, i słowa nie dotrzymałam. Hańba! – zrozpaczona upadła na trawę. A wtedy nadbiegła dziewczynka i zawołała: – Ach, jaki piękny! – Czyżby to o mnie mowa? – szepnęła zdziwiona gąsienica. – Zdaje się, że o mnie. I wierz tu ludziom! Dziś mówią tak, a jutro zupełnie inaczej. Na wszelki wypadek przejrzała się jednak w kropelce rosy. – Cóż to takiego? W lusterku ktoś nieznajomy, z długimi, bardzo długimi włosami! Wygięła grzbiet. Na grzbiecie są dwa kolorowe skrzydła! – Patrzcie, patrzcie, stał się cud, jestem motylem! – I kolorowy motylek poszybował wysoko nad łąką, bo przecież on nie dawał motylkowego słowa honoru, że nikt go nie ujrzy.

4. Rozmowa na temat opowiadania.

- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat opowiadania.
- Zwrócenia uwagi na zachowanie gąsienicy i przyczyny, które je wywołały.
- Wypowiedzi dzieci na temat zmian w wyglądzie bohaterki w kolejnych etapach jej przemian.

Zabawa ruchowa *Sprytne gąsienice*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy zespoły, każdy z nich tworzy swoją *gąsienicę*, trzymając się za ramiona. Osoba prowadząca – *głowa* – chce złapać koniec swojej *gąsienicy*, ale dzieci tak się poruszają, żeby jej to uniemożliwić. Co jakiś czas następuje zmiana prowadzących.

5. Karta pracy, cz. 5, s. 10.

Oglądanie historyjki obrazkowej przedstawiającej poszczególne etapy rozwojowe motyla. Opowiadanie, co się dzieje na obrazkach. Numerowanie obrazków. Opowiadanie historyjki. Nadawanie jej tytułu.

6. Improwizacje przy muzyce tanecznej *Taniec motyli*, z wykorzystaniem szyfonowych apaszek.

Nasze gąsienice – wykonanie bibułkowych gąsienic.

1. Zabawa *Tworzymy pary*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi sylwety gąsienic w różnych kolorach i o różnym wzornictwie (np. paski, kółka, kropki, figury geometryczne...). Dzieci oglądają je, porównują, a następnie tworzą pary, dobierając do nich odpowiedni *kwiatek* (pasujący pod względem koloru i wzorów na płatkach).

2. Oglądanie zdjęć gąsienic różnych motyli, zwracanie uwagi na różnice w ich wyglądzie (*Atlas owadów*).

3. Zabawa *Kule z bibuły*.

Dzieci wybierają bibułę w ulubionym kolorze (prostokąty formatu A3):

- zgniatają ją najpierw obiema rękami, a potem każdą ręką osobno, aby powstała papierowa kula (po każdym razie delikatnie rozprostowują papier, aby nie uległ zniszczeniu),
- podrzucają do góry i łapią obiema rękami, a następnie tylko prawą, tylko lewą, na przemian – w miejscu i w ruchu,
- układają z wszystkich kul jedną wspólną *gąsienicę*.

4. Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

Zaproponowanie wykonania w zespołach wymyślonych przez dzieci *gąsienic* z wykorzystaniem kul z bibuły.

- Naklejanie różnej liczby kul na dużych arkuszach papieru.
- Dorysowywanie flamastrami lub kredkami pastelowymi nóżek, głowy, elementów zdobniczych.
- Dorysowywanie elementów tła, np.: trawy, kwiatów, liści.
- Wymyślenie imion dla powstałych gąsienic.

5. Wykonanie prac przez dzieci.

- Prezentowanie powstałych prac.
- Zorganizowanie wystawy.

III

1. Zabawy z chustą animacyjną.

- *Kolory wiosny* – dzieci wybierają z woreczka paseczki bibuły w kolorach: żółtym, niebieskim, jasnozielonym i ciemnozielonym. Podają przykłady tego, co wiosną jest w tym kolorze. Stają dookoła chusty i układają paski na chuście, na tych samych kolorach. *Wiosenny wiatr delikatnie porusza chustą* – dzieci falują nią; *wiatr przybiera na sile* – dzieci gwałtownie poruszają chustą, bibułka się miesza, są podzucane do góry a następnie ponownie opadają na chustę.
- *Bocian i żaby* – dzieci trzymają chustę w siadzie skrzyżnym. Pod chustą poruszają się dwie żaby – dzieci wybrane przez nauczyciela, a po chuście ostrożnie chodzi wybrane dziecko-bocian, próbując złapać uciekające żaby.
- *Wesołe motyle* – dzieci losują emblematy motyli w różnych, powtarzających się, kolorach i przyklejają je sobie do ubrań taśmą dwustronną. Stają dookoła chusty w taki sposób, aby motyle w jednym kolorze nie znajdowały się obok siebie, i wykonują polecenia nauczyciela:
 - pod chustą przebiegają motyle, np. czerwone, zielone...
 - obiegają chustę w prawą stronę motyle: czerwone, zielone; w lewą stronę motyle: niebieskie, żółte...
 - siadają na chuście dwa motyle czerwone, trzy niebieskie – wtedy dzieci trzymają chustę nisko nad podłogą (w czasie wszystkich zabaw pozostałe dzieci delikatnie poruszają chustą).

2. Karta pracy, cz. 5, s. 11.

Rysowanie w pustych polach roślin, zwierząt lub przedmiotów, które kojarzą się z wiosną i są w podanym kolorze. Rysowanie tyle samo kwiatów, ile jest motyli.

Dzień 3. W krainie motyli

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy,
- kształtowanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wie, że z gąsienicy powstanie motyl,
- rytmicznie porusza się przy muzyce.

Środki dydaktyczne: opowiadanie G. Kasdepke *Pamiętka druga, czyli ogryzek*, opowieść ruchowa *Poranek na łące*, piosenka *Motylek*, nagranie utworu W. A. Mozarta *Marsz turecki*, sylwety 10 motyli, ilustracje do opowiadania, kółka do sersa, małe piłeczki, opaski z literami, instrumenty perkusyjne, kartoniki z napisami **tak** i **nie**, kolorowy karton, flamastry, folia samoprzylepna, nożyczki, gumki frotki, karta pracy, cz. 5, s. 12.

Przebieg dnia

I

1. Opowieść ruchowa *Poranek na łące*, połączona z ćwiczeniami artykulacyjnymi.

Dzieci ilustrują ruchem i głosem opowiadanie nauczyciela (w tle nagranie spokojnej muzyki). *Pewnego dnia, wczesnym rankiem, przedszkolaki wybrały się na spacer, na łąkę. Słońce ogrzewało budzące się rośliny i zwierzęta. Wokoło panowała cisza, dlatego dzieci poruszały się na paluszkach. Łąka powoli budziła się do życia. Najpierw dzieci usłyszały bzykanie pracowitych pszczołek: bzz, bzz, bzz, które przelatywały z kwiatka na kwiatek i zbierały słodki nektar. Po łące spacerowały także mrówki. Było ich bardzo dużo, ale chodziły tak ostrożnie, że się wzajemnie nie potrącały. Na zielonych listkach trawy siedziały świerszcze i poruszały łapkami, strząsając z nich krople porannej rosy. Cykały cichutko: cyk, cyk, cyk. Dzieci wąchały pachnące kwiaty i dmuchały na dmuchawce, których nasiona unosiły się w powietrzu, wirując w kółeczko. Wtem usłyszały kumkanie: kum, kum, kum. To żabki nawoływały się na poranny spacer, skakały wy-*

soko, obserwując, czy nie zbliża się jakieś niebezpieczeństwo. Nagle, niespodziewanie pojawił się bocian, krocząc dostojnie i wysoko unosząc nogi. Zatrzymał się, stanął na jednej nodze i zaczął nawoływać: kle, kle, kle. Przestraszone żabki pochowały się w trawie. Przyglądał się temu wróbelek, który fruwał nad łąką w poszukiwaniu pożywienia dla swoich dzieci. Trzepotał swoimi skrzydełkami i cicho ćwierkał: ćwir, ćwir, ćwir, Bocianowi zdziwiło się szukanie żabek, rozwinął więc swoje duże skrzydła i odleciał z łąki. Dzieci już miały wracać do przedszkola, gdy zauważyły ślimaka, który wolno sunął między lodygami kwiatów. Kiedy tylko napotykał na jakąś przeszkodę, szybko chował się do swojego domku, który niósł na grzbiecie. Dopiero po chwili powoli wystawiał głowę i rozglądał się dookoła, wygrzewając się w promieniach wiosennego słońca. Po niebie leniwie płynęły chmury, a lekki wietrzyk poruszał gałązkami wierzby, na której siedziała wrona, głośno kracząc: kra, kra, kra.

2. Karta pracy, cz. 5, s.12.

Rysowanie drogi dziewczynki do leśniczówki. Nazywanie zwierząt mijanych po drodze; określanie, w jakich kierunkach poruszała się dziewczynka. Określanie, czy dzieci mogą same chodzić po lesie.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXX (przewodnik, s. 18).

II

 Słuchanie opowiadania G. Kasdepke *Pamiętka druga, czyli ogryzek* (z książki G. Kasdepke „Detektyw Pozytywka”).

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Ukryte motyle*.
Nauczyciel ukrywa w różnych miejscach sali sylwety 10 motyli. Zadaniem dzieci jest ich odnalezienie i określanie, z użyciem odpowiedniego przyimka, gdzie je odnalazły.
2. Zapoznanie dzieci z treścią opowiadania, z wykorzystaniem ilustracji.

– Morderstwo! – krzyknęła Asia, biegnąc na górę, do agencji detektywistycznej „Różowe okulary”.

Detektyw Pozytywka aż upuścił z wrażenia trzymane w ręku jabłko. Od wielu lat pracował jako detektyw, ale nigdy jeszcze nie miał do czynienia z morderstwem. I, szczerze mówiąc, wcale tego nie pragnął. Patrzył teraz z przerażeniem na zapłakaną Asię i próbował uspokoić myśli. Co robić, co robić?!

Na wszelki wypadek wypadek przełknął ślinę. Tak robili bohaterowie kryminalów, które detektyw Pozytywka czytał, będąc jeszcze dzieckiem – jeśli tylko przydarzyło się im coś niepokojącego, natychmiast przełykali ślinę.

„Swoją drogą – pomyślał detektyw Pozytywka – to trochę głupie. Jak można przełykać ślinę w chwili, gdy z wrażenia aż zasycha w gardle?!”

Nie było jednak czasu na tego typu rozważania. Detektyw Pozytywka sięgnął drżącymi dłońmi po stojący na parapecie kaktus, wychodząc z założenia, że lepsza taka broń niż żadna. Trącone nogą jabłko skorzystało z okazji i wytoczyło się z agencji, by po chwili, głośno dudniąc na drewnianych schodach, umknąć piętro niżej. Detektyw Pozytywka nie zwrócił na nie zbytniej uwagi.

– Gdzie są zwłoki? – zapytał, próbując nadać swemu głosowi stalowe brzmienie. Mocno przycisnął do piersi glinianą doniczkę z kaktusem i spojrzał pytająco na Asię.

Dopiero teraz zauważył, że do jej mokrych od łez policzków przyklepiły się listki i poskręcane strzępy pajęczyny.

– Pokażę panu – wyjąkała Asia.

Ruszyli na milczeniu w ślad za umykającym jabłkiem.

Ku uldze detektywa Pozytywki Asia nie zatrzymała się na żadnym z pięter. Ani pod drzwiami mieszkania Zuzi i Dominika, ani pod drzwiami mieszkania pani Ryczał, pana Mietka, pani Maciejewskiej czy innych lokatorów kamienicy. Przez ułamek sekundy detektyw Pozytywka miał wrażenie, że Asia idzie do piwnicy. („Czyżby zamordowano Martwiaka?!”). Na szczęście jednak i to okazało się nieprawdą – Asia bez słowa wyszła z klatki schodowej i ruszyła w stronę

bramy. Detektyw Pozytywka truchtał tuż za nią, posapując nerwowo. Czuł się niepewnie. Nic dziwnego – za chwilę miał ujrzeć autentycznego nieboszczyka! Na dodatek ślizgał się, próbując dotrzymać Asi kroku, bo kilka chwil wcześniej na którymś z piętér wdepnął w jabłko – jego ucieczka, jak widać, nie zakończyła się sukcesem. Wokół buta detektywa Pozytywki krążył teraz kolorowy motylek, wyrażnie podekscytowany apetycznymi plaśnięciami.

Cała trójka – Asia, detektyw Pozytywka i motylek – dotarła do parku.

Asia skrzyła w alejkę biegnącą wokół fontanny. Świeciło słońce, ale park wydawał się ponury jak nigdy. Nawet okrzyki dokazujących na placu zabaw dzieci brzmiały w uszach detektywa Pozytywki dziwnie nienaturalnie – jakby w pierw je nagrano, a teraz odtworzono w zwolnionym tempie. Asia zeszła w pewnym momencie z alejki i wskazała rosnące na środku skweru ozdobne krzewy. Były dość wysokie, bez trudu skryłyby dorosłego mężczyznę. Zasadzono je jeden obok drugiego, tak aby tworzyły krąg – jego wnętrze było całkowicie niewidoczne dla spacerujących w parku ludzi. Detektyw Pozytywka opanował drżenie tydek, wziął głęboki oddech, odgonił natrętnego motylka... i przedarł się przez krzewy do środka.

Uczucie ulgi było równie silne jak zdumienie. Spodziewał się, że zobaczy zwłoki, tymczasem nie było po nich ani śladu.

Ba! Nic nie wskazywało, że kiedykolwiek tu leżały. Wprawdzie detektyw Pozytywka nigdy wcześniej nie zajmował się morderstwem, ale wiedział z książek, że powinien dostrzec plamy krwi, ewentualnie monety i inne drobiazgi, które mogły wypaść ofierze z kieszeni. A choćby i zgniecioną trawę. Przecież taki nieboszczyk musiał trochę ważyć. Tymczasem ukryta wśród krzewów polanka wyglądała niewinnie, jak tylko to możliwe – i ten właśnie fakt nagle wydał się detektywowi Pozytywce niepokojący.

Komuś bardzo zależało na tym, żeby zatrzeć ślady zbrodni!

Ten ktoś wciąż może być gdzieś w pobliżu!

Kto wie, czy nie czai się teraz za jednym z krzewów i nie obserwuje detektywa Pozytywki, gotów zaatakować, jeśli tylko uzna, że detektyw Pozytywka wpadł na jakiś trop!

Należało być bardzo ostrożnym.

Detektyw Pozytywka znieruchomiał i wytężył słuch. Uniósł rękę, w której trzymał kaktus, gotowy w każdej chwili do odparcia ataku. Gdzieś za nim trzasnęła gałązka. Poczul, jak jego serce podskakuje gwałtownie, i wtedy...

– Znalazł pan? – odezwała się Asia, stając obok spoconego z wrażenia detektywa.

– Ciii... – detektyw Pozytywka przyłożył palec do ust. – On może być gdzieś blisko.

– Kto? – szepnęła Asia.

– Morderca.

Asia rozejrzała się nerwowo dookoła.

– Skoro ukrył zwłoki – kontynuował detektyw Pozytywka – to znaczy, że...

– Jak to ukrył? – przerwała mu Asia. – Wcale nie ukrył, cały czas tam są! – I wskazała zwisającą tuż nad ziemią gałązkę.

Detektyw Pozytywka osupiał. Podszedł do wskazanej przez Asię gałązki, przyklęknął i, próbując nie parsknąć śmiechem, obejrzał coś, co przypominało rozłupany kokon, uczepony od spodu do jednego z liści.

– Moja biedna Madzia – wychlipała Asia.

– Moja kochana gąsieniczka. Codziennie przynosiłam jej jabłuszka i plasterki ogórka. A ona rosła i rosła, i była coraz bardziej okrągłutka. Ale potem zaczęło się dziać z nią coś dziwnego. Widocznie morderca ją zastraszył. Weszła pod listek, znieruchomiała i...

– I przemieniła się w poczwarkę – wtrącił detektyw Pozytywka.

– Słucham? – Asia spojrzała na niego ze łzami w oczach.

– Nic, nic, mów dalej. – Detektyw Pozytywka przyłożył palec do ust, dając do zrozumienia, że będzie już cicho.

– Dalej? – Asia pociągnęła nosem.

– Nie wiem, co było dalej. Pojechałam na parę dni do babci, i proszę! Kto jej to zrobił? I za co?!

Detektyw Pozytywka nie bardzo wiedział, jak się zachować – najpierw parsknął śmiechem, a dopiero później pocieszać Asię, czy też odwrotnie.

– Nazwałaś ją Madzia? – zapytał.

– Yhy...

– I jadła?

– Y – y... – Asia pokręciła przecząco głową. – Ostatnio już nie. Zamknęła się w swoim domku i siedziała w nim całymi dniami. Widocznie przeczuwała coś złego. Detektyw Pozytywka uśmiechnął się nieznacznie.

– Nikt jej nie zamordował – powiedział, parząc na krążącego przy Asi motyla.

– To co, sama to zrobiła?! – krzyknęła Asia. – Moja Madzia nigdy by nie popełniła samobójstwa!

– W ogóle nie było żadnego mordercy, morderstwa, nieszczęścia ani zwłok – roześmiał się detektyw Pozytywka.

– Kto wie, czy Madzia nie krąży właśnie nad twoją głową.

Asia popatrzyła ze zdziwieniem wpierv na detektywa Pozytywkę, a potem na motylka głodomora.

– To jest moja Madzia? – zapytała wreszcie.

– Skąd mogę wiedzieć? – detektyw Pozytywka wrzucił ramionami. – Przecież to twoja znajoma, a nie moja.

A potem, ściskając dziarsko doniczkę z kaktusem, ruszył z powrotem do kamienicy.

Detektyw Pozytywka miał rację. Na szczęście w parku nie zdarzyło się nic złego. Skąd jednak pomyśl, że krążący nad Asią motyl to może być Madzia?

Ogryzek!

Gąsienice to ni mniej, ni więcej, tylko niewyrośnięte motyle (bądź ćmy). Motyle niemowlaki, tak można je określić. Gdy przyjdzie już właściwa pora, przemieniają się w poczwarki i budują wokół swego ciała kokon. Ten kokon to coś w rodzaju domku. Poczwarki siedzą w środku i stopniowo przekształcają się w dorosłe motyle. A potem rozłupują od wewnątrz kokon i wychodzą na świat. I, rzecz jasna, mają ogromny apetyt – jak nasz motylek głodomór.

3. Rozmowa na temat opowiadania.

– Z jakiego powodu Asia przybiegła do detektywa Pozytywki?

– Czym zajmuje się detektyw?

– Co zabrał ze sobą detektyw?

– Jak miała na imię gąsienica, którą opiekowała się Asia?

– Jak detektyw wyjaśnił tę sprawę?

4. Przypomnienie etapów rozwojowych motyla.

5. Zabawa *Pociesz motylka*.

Nauczyciel sadza na krzeselku przed dziećmi chętną osobę z opaską z obrazkiem motyla. Wyjaśnia, że tej osobie jest dziś bardzo smutno i prosi, aby dzieci wymyśliły sposoby na jej pocieszenie. Chętne dzieci podchodzą do motyla i prezentują swoje pomysły.

Zabawa muzyczno-ruchowa *Uważne motyle*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy. Będą one motylkami o różnych nazwach. Dzieci otrzymują opaski z literami: *pazie królowej* – opaski z literą **p**; *bielinki kapustniki* – opaski z literą **b**, *cytrynki* – opaski z literą **c**. (Przed zabawą nauczyciel zapoznaje dzieci z wyglądem tych motyli – na podstawie obrazków lub zdjęć). Na dźwięk kołatki poruszają się *pazie*, na dźwięk trójkąta – *bielinki*, a na dźwięk grzechotki – *cytrynki*.

Zabawy przy piosence *Motylek*.

1. Zabawa *Zaczarowane motylki*.

Dzieci-*motylki* poruszają się na palcach i machają rękami jak skrzydełkami. Pomiedzy nimi chodzi nauczyciel-*wrózka* z bębenkiem. Na mocne uderzenie w bębenek *motylki* zastygają bez ruchu, przybierając dowolną pozę, a *wrózka* wybiera tego *motylka*, którego poza najbardziej jej się podoba. Uderza przy nim dwa razy w instrument, co oznacza, że pozostałe *motylki* zostały *odczarowane* i mogą znowu się poruszać, a ona zamienia się rolą z wybranym *motylkiem*.

2. Słuchanie piosenki *Motylek* (sł. M. Barańska, muz. A. Filar).

Mo - ty - lek, mo - ty - lek na kwiat - ku siadł na chwi - lę.

Mi - nę - ła ma - ła chwil - ka i nie ma już mo-tyl - ka.

*Motylek, motylek
na kwiatku siadł na chwilę.
Minęła mała chwilka
i nie ma już motylka.*

*Motylek, motylek
uśmiecha się tak mile.
Podoba mu się bratek
i każdy inny kwiatek.*

3. Rozmowa o piosence.

- Wypowiedzi dzieci na temat nastroju, tempa piosenki.
 - Zwrócenie uwagi na zachowanie się przedstawione w niej motyla.
- ### 4. Rozpoznawanie piosenki po melodii nuconej przez nauczyciela.

Kiedy dzieci usłyszą melodię piosenki o motylku, poruszają delikatnie rękami, naśladując lot motyli.

5. Ćwiczenia emisyjne.

Nucenie melodii piosenki na sylabach: *la, la, na, na, ta, ta*.

6. Powtarzanie fragmentów piosenki śpiewanej przez nauczyciela.

7. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

- Śpiew, indywidualny i zespołowy, piosenki.

8. Zabawa rytmiczna *Motyle i kwiaty*.

Nauczyciel rozkłada na dywanie kółka do sersa – są to *kwiaty*. Dzieci-*motylki* poruszają się między nimi. Kiedy usłyszą melodię piosenki o motylku, siadają na najbliższym *kwiatku*, klaszczą w ręce i rytmiczują tekst pierwszej zwrotki, a przy powtórzeniu zabawy – drugiej zwrotki.

9. Zabawa *Motyle*.

Dzieci dobierają się parami. Jedno z nich jest *kwiatkiem* – stoi w miejscu i obraca się *wolno do słońca*; a drugie, jako motyl, *fruwa* dookoła niego. Na uderzenie w trójkąt, stają naprzeciwko siebie i rytmicznie klaszcząc raz w swoje dłonie, a następnie naprzemiennie w dłonie partnera, powtarzają tekst: *Każdy kwiatek cieszy się, gdy motylek z niego je*.

10. Zabawa *Delikatnie jak motyl*.

Dzieci dobierają się parami. Każda para otrzymuje miękką piłeczkę. Przy instrumentalnej wersji piosenki jedno dziecko kładzie się na brzuchu, zamyka oczy i wyobraża sobie, że przenosi się na ukwieconą, oświetloną słońcem łąkę. Drugie w tym czasie delikatnie masuje jego plecy piłeczką. Po pewnym czasie następuje zmiana ról.

11. Ilustrowanie piosenki ruchem.

Dzieci tworzą koło związane. Poruszają się po kole, śpiewając piosenkę; w środku tańczy *mo-*

tyłek, poruszając dwoma szyfonowymi chustkami. Przy kolejnej zwrotce następuje zmiana kierunku ruchu i wybór nowego *motylka*.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX.

- Ćwiczenia porządkowo-wychowawcze.

Zbiórka, powitanie.

- Zabawa lub gra o charakterze ożywiającym (masowa, znana, lubiana) – *Zwierzątka*. Dzieci poruszają się swobodnie po sali, naśladując ruchy różnych zwierząt. Prowadzący od czasu do czasu rzuca hasło, z jakiego kręgu zainteresowań ma być naśladowane zwierzątko.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ruch uliczny*.

Dzieci swobodnie biegają po sali, naśladując różne pojazdy. Prowadzący trzyma w ręce trzy szarfy: czerwoną, żółtą i zieloną. Podniesienie jednej z szarf powoduje określone zachowania uczestników.

- Zabawa na czworakach – *Bocian i żabki*.

Po całej sali swobodnie skaczą *żabki*, w rogu sali stoi na jednej nodze *bocian*. Na sygnał *bocian*, skacząc na jednej nodze, stara się złapać *żabkę*. Złapana *żabka* zamienia się rolą z *bocianem*. *Żabki* mogą się chować do *stawu*, co chroni je przed *bocianem*.

- Zabawa bieżna *Przeplotek*.

Dzieci swobodnie biegają po sali, każde trzyma w ręce szarfę. Na sygnał prowadzącego każde stara się jak najszybciej przepleść przez siebie szarfę.

- Zabawa rzutna *Dwa kółka*.

Każdy zespół tworzy kółka. Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym. Każdy zespół ma dużą piłkę plażową. Na sygnał prowadzącego dzieci w kółkach zaczynają między sobą toczyć piłkę.

- Ćwiczenia korektywne, głównie wyprostne, górnej części tułowia oraz przeciw płaskostopiu. Pozycja wyjściowa – przysiad skrzyżny, plecy proste, szarfa między kciukami, ręce z przodu – przenoszenie szarfy nad głowę do tyłu i do przodu. Pozycja wyjściowa jak wyżej – skrzydełka. Pozycja wyjściowa – siad prosty, szarfa przed ćwiczącym, unoszenie szarfy palcami jednej, a potem drugiej nogi.

- Zabawa o charakterze uspokajającym.

Zabawa ze śpiewem, np. *Stary niedźwiedź*, *Chusteczka*.

- Ćwiczenia porządkowo-wychowawcze.

Zbiórka, zebranie szarf, wyróżnienie dzieci, które poprawnie wykonały zadania. Zebranie przyborów.

III

1. Wykonanie pomocy do zabawy.

Dzieci wycinają z kolorowego kartonu narysowane 2 sylwety motyli; ozdabiają je według pomysłów elementami wyciętymi z folii samoprzylepnej i za pomocą flamastrów. Taśmą dwustronną przyklejają *motyle* do gumek – frotek. Zakładają je na nadgarstki dłoni. Wykorzystują je w zabawie *Wesołe motylki*.

2. Zabawa *Wesołe motylki* – aktywne słuchanie muzyki klasycznej – według B. Strauss.

Dzieci dobierają się parami, siadają naprzeciwko siebie i wykonują określone ruchy do utworu W. A. Mozarta *Marsz turecki*.

- Machają prawą ręką w stronę prawej ręki partnera (2 razy),
- machają lewą ręką w stronę lewej ręki partnera (2 razy),
- powtarzają punkty 1. i 2.
- fragment zagrany głośno – wyciągają ręce w bok, poruszają nimi w górę i w dół,
- fragment zagrany cicho – przyciągają ręce do klatki piersiowej i poruszają nimi,
- powtarzają punkty 4. i 5.
- powtarzają punkt 1.

- wykonują przed sobą kołowrotek,
- powtarzają punkty od 4. do 8.
- wstają i poruszają się swobodnie po sali, naśladując ruchy fruwania.

3. Zabawa *Prawda czy fałsz?*

Dzieci oceniają, czy wypowiediane przez nauczyciela zdania są zgodne, czy niezgodne z prawdą. Jeśli są prawdziwe, podnoszą do góry kartonik z napisem **tak**; jeśli nieprawdziwe – kartonik z napisem **nie**.

Ślimaki to ogromne zwierzaki.

Biedroneczki są w paseczki.

Żabki skaczą w trawie i pływają w stawie.

Kolorowe motyle jedzą nektar i tyle.

Stokrotki mają kolorowe środki.

Skowronek to ptaszek mały, ale śpiewak doskonały.

Mrówki budują mrowiska to rzecz jest oczywista.

Ryby mówią ludzkim głosem i śpiewają czasem basem.

Maki to kolorowe ptaki.

Od chodzenia po rosie rosną muchy w nosie.

Na łące o poranku spotkasz grzyby w dzbanku.

Pracowite pszczoły robią miodek doskonały.

Dzięcioł stuka w korę drzewa i korniki z niej wybiera.

Kiedy świeci słońce, jest zimno na łące.

Dzień 4. Barwa ochronna

Cele ogólne:

- zwrócenie uwagi na przystosowanie zwierząt do życia w danym środowisku,
- poszerzanie doświadczeń plastycznych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie barwy ochronnej dla zwierząt,
- wykonuje prosty witraż.

Środki dydaktyczne: ilustracje witraży, elementy motyla (z kolorowego papieru) wraz z obrazkami kwiatów, ruchomymi sylwetami motyli, kartonowe kwiaty w czterech kolorach i opaski dla dzieci, kolorowy karton, klej, bibuła niekarbowana, sylwety: liści, biedronek, motyli, kwiatów, kartoniki z cyframi, nagranie utworu S. Prokofiewa *Marsz koników polnych*, pocięte na części obrazki związane tematycznie z łąką wiosną, karty pracy, cz. 5, s. 13, 14, 15.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 13.

Liczenie, o ile kratek są oddalone od linii środki kwiatów. Rysowanie pod linią kwiatów, których środki są oddalone od linii o tyle samo kratek (kształtowanie pojęcia symetrii). Kolorowanie rysunków kwiatów.

2. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Pomieszczone obrazki*.

Nauczyciel układa przed dziećmi pocięte na części obrazki przedstawiające: *motyla, pszczołę, ślimaka i biedronkę*. Zadaniem dzieci jest: poskładanie ich w jedną całość, nazywanie przedstawionych na nich zwierząt, podział ich nazw na sylaby i na głoski, ułożenie zdań, w których występują te nazwy.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXX (*przewodnik*, s. 18).

II

 Rozmowa na temat znaczenia barwy ochronnej zwierząt.

1. Zabawa *Kolorowy motyl*.

Dzieci układają sylwetę motyla z przygotowanych przez nauczyciela elementów wyciętych z kolorowego papieru. Kolejno podchodzą do tablicy i umieszczają poszczególne części sylwety, prawidłowo je nazywając. Pod spodem układają z liter wyraz *motyl*.

• Wyjaśnienie znaczenia barwy ochronnej zwierząt na przykładzie motyli.

2. Wyszukiwanie w sali przedmiotów, na których motyle również byłyby niewidoczne.

Nauczyciel ma sylwetę żółtego motyla i sylwety kwiatów: niebieskiego, czerwonego, żółtego i białego. Przykłada *motyla* do kolejnych *kwiatów*, a dzieci oceniają, kiedy *motyl* jest najmniej widoczny. Nauczyciel wyjaśnia, że zwierzęta często posiadają barwę podobną do tej w otoczeniu i przez to są mało widoczne. Mówimy, że mają tzw. barwę ochronną.

• Wyszukiwanie w sali przedmiotów, na których motyle byłyby niewidoczne.

 Zabawa ruchowa *Motyle i kwiaty*.

Nauczyciel rozkłada na dywanie kartonowe kwiaty w czterech kolorach: żółtym, niebieskim, czerwonym i białym. Dzieli dzieci na cztery grupy *motyli*, rozdając im opaski w takich samych kolorach jak sylwety motyli. *Motyle fruwać po łące* w rytmie tamburynu, omijając *kwiaty*. Podczas przerwy w grze kucają na *kwiatku* w takim samym kolorze, jaki ma opaska.

Nauczyciel sukcesywnie zmniejsza liczbę *kwiatów*. Te *motyle*, które nie odnajdą *kwiatka* w swoim kolorze, odchodzą na bok.

3. Karta pracy, cz. 5, s. 14.

Oglądanie ilustracji. Czytanie tekstu.

 Motylkowe witraże – wykonywanie prostych witraży z wykorzystaniem kolorowego kartonu i bibuły niekarbowanej.

1. Kończenie zdania *Motylek jest...* – poszukiwanie jak największej liczby określeń przymiotnikowych, np. *lekki, kolorowy, zwiewny, delikatny, malutki...*

2. Układanie na dywanie kształtu motyla z kawałka kolorowej włóczki przy nagraniu spokojnej muzyki.

3. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

Zaproponowanie wykonania prostego witraża; wyjaśnienie, co to jest witraż; oglądanie witraży na zdjęciach.

• Pokaz gotowej pracy, wyjaśnienie poszczególnych etapów jej powstawania; zachęcanie do łączenia kolorów według pomysłów dzieci.

4. Samodzielne działania dzieci.

• Wycinają szablon motyla po narysowanych konturach z podwójnie złożonego kartonu (nauczyciel pomaga podczas wycinania przestrzeni na skrzydłach).

• Przyklejają do brzegów jednej formy kolorowe prostokąty z bibuły niekarbowanej, zgodnie z własnym wyborem; obcinają wystające elementy; dokleją na wierzchu drugiej formy.

• Oglądają powstałe *motyle*; obserwują zmiany w wyglądzie ich skrzydeł podczas trzymania motyli na tle okna, kiedy prześwituje przez nie światło.

• Przyklejają motyle na szybach okien lub wieszają je na nitkach, nad kącikiem przyrody.

III

1. Zabawa matematyczna *Kwiaty, biedronki i motyle*.

Nauczyciel układa przed dziećmi trzy duże papierowe liście, a obok nich kolejno kartoniki z różnymi cyframi i sylwety biedronek. Zadaniem dzieci jest:

• poukładać na liściach sylwety biedronek tak, by ich liczba na każdym liście była zgodna z cyfrą na kartoniku znajdującym się pod spodem,

• poukładać sylwety biedronek tak, aby ich suma z wszystkich liści odpowiadała liczbie na

kartoniku ułożonym pod spodem, np. kartonik z cyfrą 7 – na jednym liściu trzy biedronki, na drugim dwie, na trzecim dwie biedronki...

- Nauczyciel pokazuje dzieciom kwiatki z różną liczbą płatków, dzieci układają kwiatki według wzrastającej liczby płatków (od 1 do 10), a następnie – według malejącej liczby płatków, przy czym pierwszy kwiatek układa nauczyciel.
- Nad kwiatkami dzieci układają motyle tak, aby było ich tyle samo co płatków na danym kwiatku – liczą (liczebniki główne) i układają kartonik z odpowiednią cyfrą.
- Odpowiadają, na których kwiatkach jest podana przez nauczyciela liczba motyli, np. *Na którym kwiatku są cztery motyle?*

Zabawa ruchowa *Marsz koników polnych* – przy utworze S. Prokofiewa.

Dzieci zamieniają się w koniki polne, które cieszą się z nadejścia wiosny.

Melodia marszu – dzieci maszerują po obwodzie koła: dziewczynki trzymają ręce ugięte w łokciach na wysokości klatki piersiowej, chłopcy z tyłu, na pośladkach.

Melodia marszu w rejestrze basowym – *koniki przechodzą pod listkami* – dzieci pochylają się do przodu i w tej pozycji maszerują w kierunku ruchu.

Melodia marszu – dzieci powtarzają czynności z punktu 1.

Melodia do tańca – dzieci zbliżają się do środka koła, wykonując rękami ruchy falowania, wychodzą z koła; wykonują obrót w prawą stronę, w lewą stronę i kłaniają się.

Powtórzenie punktów: 1, 2, 3, ze zmianą kierunku ruchu.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 15.

Oglądanie obrazków. Opowiadanie historyjki; określanie, z jakim utworem Jana Brzechwy kojarzą się dzieciom te obrazki.

Dzień 5. W rodzinie owadów

Cele ogólne:

- przybliżenie życia pszczoł i mrówek,
- rozwijanie mowy.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie pszczoł i mrówek dla przyrody,
- dzieli słowa na sylaby i na głoski.

Środki dydaktyczne: wiersze: E. Chilińskiej-Karpowicz *Kolorowe motyle*, H. Zielińskiej *Pszczoły*, obrazki zwierząt i różnych przedmiotów, ilustracje pszczoł przy pracy, sylwety uli różnej wielkości, z literami na odwrocie, kartoniki z cyframi, ilustracja mrowiska i mrówek, gazety, nagranie muzyki relaksacyjnej, piłka, nagranie utworu A. Vivaldiego *Wiosna* z cyklu *Cztery pory roku*, zielony materiał, kwiatki z kolorowego papieru, karty pracy, cz. 5, s. 16, 17.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi oraz umiejętność określania, co należy do rodziny owadów – *Owad czy nie?*
- Nauczyciel układa na dywanie odwrócone obrazki zwierząt. Dzieci odkrywają kolejne obrazki, nazywają przedstawione na nich zwierzęta. Jeśli jest to owad, układają obrazek pod napisem: *owady*, np. motyl, ćma, mucha, biedronka, mrówka, konik polny, pszczoła, osa, szerszeń, bąk, komar, chrabąszcz, żuk, ważka. Następnie dobierają odpowiednie podpisy – nazwy owadów (wyrazy, w których występują nieznane dzieciom litery, pomaga odczytać nauczyciel).
- Dzieci spacerują po sali. Nauczyciel wypowiada nazwy różnych zwierząt. Jeśli będzie to nazwa owada – dzieci zatrzymują się w miejscu.

- Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel wypowiada różne nazwy. Jeśli pojawi się nazwa owada, wtedy dzieci klaszczą w ręce; jeśli pojawi się nazwa innego zwierzęcia, nie klaszczą. Dziecko, które się pomyli, odsuwa się na jedną kolejkę na zewnątrz koła.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 16.

Ćwiczenia w czytaniu: odczytywanie nazw owadów. Określanie, czy przeczytane zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Wpisywanie znaku **x** pod odpowiednimi wyrazami (**tak, nie**).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXX (*przewodnik*, s. 18).

II

 Rozmowa na temat życia pszczoł i mrówek.

1. Słuchanie wiersza H. Zielińskiej *Pszczółę*, ilustrowanego sylwetami pszczoł.

Bz, bzzz, bzzzzz!
Zakwitają bzy.
Jaki kolor, co za zapach!
Pylek w nosie. Sok na łapach!
Będzie złoty miód!
W bród, w bród, w bród!
Bz, bzzz, bzzzzz!
Kwiat na bazi już znikł...
Czy poczekać do akacji,
zrobić sobie ciut wakacji?
I do złotych lip?
Bz, bzzz, bzzzzz!
Nie czekamy! Nie!
Kwitnie w polu koniczyna,
wietrzyk listki jej przygina...
To lecimy?
Leee... ci... my...

2. Rozmowa na temat wiersza.

- Na czym polega praca pszczoł? Dlaczego są pracowite i pożyteczne?
- Przybliżenie zwyczajów pszczoł; zwrócenie uwagi na sposoby obrony przed wrogami (użądlenia).
- Oglądanie obrazka przedstawiającego pszczoły przy pracy.

3. Zabawa *Pszczeli przysmak*.

Nauczyciel układa przed dziećmi sylwetki uli różnej wielkości. Zadaniem dzieci jest ułożenie sylwet uli od najmniejszej do największej, odwrócenie ich na drugą stronę i odczytanie napisu powstałego z umieszczonych na nich liter (**nektar**).

 Zabawa ruchowa *Ule i pszczoły*.

Nauczyciel rozmieszcza w różnych miejscach sali sylwetki uli. Na każdej z nich znajduje się cyfra. Dzieci-*pszczoły* przy dźwiękach nagrania odgłosu pszczoł *latają* po sali, cicho bzycząc. Na przerwę w muzyce dzieci siadają pod *ulami* w taki sposób, aby liczba *pszczoł* zgadzała się z cyfrą na ulu. Przy powtórzeniach zabawy nauczyciel za każdym razem zmienia cyfry na poszczególnych ulach.

4. Wprowadzenie do tematu poprzez zagadkę.

Pracowitsze są od ludzi.
Gdy je słonko rano zbudzi,
maszerują jak żołnierze,

każda coś do pyszczka bierze –
igły sosen lub żdźbła słomy.
Co to? Zgadniesz, tylko pomyśl! (mrówki)

- Zapoznanie z pracą mrówek, przybliżenie ich zwyczajów; podkreślenie pracowitości i pożyteczności.
- 5. Oglądanie obrazka mrowiska nad ziemią i przekroju jego podziemnej części oraz mrówek przy pracy. Podkreślenie pracowitości mrówek i ich roli w oczyszczaniu lasu i łąki; uświadomienie dzieciom, dlaczego nie należy niszczyć mrowisk i zabijać mrówek.

6. Karta pracy, cz. 5, s. 17.

Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem, ilustrowanie przeczytanego tekstu. Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.

Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Pracowite mrówki*.

Nauczyciel rozrzuca na dywanie drobno podarte gazety. Dzieci-mrówki, poruszając się na czworakach, jak najszybciej starają się posprzątać śmieci. Nauczyciel mierzy czas stoperem.

Ćwiczenia artykulacyjne *Mowa i zabawa*.

1. Melorecytacja wiersza E. Chilińskiej-Karpowicz *Kolorowe motyle*.

*Kolorowe motyle
kręcą się wokół
i mówią cichym głosem,
jak tu ślicznie, jak wesoło.
Oooo, jak tu ślicznie, jak wesoło.
To bielinek kapustnik,
a to paż królowej,
piękne są motyle
błękitno-kolorowe.
Ooooo, błękitno-kolorowe.*

- Podczas ponownej recytacji na tle nastrojowej muzyki dzieci naśladują ruchy nauczyciela – z wykorzystaniem kolorowych apaszek. W rytm muzyki: obracają się, wirują, unoszą na palcach, opadają do przysiadu, kołyszają się.
- Powtarzają fragment: *Oooo, jak tu ślicznie i wesoło. Oooo, błękitno-kolorowo*, a następnie zmieniają samogłoskę na początku zgodnie z literą pokazaną przez nauczyciela, np. *Eeee, jak tu ślicznie i wesoło*. Śpiewają zdanie na wymyśloną melodię, zmieniając jego słowa, np. *Oooo jak tu pachnie wszędzie wokoło...* Zmieniają w tekście wszystkie samogłoski na inne, np. **e**. Zamiast *kolorowe motyle, kręcą się wokół*, będzie *kelerewe metele krece sie wkele*.

2. Zabawa *Jaki ma kolor?*

Nauczyciel rzuca do dzieci piłkę, zadając pytanie *Jaki ma kolor...*? Dzieci łapią piłkę i odrzucają ją, udzielając odpowiedzi, np. *Jaki ma kolor: jajecznica ze szczypiorkiem – żółto-zielony; twarożek z miodem – biało-żółty; ogórek z pieprzem – zielono-czarny; pomidor z solą – czerwono-biały; lody cytrynowe z bitą śmietaną – żółto-biały; ser żółty z ketchupem – żółto-czerwony...*

3. Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze.

Dzieci słuchają głosów zwierząt i je rozpoznają; naśladują je poprzez powtarzanie określonych dźwięków, np. bocian – *kle, kle*, – dźwięki wysokie i niskie; w różnym tempie, żabka – *rech, rech*; kum, kum; rade, rade, rade, świerszcz – *cyk cyk, cyt, cyt, dzyn, dzyn*, pszczoła – *bzzzy, bzzzy*, mucha – *brzzy, brzzzy*.

4. Układanie rymów do nazw obrazków.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi odwrócone obrazki. Dzieci wybierają dowolny obrazek, podają jego nazwę. To, które jako pierwsze poda rym do tej nazwy, zabiera obrazek. Wygrywa to dziecko, które zbierze najwięcej obrazków, np. łąka – *koronka*; sznurek – *murek*; szal – *bal*; plama – *lama*; piórko – *biurko*; pas – *las*; paczki – *maczki*; krowa – *mowa*; futro – *jutro*; ciasto – *miasto*; nos – *los*; kot – *plot...*

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (przewodnik, s. 29).

III

1. Aktywne słuchanie muzyki A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna* (według B. Strauss). Dzieci wycinają różne kwiatki z kolorowego papieru i układają je na dużym zielonym, kawałku materiału. Podczas zabawy wchodzi w rolę wiosennego wiatru, który pojawił się nad wiosenną łąką. Każde dziecko chwyta kawałek materiału i unosi go w górę. Dzieci ilustrują muzykę następującym ruchem:
 - **fragment wykonany głośno** – dzieci stoją w miejscu, poruszają materiałem w taki sposób, aby *kwiatki* podskakiwały wysoko do góry,
 - **fragment wykonany cicho** – dzieci poruszają materiałem delikatniej, tak aby leżące na nim *kwiatki* podskakiwały niezbyt wysoko,
 - **powtórzenie czynności z punktu 1.** – dzieci wolno poruszają się w prawą stronę,
 - **powtórzenie czynności z punktu 2.** – dzieci poruszają się w lewą stronę, kładą materiał na podłozie. Improvizują ruchy wiatru, biegając po sali zgodnie z charakterem muzyki. Dzieci kładą się na plecach, na podłozie, jeszcze nieznacznie poruszają rękami i nogami, ale coraz wolniej, aż na końcu zabawy *wiatr ucicha* i dzieci zastygają bez ruchu.

Tydzień II: Nasze zmysły

Dzień 1. Części ciała

Cele ogólne:

- rozpoznawanie i nazywanie części ciała,
- rozwijanie logicznego myślenia i spostrzegawczości.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- nazywa części swojego ciała,
- rozwiązuje zagadki.

Środki dydaktyczne: dzwoneczek, bębenek, elementy postaci ludzkiej, teksty zagadek, rozsypka literowa, dwa obrazki różniące się szczegółami, obrazki przedmiotów, w których nazwach są ukryte inne słowa, karty pracy, cz. 5, s. 18, 19.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca umiejętność uważnego słuchania i rozpoznawania kolegów za pomocą dotyku – *Kim jesteś?*

Dzieci siedzą w kręgu. Jedno z nich otrzymuje mały dzwoneczek, którym wydaje dźwięki. Wybrane dziecko stoi w kole z zasłoniętymi oczami, idzie w kierunku dźwięku, a następnie za pomocą dotyku rozpoznaje, kim jest dziecko, które posiada dzwoneczek. Przed rozpoczęciem zabawy dzieci powtarzają rymowankę: *Mały dzwoneczek dzwoni. Odgadnij, kto trzyma go w dłoni.*

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXI.

- Ćwiczenie orientacyjno-porządkowe *Stań na jednej nodze.*
Dzieci biegają swobodnie w różnych kierunkach sali. Na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i stają na jednej nodze. Głośno liczą do pięciu i biegną dalej. Przy powtórzeniu zabawy stają na nodze przeciwnej.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych *Sufit – podłoga.*
Dzieci stoją w rozsypce. Na hasło *Sufit*, stają na palcach i wyciągają ręce w górę; na hasło *Podłoga*, wykonują przysiad podparty.

- Ćwiczenie z elementem podskoku – *Podskocz jak najwyżej i zaklaskz w ręce*.
Dzieci stoją w luźnej gromadce. Wykonują wyskok w miejscu z klaśnięciem nad głową.
- Skrętoskłony *Prawy do lewego*.
Naprzemiennie dotykają łokciem prawej ręki lewego kolana i odwrotnie – łokciem lewej ręki prawego kolana; dłonią prawej ręki – lewej kostki, a dłonią lewej ręki – prawej kostki.
- Zabawa z elementem biegu – *Do przodu, do tyłu*.
Na hasło *Do przodu*, dzieci biegną przed siebie, na hasło *Do tyłu*, poruszają się do tyłu.
- Ćwiczenie uspokajające *Marsz z rymowanek*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, powtarzając rymowanąkę i wykonując czynności, o których jest w niej mowa: *Marsz po kole – świetna sprawa. Dla nas, dzieci, to zabawa. Tupią nogi: raz, dwa trzy, klaszczą ręce: raz, dwa, trzy.*

II

Zabawa dydaktyczna *Czy znam swoje ciało*.

1. Wskazywanie wymienionych części ciała.
 - Nauczyciel wymienia nazwy części ciała, a dzieci wskazują te części ciała u siebie (np. szyja, udo, ucho, nos, brzuch, policzek, stopa, broda, łydka, ramię).
 - Podają nazwy części ciała, które nie zostały wymienione przez nauczyciela, i wskazuje je u siebie (usta, oczy, głowa, ramię, łokieć, dłoń, ręka, kark, plecy...).
2. Zabawa *Parzyste czy nieparzyste?*
Zwrócenie uwagi dzieci, że niektóre części ciała występują parami, a inne nie; wskazanie ich przez dzieci.
Dzieci spacerują po sali, nauczyciel wymienia różne części ciała. Jeżeli występują one pojedynczo, to dzieci spacerują dalej; jeśli podwójnie, zatrzymują się bez ruchu.
3. Układanie postaci ludzkiej z papierowych elementów.
Nauczyciel rozkłada na dywanie papierowe elementy postaci ludzkiej. Zadaniem dzieci jest prawidłowe nazwanie poszczególnych części ciała i ułożenie ich w taki sposób, aby powstała sylweta postaci człowieka.
4. Zabawa *Muzyka z ciała*.
Dzieci siedzą w kręgu. Po kolei każde prezentuje odgłos, jaki można wydobyć z pomocą ciała, np. pstrykanie, tupanie, klaskanie, cmokanie, świstanie, gwizdanie, szuranie... Zwracanie uwagi, aby odgłosy się nie powtarzały.

Zabawa ruchowa *Ruchomy wierszyk* (tekst popularny).

Powtarzanie tekstu ze wskazywaniem poszczególnych części ciała, o których jest w nim mowa. Przy powtórzeniu zabawy zwiększamy tempo mówienia.

*Głowa, ramiona, kolana, pięty,
kolana, pięty, kolana, pięty.
Głowa, ramiona, kolana pięty,
oczy, uszy, usta, nos.*

Rozwiązywanie zagadek o częściach ciała.

1. Zagadki słowne.
Nauczyciel odczytuje teksty zagadek.
Dzieci:
 - podają ich rozwiązania, wskazują odpowiednie obrazki,
 - dokonują analizy dźwiękowej: dzielą ich nazwy na sylaby i na głoski,
 - układają ich nazwy z liter i przypinają pod właściwymi obrazkami.

*U Mikołaja gesty włos ją porasta,
u mamy lub córki jest gładka, mała,
a czasem szpiczasta. (broda)*

*Czytajmy od końca, czytajmy wprost,
tak samo brzmi.
Obok niego mamy nos,
a nad nim są brwi. (oko)*

*Kury mają pazury,
konik kopytem kopie,
a co przy palcach dłoni
ma każdy człowiek? (paznokcie)*

*Nie tylko wiosną,
ale cały rok rosną.
Strzygą je na różne sposoby,
wszystkim służą do ozdoby. (włosy)*

*Osiem ma ich pająk,
sześć – biedronki mają,
cztery mają psy,
a ile masz ty? (nogi)*

*Bardzo sprawne,
po pięć u każdej dłoni.
Choć różnią się wielkością,
nie możemy się bez nich obyć. (palce)*

*Choć w nazwie mają „sto”,
my mamy tylko dwie.
Gdy na spacer się wybieramy,
buty na nie nakładamy. (stopy)*

*Pośrodku każdej twarzy
można go odnaleźć.
Moc zapachów dookoła
on w mig rozpoznaje. (nos)*

2. Ćwiczenia spostrzegawczości.

Nauczyciel odsłania dwa obrazki postaci ludzkiej różniące się 10 szczegółami. Zadaniem dzieci jest ich odszukanie i zaznaczenie.

Zabawa ruchowa *Zmień ruch.*

Dzieci stoją w kole, jedno z nich odchodzi na bok. Nauczyciel wyznacza osobę, która pokazuje proste ruchy naśladowane przez pozostałe dzieci. Co pewien czas ruch zostaje zmieniany, a dzieci go powtarzają, aż do momentu, kiedy dziecko poszukujące odgadnie, kto zmienia ruchy. Następuje wtedy zmiana ról.

3. Karta pracy, cz. 5, s. 18.

Oglądanie kwadratów po lewej stronie kartki. Kolorowanie tych samych kwadratów po prawej stronie kartki.

III

1. Ćwiczenie słuchowe *Słowo w słowie.*

Nauczyciel pokazuje obrazki. Dzieci głośno podają ich nazwy i szukają, jakie słowo w nich się ukryło, np. zegary – *zegar*; kosa – *osa*, brama – *rama*; tort – *tor*, chmury – *mury*; ekran – *kran*; burak – *rak*; baran – *bar*; serwetka – *ser*; malina – *lina*; drogi – *rogi*; kokos – *kok* lub *kos*; stonoga – *noga*...

Zabawa ruchowa *Części mojego ciała.*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel podaje nazwę jakiejś części ciała, a dzieci delikatnie obiema rękami w nią uderzają, powtarzając rytmicznie zdanie, np. *To są moje kolana. To są moje ramiona. To są moje pośladki...*

2. Karta pracy, cz. 5, s. 19.

Oglądanie obrazków. Oszukanie wśród naklejek kartoników z wyrazami, układanie z nich zdań, odczytanie ich. Naklejanie ich pod odpowiednimi obrazkami.

Dzień 2. Słyszę, widzę, czuję, smakuje

Cele ogólne:

- uświadomienie istnienia różnych narządów zmysłów,
- rozwijanie umiejętności łączenia w pracy plastycznej różnorodnych materiałów.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- nazywa poszczególne zmysły,
- tworzy jedną całość z elementów.

Środki dydaktyczne: opowiadanie A. Sójki *Czarodziejska kasza*, ilustracje do opowiadania, przedmioty o zróżnicowanych kształtach, krążki, litery, obrazki narządów zmysłów, pasujące do nich napisy, produkty o różnym smaku i zapachu, dzwoneczki, książka napisana językiem Braille’a, duże arkusze papieru, grube markery, metalowe puszki, przedmioty wydające dźwięki, pokrywki od słoików, kolorowe sznureczki, drewniany krzyżak, papier kolorowy, folia samoprzylepna, instrumenty perkusyjne, karty pracy, cz. 5, s. 20, 21.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – *Odszukaj to, o co proszę*.

Nauczyciel gromadzi przed dziećmi przedmioty o zróżnicowanych kształtach; dzieci je rozpoznają i nazywają. Następnie nauczyciel zakrywa wybranej osobie oczy i prosi, aby odszukała za pomocą dotyku wymieniony przez nią przedmiot.

2. Zabawa rozwijająca analizę i syntezę słuchową oraz utrwalająca poznane litery – *Co widzisz, co słyszysz?*

Nauczyciel rozkłada na podłodze krążki w liczbie odpowiadającej liczbie uczestników zabawy. Połowa z nich jest pusta, a na drugiej połowie znajdują się poznane przez dzieci litery. Dzieci spacerują pomiędzy krążkami. Na umówiony sygnał wzrokowy lub słuchowy zatrzymują się przy najbliższym krążku. Jedne stają przy tych, na których są litery, inne – przy pustych. Wskazane przez nauczyciela dziecko bardzo wyraźnie wymawia głoskę znajdującą się na jego krążku i wskazuje kolegę stojącego przy pustym krążku. Jego zadaniem jest podanie słowa zaczynającego się głoską odpowiadającą podanej literze. Ma na to tyle czasu, ile będzie trwać trzykrotne powiedzenie głoski odpowiadającej wybranej literze. Jeśli poda słowo prawidłowe, zabiera literę, jeśli poda niewłaściwe lub nie zmieści się w czasie, litera zostaje na krążku. Powtórzenie słowa już raz wymienionego powoduje, że dziecko oddaje jedną ze swoich liter, kładąc ją na pustym krążku, i czeka jedną kolejkę. Po zakończeniu zabawy dzieci liczą zdobyte litery. Wygrywa to z nich, które ma ich najwięcej.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXI (*przewodnik*, s. 35–36).

II

 Słuchanie opowiadania A. Sójki *Czarodziejska kasza*.

1. Zabawa *Dopasuj podpis do obrazka*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi obrazki przedstawiające: *oko, ucho, nos, dłoń i język*; oraz napisy: *wzrok, słuch, dotyk, smak, węch*.

Dzieci odczytują napisy (w razie trudności pomaga nauczyciel); wyjaśniają, co one oznaczają i układają je pod odpowiednim (kojarzącym im się z napisem) obrazkiem. Nauczyciel podkreśla, że *napisy odpowiadają nazwom pięciu zmysłów, które posiadamy i za pomocą których możemy jak najlepiej odbierać wszystko to, co nas otacza. Wzbogacają one nasze doświadczenia i dostarczają wielu różnorodnych przeżyć*.

2. Słuchanie ilustrowanego opowiadania; zwrócenie uwagi, jaki zmysł odegrał w nim najważniejszą rolę.

Była sobie mała czarodziejka. Mieszkała w chatce z lukru nad czekoladowym strumykiem w lesie, w którym rosły cukierkowe drzewa. Ogródek wokół lukrowanej chatki pełen był lizakowych krzaków i grządek, na których zamiast groszku albo marchewki rosły gumy do żucia i marcepanowe batoniki.

– Ja nie chcę czekolady! – marudziła mała czarodziejka przy jedzeniu. – Nie chcę ciastek. Nie będę jadła cukierków!

Mama i tata martwili się, że ich córeczka jest takim niejadkiem. Wszystkie dzieci uwielbiają słodycze – powtarzali – widocznie te są za mało słodkie. Wymyślali więc coraz pyszniejsze torty i desery. Na nic. Mała czarodziejka odwracała się od talerzy z wykrzywioną buzią.

W końcu dziewczynka była już na tyle duża, że nadszedł czas, by poszła do przedszkola. Bardzo jej się tam spodobało. Do samego obiadu bawiła się wesoło w ciuciubabkę i w ciepło – zimno. Na obiad była kasza z sosem i marchewką. Na widok pełnych talerzy wszystkie dzieci wykrzywały buzie. – Uuu – powiedziały. – My nie chcemy kaszy. Nie chcemy marchewki. Nie będziemy jadły sosu!

Tylko mała czarodziejka chwyciła widelec i z zapalem zaczęła zajadać obiad.

– Jakie to pyszne! – zawołała.

Inne dzieci spojrzały na nią zdziwione, ale zaraz, jedno po drugim, zaczęły próbować kaszy. Pani kucharka ani się spostrzegła, kiedy ze wszystkich przedszkolnych talerzy zniknął cały obiad.

Mama czarodziejki i tata czarodziej odetchnęli z ulgą, kiedy się o wszystkim dowiedzieli. Zaraz zaczarowali lukrowaną chatkę tak, że wyglądała teraz jak zwykły domek nad zwykłym strumykiem, w zupełnie zwyczajnym lesie. W ogródku na grządkach rosły groszek i marchewka. A torty i desery podawano odtąd w tym domku tylko od czasu do czasu na podwieczorek. I dobrze.

3. Rozmowa na temat opowiadania.

– Jaki zmysł odegrał w opowiadaniu główną rolę?

- Skierowanie uwagi dzieci na zmysł smaku.
- Wypowiedzi dzieci o tym, jak wyglądały dom i otoczenie małej czarodziejki.

– Jakie potrawy jadła? Dlaczego przestały jej smakować?

– Jakie wydarzenie odmieniło życie czarodziejki?

– Czy ciągle jedzenie potraw o jednym smaku jest przyjemne, czy może nie?

4. Podawanie przykładów smaków rozpoznawanych przez dzieci i potraw, które takie smaki mają, np. słodki – *cukier, ciastko....*; słony – *sól, słone paluszki....*; kwaśny – *cytryna, kapusta kiszona....*; gorzki – *lekarstwa...*

5. Zabawa *Co to za potrawa?*

Nauczyciel przygotowuje produkty, owoce, warzywa o różnych smakach i zapachach; zasłania dzieciom oczy i podaje je do powąchania i spróbowania. Dzieci odgadują, co to za produkt, owoc lub warzywo; określają, jaki ma smak. Przykładowe produkty, owoce, warzywa, np.: cytryna, pomarańcza, banan, kiwi, ogórek kiszony, czekolada, gotowane jajko, wędlina, ser topiony, ser biały, ketchup pikantny, mleko, natka pietruszki, ciastko, marchewka...

6. Zabawa słuchowo-ruchowa *Idź za źródłem dźwięku.*

Nauczyciel wybiera pięcioro dzieci; trójce wkłada do dłoni dzwoneczki, udaje, że coś wkłada pozostałym. Dzieci rozchodzą się po sali, poruszają dłonią, wydobywając dźwięk z dzwoneczków. (Dzieci, które ich nie posiadają, także poruszają ręką, udając, że coś w niej mają). Pozostałe dzieci uważnie słuchają i maszerują za dziećmi, które ich zdaniem mają dzwoneczki wydające dźwięki, tworząc małe wężyki. Kiedy wszystkie osoby już się zdecydowały, za kim stanąć, prowadzące dzieci otwierają dłonie, a pozostałe sprawdzają, czy rzeczywiście wybrały prawidłowo.

7. Zabawa *Co to za instrument?*

Za parawanem nauczyciel gromadzi instrumenty perkusyjne; wybrane dzieci wchodzą za parawan i wydają z nich dźwięki; pozostałe odgadują, jaki to był instrument (zwrócenie uwagi dzieci na wykorzystanie w ostatnich zabawach zmysłu słuchu).

8. Zabawa *Słodkie naleśniki*.

Dzieci dobierają się parami; jedno kładzie się na brzuchu i wykonuje na plecach kolegi ruchy, które pokazuje i o których opowiada nauczyciel (potem następuje zmiana).

Wsypuję mąkę do miski (wykonywanie gestu zbierania mąki z pleców i wsypywania), *wlewam mleko i trochę wody* (leżące dziecko wydaje odgłos *bul, bul, bul*), *wbijam jajko* (*stuk* – uderzenie w jedno ramię, *puk* – uderzenie w drugie ramię, *chlup* – rozciągnięcie dłoni po szerokości pleców), *miksuję* (wykonywanie kolistych ruchów pięściami po całych plecach – *trrr, trrr, trrr*), *wlewam na patelnię i smażę* (wykonywanie kolistych ruchów całymi dłońmi – *psss, psss, psss*), *smaruję dżemem* (przesuwanie po plecach jednej dłoni do góry i w dół), *zwijam* (naśladowanie gestu zwijania), *posypuję cukrem pudrem* (delikatne uderzanie palcami obu rąk), *kroję i zjadam* (dzielenie pleców na małe kawałki kantem dłoni i lekkie podszczypywanie).

9. Zabawa *Co narysowałem na plecach*.

Dzieci pozostają w parach; siedzą jedno za drugim i kolejno rysują sobie palcem wskazującym na plecach proste obrazki – partner odgaduje, co to jest (zwrócenie uwagi dzieci na wykorzystanie w ostatnich zabawach zmysłu dotyku). Nauczyciel podkreśla znaczenie wszystkich zmysłów, które nam pomagają i wzbogacają odbiór bodźców z otaczającego nas świata. Pokazuje książkę napisaną alfabetem Braille’a i wyjaśnia, że *dzięki zmysłowi dotyku ludzie niewidomi mogą czytać. Ich książki napisane są alfabetem składającym się z wypukłych znaków punktowych odpowiadających literom lub wyrazom*.

10. Karta pracy, cz. 5, s. 20.

Odszukanie wśród naklejek kartoników z wyrazami **tak** i **nie**. Naklejanie wyrazu **tak** przy obrazkach, które przedstawiają to, co kojarzy się z przyjemnymi zapachami, a wyrazu **nie** – przy obrazkach kojarzących się z nieprzyjemnymi zapachami. Określanie, co robimy za pomocą: warg, dłoni, oczu, uszu.

Zabawa ruchowa *Obserwuj bębenek*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie ósemek wystukiwanych przez nauczyciela na bębenku. Kilka uderzeń w wolnym tempie jest sygnałem do zatrzymania. Jeśli nauczyciel podniesie bębenek do góry, dzieci klaszczą nad głową tyle razy, ile uderzeń usłyszą; jeśli nauczyciel uderza w bębenek trzymany nisko nad podłogą, dzieci uderzają tyle razy dłońią w podłogę (dzieci klaszczą lub uderzają po wysłuchaniu wszystkich dźwięków wykonanych na instrumencie).

Dzwonki wietrzne – wykonanie zabawki wydającej dźwięki.

1. Ćwiczenia graficzne *Moja sylwetka*.

Dzieci w parach obrysowują na dużych arkuszach papieru, w pozycji leżącej, swoje kontury. Oglądanie konturów własnego ciała; porównywanie z innymi, zwracanie uwagi na różnice i podobieństwa.

- Pomieszanie rozłożonych na sali arkuszy z obrysowanymi konturami sylwet dzieci, odszukiwanie przez dzieci konturów własnej sylwetki (nauczyciel podpisuje delikatnie sylwetki na spodzie, aby wyeliminować pomyłki).

2. Ćwiczenia słuchowe *Puszki wydające dźwięki*.

Nauczyciel umieszcza w czterech jednakowych puszkach: kamyki, piasek, monety i fasolę. Po wysłuchaniu dźwięków wydawanych przez kolejno poruszane rytmicznie puszki dzieci rozpoznają po rodzaju dźwięku, co znajduje się w każdej z nich.

3. Ćwiczenia muzyczne *Grające pokrywki*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi pokrywki od słoików różnej wielkości; prosi dzieci, aby w różny sposób spróbowały wydobyć z nich dźwięki. Dzieci kolejno realizują swoje pomysły.

4. Pokaz dzwonków wietrznych przyniesionych przez nauczyciela.
 - Słuchanie wydawanych przez nie dźwięków; zwrócenie uwagi na materiał, z którego zostały wykonane.
 - Zaproponowanie wykonania dzwonków z wykorzystaniem pokrywek od słoików; omówienie sposobu ich wykonania.
 5. Samodzielne działania dzieci (praca w grupach).
 - Dzieci obrysowują nakrętki od słoików na kolorowym papierze, wycinają koła, ozdabiają je według własnych pomysłów za pomocą flamastrów lub elementów wyciętych z papieru, lub folii samoprzylepnej. Przyklejają je we wnętrzu nakrętki. Robią z pomocą nauczyciela otwory w nakrętkach i przewlekają przez nie kolorowe sznureczki. Zamontowują sznureczki na krzyżaku z listewek. Dmuchają na nakrętki tak, aby uderzały o siebie i słuchają wydawanych dźwięków.
 - Umieszczenie wykonanych wspólnie *dzwonków wietrznych* na gałęzi drzewa w ogrodzie przedszkolnym. Słuchanie dźwięków wydawanych przez zabawkę poruszaną przez wiatr.
- Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (*przewodnik*, s. 29).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 21.

Ćwiczenia w czytaniu. Wskazywanie zdjęć przedmiotów – miękkich i twardych; otaczanie pętlami w odpowiednich kolorach; porównywanie ich liczebności; wpisywanie odpowiednich liczb i znaku do kwadratów w odpowiednich kolorach.

 Zabawa ruchowa rozwijająca koordynację ruchową, przy akompaniamencie spokojnej muzyki – *Malujemy pokój*.

Dzieci naśladują czynność malowania ścian obiema rękami równocześnie, dwoma *pędzlami*, zgodnie z poleceniami nauczyciela:

- jedna ręka *maluje* pasy poziome, druga – pionowe,
- obie ręce *malują* jednocześnie przeciwległe lub sąsiednie ściany,
- jedna ręka *maluje* równomiernie tło, druga *maluje* wzory: kropki, koła, inne figury,
- jednocześnie jedna ręka *maluje* koła na suficie, a druga na ścianie...

Dzień 3. Dźwięki wokół nas

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności liczenia w zakresie 10,
- umuzykalnienie i kształtowanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dodaje i odejmuje w zakresie 10,
- śpiewa proste teksty na wymyślone melodie.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Kulmowej *Deszczowa muzyka*, piosenki: *Umiem liczyć do dziesięciu*, *Majowy wieczór*, metalowa puszka, guziki, kartoniki z cyframi, instrumenty perkusyjne, miska z wodą, pisaki, woreczki foliowe, kartoniki z działaniami matematycznymi, nagranie odgłosów przyrody, karty pracy, cz. 5, s. 22, 23.

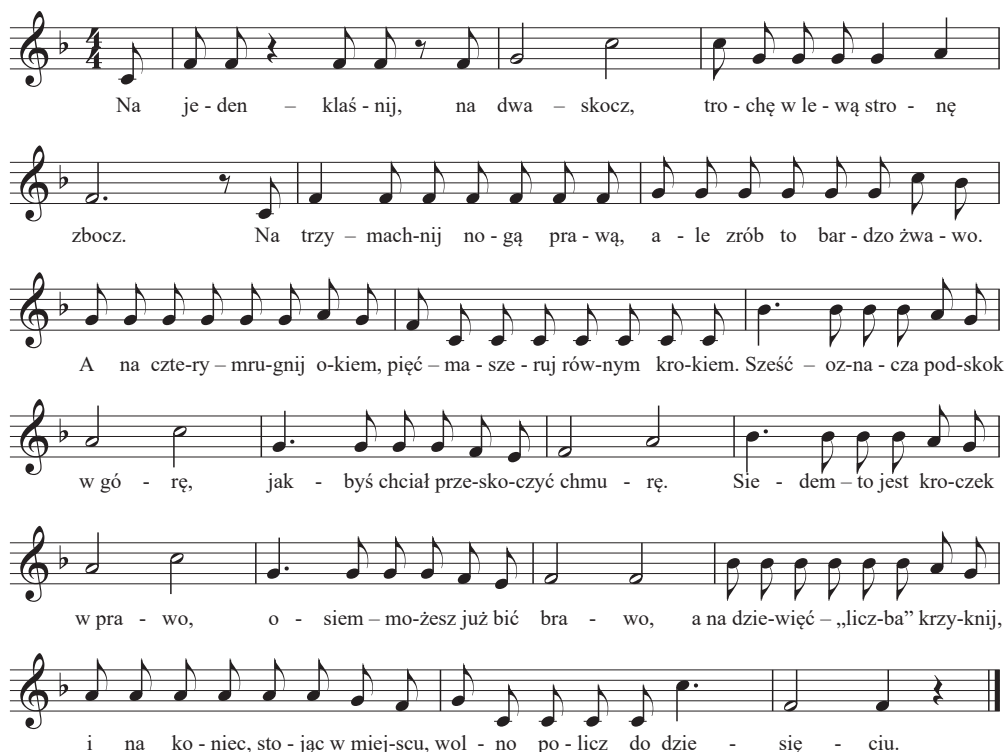
Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 22.

Kończenie rysunku z figur geometrycznych według podanego wzoru; nazywanie figur, z jakich powstał.

2. Słuchanie piosenki *Umiem liczyć do dziesięciu* (sł. E. Drzał, muz. J. Skibińska-Czechowicz).

Na je - den - klaś - nij, na dwa - skocz, tro - chę w le - wą stro - nę
zbo - cz. Na trzy - mach - nij no - gą pra - wą, a - le zrób to bar - dzo żwa - wo.
A na czte - ry - mru - gnij o - kiem, pięć - ma - sze - ruj rów - nym kro - kiem. Sześć - oz - na - cza pod - skok
w gó - rę, jak - byś chciał prze - sko - czyć chmu - rę. Sie - dem - to jest kro - czek
w pra - wo, o - siem - mo - żesz już bić bra - wo, a na dzie - więć - „licz - ba” krzy - knij,
i na ko - niec, sto - jąc w miej - scu, wol - no po - licz do dzie - się - ciu.

*Na jeden – klaśnij, na dwa – skocz,
trochę w lewą stronę zboch.*

*Na trzy – machnij nogą prawą,
ale zrób to bardzo żwawo.*

*A na cztery – mrugnij okiem,
pięć – maszeruj równym krokiem.
Sześć – oznacza podskok w górę,*

jakbyś chciał przeskoczyć chmurę.

*Siedem – to jest kroczek w prawo,
osiem – możesz już bić brawo,*

*a na dziewięć – „liczba” krzyknij,
i na koniec, stojąc w miejscu,
wolno policz do dziesięciu.*

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXI (przewodnik, s. 35–36).

II

 Zabawa matematyczna *Grające guziki*.

1. Ćwiczenia słuchowe – *Słuchamy uważnie*.

Nauczyciel wrzuca do metalowej puszkii określoną liczbę drobnych guzików (w zakresie 10). Robi to w takim tempie, aby dzieci mogły swobodnie policzyć uderzenia guzików o puszkę. Następnie dzieci układają przed sobą tyle samo liczmanów, ile było dźwięków, oraz kartonik z odpowiednią cyfrą (liczbą).

- Wybrane dziecko uderza określoną liczbę razy w dowolny instrument perkusyjny; dzieci postępują jak w zabawie powyżej.
- Wybrane dziecko wrzuca guziki do miski wypełnionej wodą, jest odwrócone tyłem do pozostałych dzieci, które rysują na kartkach tyle kresek lub kół, ile dźwięków usłyszały.

2. Ćwiczenia na dodawanie i odejmowanie – *Oblicz i zagraj*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi woreczki foliowe oraz działania matematyczne. Każde dziecko oblicza swoje działania; układa przy nich kartonik z odpowiednią liczbą będącą jego wynikiem. Następnie wysypuje do swojego woreczka taką liczbę guzików, ile wynosi wynik działania. Dzieci, które mają takie same wyniki, ustawiają się obok siebie i, potrząsając woreczkami, *grają* na swoich guzikach. Wszyscy porównują różnice w brzmieniu małej i większej liczby guzików.

3. Karta pracy, cz. 5, s. 23.

Oglądanie obrazków. Liczenie w każdym wazonie kwiatów rozwiniętych i kwiatów uschniętych; łączenie obrazków z odpowiednimi zapisami; wpisywanie do kwadratów brakujących wyników działań.

Zabawa ruchowa *Policz, ile razy.*

Dzieci biegają po sali w rytmie tamburynu. Na hasło, np. *Siedem*, wykonują tyle kroków w tył, głośno licząc, lub klaszczą tyle razy, uderzają w kolana lub o podłogę... Czynności, jakie mają wykonywać dzieci, muszą być ustalone przed ćwiczeniem. Pojawienie się akompaniamentu jest sygnałem do swobodnego biegu.

Zabawy przy piosence *Majowy wieczór.*

1. Ćwiczenia słuchowe *Co to za dźwięki?*

Słuchanie nagrania odgłosów przyrody, rozpoznawanie ich i próby naśladowania.

2. Instrumentacja wiersza J. Kulmowej *Deszczowa muzyka* na instrumentach perkusyjnych wybranych przez dzieci.

Nauczyciel recytuje wiersz, dzieci proponują instrumenty, które według nich oddadzą jego nastrój; ustalają kolejność instrumentów tworzących akompaniament do poszczególnych fragmentów; instrumentują wiersz recytowany przez nauczyciela.

Co to za dzwony?

A to w tej rynnie,

a to deszczowa muzyka płynie.

A to na dębach,

jakby na bębnach,

dudni i dudni ulewa wiosenna.

Thucze o szyby wesołym deszczem,

bębni kropłami jeszcze i jeszcze,

i na listeczkach gra z całej duszy,

aż rozkrzyczane słowiki głuszy,

aż słowik szepcze do słowika:

– To ci muzyka!

Ta-ka mu-zy-ka

to jest muzyka!

Co?

3. Zapoznanie ze słowami i melodią piosenki *Majowy wieczór* (sł. W. Grodzieńska, muz. R. Twardowski).

Kto tak ćwierka? Kto tak kłaska?

Kto się przemknął po gałązkach?

Kto w kwitnące bzy dał nurka?

Czy to ptaszek, czy wiewiórka?

Zasłuchane szumią drzewa,

Znowu cisza. Nikt nie śpiewa.

Słońce już zapada za las,

Pierwsza gwiazda się zapala,

Znowu ktoś na krzaku bzowym

Szarym kłębkim się sadowi.

Ćwierknął cicho, głośniejsz potem,

Jakby stroił struny złote.

A wtem zabrzmiał trzask srebrzyście,

Aż zadrżały młode liście,

Aż liliowy bez wśród nocy

Wonną mgiełką się otoczył,

Aż westchnęły szumem drzewa:

Słowik, słowik się rozśpiewał!

Dzieci:

ustawione w kole, kołyszą się na boki, rękami obejmują głowę,

naśladują drzewa poruszające się na wietrze, kładą palce na ustach,

zakreślają ręką półkola przed sobą, naśladują ruch wkręcania żaróweczki jedną ręką, klaszczą w dłonie, obracają się wokół własnej osi, wchodzą małymi kroczkami do środka koła, wracają na miejsce, maszerują po obwodzie koła, trzymając się za ręce,

obracają się wokół własnej osi, ręce mają wzniesione do góry,

naśladują drzewa poruszane wiatrem.

4. Wypowiedzi dzieci na temat tempa, nastroju, treści piosenki.
 - Rytmizowanie jej fragmentów: cicho i głośno.
5. Ćwiczenia emisyjne: powtarzanie za nauczycielem fragmentów melodii na sylabach: *na, na, la, la, da, da.*
6. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.
7. Zabawa rytmiczna *Słuchaj uważnie.*
Dzieci poruszają się swobodnie po sali; kiedy usłyszą melodię piosenki, zatrzymują się, poruszają wzniesionymi w górę rękami jak gałązkami i rytmicznie powtarzają tekst: *Aż westchnęły szumem drzewa, słowik, słowik się rozśpiewał!*, a następnie cicho pogwizdują, naśladując śpiew słowika.
8. Ćwiczenia słuchowe *Co to za ptak?*
Dzieci spacerują po sali. Nauczyciel co pewien czas odtwarza nagrania odgłosów wybranych ptaków; jeśli jest to głos słowika, dzieci biegają na palcach i machają rękami jak skrzydłami; jeśli jest to inny ptak, np. *wrona, kukułka, bocian*, dzieci nie poruszają się.
9. Improwizacje melodyczne *Słowik.*
Śpiewanie tekstu: *Słowik, słowik, ptaszek mały, ale śpiewak doskonały*, na wymyślone przez dzieci melodie.

Zabawa ruchowa przy piosence *Majowy wieczór* (przewodnik, s. 43–44).

- Dzieci stoją w kole, pomagają nauczycielowi śpiewać piosenkę, ilustrując ją ruchem. Spacer w pobliżu przedszkola, nasłuchiwanie głosów wydawanych przez ptaki i inne napotkane zwierzęta.

III

1. Zabawa rozwijająca zmysły – *Dzięcioły* (według T. Fiutowskiej).

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi przedmioty, które przy uderzeniu dłonią lub palcami wydają możliwe do rozpoznania dźwięki, np. metalową puszkę, plastikowe pudełko, pokrywkę od garnka, worek foliowy, gazetę, drewnianą deskę, szklany talerzyk, doniczkę... Nauczyciel recytuje wiersz; przy powtarzających się słowach *Puk, puk, puk* – puka trzy razy kolejno w każdy przedmiot.

*Siedzi dzięcioł na drzewie,
w korę puka:
puk, puk, puk,
puk, puk, puk,...
Do kogo? Nie wiesz?
Oczywiście do kornika,
choć ten przed nim
drzwi zamyka...*

*Puk, puk, puk,
puk, puk, puk...
Kornik zatkał uszy,
aby nic nie słyszeć,
nie chce słyszeć wcale,
dzięcioł puka dalej:
puk, puk, puk,
puk, puk, puk...*

Następnie rozdaje dzieciom przedmioty i zaprasza je do wspólnego powtarzania wiersza. Dzieci przy słowach *Puk, puk, puk*, kolejno pukają w przedmioty, uważnie słuchając, jakie dźwięki wydają. Kiedy już je znają, nauczyciel zamienia się w dzięcioła. Dzieci odwracają się do niego tyłem – słuchają dźwięków wydawanych przez przedmioty, w które nauczyciel puka i rozpoznają, który to przedmiot. Kto pierwszy odgadnie, zostaje *dzięciołem*.

- Odmiana zabawy: nauczyciel gromadzi po dwa przedmioty takiego samego rodzaju. Jedne zatrzymuje sobie, drugie rozdaje dzieciom. *Dzięcioły* prowadzą ze sobą rozmowę. Nauczyciel puka, w wybrany przedmiot, a odpowiada mu pukaniem to dziecko, które ma taki sam przedmiot.
- Po zakończeniu zabawy dzieci wspólnie z nauczycielem spacerują po sali i pukają w różne przedmioty, które się w niej znajdują; słuchają wydawanych przez nie dźwięków, porównują je.

 Zabawa ruchowa przy piosence *Majowy wieczór* (przewodnik, s. 43–44).

- #### 2. Różnicowanie słów różniących się tylko jedną głoską; zwrócenie uwagi na zmianę znaczenia słowa.
- Nauczyciel wymawia słowo i pokazuje kartkę, na której jest napisane, jaka litera ulega zamianie. Dzieci zastępują głoskę odpowiadającą literze i podają nowe słowo, np. *bulka* (b = p); *półka*; *domek* (d = T) *Tomek*; *góra* (g = k) *kura*; *bąk* (b = p) *pąk*; *lody* (d = t) *loty*; *dama* (d = t) *tama*; *biurko* (b = p) *piórko*; *koza* (z = s) *kosa*; *rok* (r = l) *lok*; *buty* (t = d), *budy*...

Dzień 4. Codzienne hałasy

Cele ogólne:

- uświadamianie negatywnego wpływu hałasu na zdrowie człowieka,
- poszerzanie doświadczeń plastycznych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- nie hałasuje,
- wyraża muzykę w ekspresji plastycznej.

Środki dydaktyczne: tekturowe pudło wypełnione ścinkami gazet, małe przedmioty, nagrane odgłosy dochodzące z kuchni, obrazki, zdjęcia kojarzące się z przyjemnymi i z negatywnymi doznaniem słuchowymi, obrazki do historyjki obrazkowej, duże arkusze papieru, farby, nagranie muzyki o różnorodnym charakterze, instrumenty perkusyjne, przedmioty wydające dźwięki, karty pracy, cz. 5, s. 24, 25.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – *Odszukaj ukryty przedmiot.*
Dzieci tną stare gazety na drobne kawałeczki i wypełniają nimi średniej wielkości tekturowe pudło. Nauczyciel ukrywa w nim mały przedmiot. Dwoje lub troje dzieci wkłada ręce do pudła, przewracają papierowe ścińki w poszukiwaniu ukrytej rzeczy tak długo, aż ją znajdą.
 2. Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze i usprawniające narządy artykulacyjne – *Hałasy dochodzące z naszej kuchni.*
 - Słuchanie i rozpoznawanie nagranych odgłosów urządzeń i przedmiotów kuchennych, np. gwizdania czajnika, szumu lejącej się wody z kranu; podskakiwanie pokrywy na garnku, brzęk mytych naczyń, skrzypienie drzwi; praca miksera, maszynki do mięsa...
 - Ćwiczenie *Porządkujemy kuchnię.*
Dzieci wykonują określone ruchy językiem.
Język myje okna (zęby); *język ściera pajęczyny z sufitu* (podniebienia); *język zamiata podłogę* (dno jamy ustnej); *język myje ściany* (policzki).
 - Naśladowanie odgłosów.
Dzieci naśladowują odgłosy wydawane przez różne przedmioty w kuchni. W czajniku gotuje się woda – najpierw cichutko syczy sssssssssss, a potem coraz głośniejsz SSSSSSSSS. W garnku gotuje się zupa – *bul, bul, bul* – najpierw cicho i wolno, potem coraz szybciej i głośniejsz; pokrywka podskakuje na garnku: *trach, trach, trach* – najpierw wolno, potem coraz szybciej; pracuje mikser – *bzzzzz, bzzzzzzz, bzzzzz*; pracuje maszynka do mielenia mięsa: *trrrrr, trrrrr, trrrrrrr*; skrzypią drzwi od lodówki – *iiiiiii, iiiiii, iiiiii*; mama ubija tłuczkiem mięso na kotlety: *bach, bach, bach...*
 3. Wyszukiwanie wśród różnych wyrazów takich, które są związane z kuchnią, np. *garnek, sitko, patelnia, tarka, widelec, łyżka, kubek, serwetka...*
 - Tworzenie liczby mnogiej i zdrobnień, np. talerz – talerzyki; łyżka – łyżki – łyżeczki; kubek – kubki – kubeczki; szklanka – szklanki – szklaneczki; czajnik – czajniki – czajniczki; ręcznik – ręczniki – ręczniczki; sitko – sitka – siteczka; widelec – widelce – widelczyki.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXI (przewodnik, s. 35–36).

II

- Historyjka obrazkowa *Nie przeszkadzaj, nie hałasuj.*
1. Wypowiedzi dzieci na temat dźwięków, jakich lubią słuchać, a jakie są dla nich nieprzyjemne.
 2. Zabawa *Spacer wśród dźwięków.*
Dzieci spacerują po sali; kiedy usłyszą dźwięk przyjemny, spacerują dalej, jeśli głośny, nieprzyjemny – przykucają i zakrywają uszy.
 3. Segregowanie obrazków (zdjęć).
Nauczyciel rozkłada przed dziećmi obrazki, zdjęcia wycięte z kolorowych gazet, przedstawiające, np. *krajobraz morski, krajobraz górski, las, łąkę, halę pełną pracujących maszyn, salę z dużą liczbą bawiących się dzieci, ruchliwą ulicę w mieście, panią odkurzającą dywan, startujący samolot, mamę usypiającą dziecko, tatę czytającego książkę...* Dzieci określają, czy przyjemnie jest przebywać w miejscach przedstawionych na obrazkach (zdjęciach) i czy poziom hałasu, jaki tam występuje, jest przyjemny dla naszych uszu, czy nie. Umieszczają kolejno obrazki (zdjęcia) pod napisami: **tak** lub **nie**.
 4. Słuchanie opowiadania. Słuchając, dzieci oglądają kolejne obrazki.
 - *W łóżeczku śpi małe dziecko. Okno jest otwarte, pod nim szczeka pies.*
Mama prosi: „Burek, przestań czekać, nie hałasuj. Obudzisz mi chorego synka”.
Tata kosi trawę w ogrodzie. Mama prosi: „Wyłącz kosiarkę, nie hałasuj. Nasz synek dopiero zasnął”.

Pod oknem stoi zaparkowany samochód. Wysiada z niego wujek i krzyczy, aby otworzono mu bramę do garażu. Mama prosi: „Nie krzycz! Mój synek jest chory i dopiero zasnął”.

Starsza siostra wraca do domu. Włączyła telewizor i odbija piłkę o podłogę. Mama prosi: „Nie przeszkadzaj, nie hałasuj. Obudzisz chorego brata”.

Blisko łóżeczka leży kot, przytulając się do poduszki śpiącego dziecka. Mama prosi: „Zostań, kotku, i cichutko mrucz swoje kołysanki, aby mój chory synek mógł wypocząć”.

5. Rozmowa na temat opowiadania.

Wypowiedzi dzieci na temat przedstawionych scenek; zwrócenie uwagi na zachowania, które miały negatywny wpływ na sen i wypoczynek chorego dziecka. Podanie przykładów prawidłowych zachowań, kiedy w domu znajduje się chora, zmęczona lub starsza osoba.

6. Podawanie przez dzieci propozycji, w jaki sposób można unikać hałasu w sali przedszkolnej. Podkreślenie złego wpływu hałasu na organizm ludzki.

7. Ćwiczenie wyciszające – *W cichym kręgu*.

Dzieci siadają w kole i w ciszy podają sobie naczynie wypełnione wodą w taki sposób, aby nic z niego nie wylać.

8. Karta pracy, cz. 5, s. 24.

Skreślanie obrazków kojarzących się z nieprzyjemnymi odgłosami; nazywanie tych, które pozostały.

 Zabawa ruchowa *Cicho – głośno*.

Na hasło *Cicho*, dzieci poruszają się po sali jak najciszej. Hasło *Głośno*, jest sygnałem do tworzenia hałasu – wydobywania dźwięków poprzez klaskanie, tupanie, podskakiwanie, uderzanie rękami o podłogę bez używania mowy.

 Malujemy muzykę – ilustrowanie w zespołach, na dużych arkuszach papieru, nastroju wysłuchanej muzyki.

1. Słuchanie na leżąc, z zamkniętymi oczami, spokojnej muzyki instrumentalnej.

- Przenoszenie się w świat marzeń i wyobraźni inspirowany muzyką.
- 2. Wypowiedzi dzieci, w jakie miejsca się przeniosły i co miało na to wpływ.
- 3. Tworzenie muzyki dla chorego kolegi – praca w grupach.
- Omówienie, jaki rodzaj muzyki ma dobry wpływ na: wypoczynek, szybszy powrót do zdrowia, pomaga zasnąć.
- Określenie, w jakim charakterze powinny być dziecięce instrumentacje; jakie dźwięki powinny w nich występować, o jakim natężeniu.
- Wybór potrzebnych instrumentów perkusyjnych oraz przedmiotów wydających dźwięki, np. woreczki foliowe, folia aluminiowa, celofan, gazety...
- Tworzenie krótkiego akompaniamentu pomagającego wypoczywać, zrelaksować się.
- Prezentacje poszczególnych zespołów.
- 4. Słuchanie poprzęplatanych utworów o wyraźnie zmienionym tempie i różnej dynamice brzmienia.
- Ilustrowanie ich ruchem rąk i palców. Zwrócenie uwagi na różnice w sposobie ich poruszania się w zależności od danego fragmentu.
- Określanie, jakie kolory i linie pasowałyby do oddania ich charakteru.
- Pokaz oraz omówienie przez nauczyciela, w jaki sposób można za pomocą barw, kresek, różnych linii i plam zobrazować słyszana muzykę, bez malowania określonych kształtów.
- 5. Malowanie w zespołach pod hasłem *Sami malujemy muzykę*.
- Wybranie przez każde dziecko jednego koloru spośród farb zgromadzonych na stolikach.
- Słuchanie muzyki, malowanie swoich odczuć związanych ze słuchaną muzyką na wspólnym arkuszu papieru.
- Prezentowanie powstałych prac.
- Nadawanie tytułów muzycznym obrazom.
- Zorganizowanie wystawy prac.

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 25.

Ćwiczenia w dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 10.

2. Ćwiczenie oddechowo-fonacyjne *Kto najdłużej?*

Dzieci wykonują głęboki wdech. Następnie wypuszczają powoli powietrze, powtarzając dowolną zgłoskę, np. *ti-ti-ti; ta-ta-ta; na-na-na; li-li-li...* Wydechu nie wolno przerywać, a zgłoski należy wypowiadać aż do całkowitego opróżnienia płuc z powietrza. Wygrywa dziecko, które najdłużej będzie powtarzało określoną zgłoskę.

- Wyjaśnienie dzieciom, że lekkie i ciche wypowiadanie zgłosek pozwala ekonomiczniej gospodarować oddechem.

Dzień 5. Po drugiej stronie lustra

Cele ogólne:

- podkreślanie znaczenia zmysłu wzroku,
- poznawanie różnych rodzajów okularów.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje swój obraz w lustrze,
- rozumie, że noszenie okularów korekcyjnych jest koniecznością.

Środki dydaktyczne: wiersze: I. Suchorzewskiej *Przed lustrem*, J. Tuwima *Okulary*, opaski na oczy, duże lustro, małe lusterka, wyrazy napisane pismem lustrzanym, emblematy figur geometrycznych, szlaczki z figur, różne rodzaje okularów, kontury okularów obrysowane na kartonie, nożyczki, flamastry, obrazki różniące się szczegółami, karta pracy, cz. 5, s. 26.

Przebieg dnia

I

1. Interpretacja powiedzeń na temat oczu zwierząt (w odniesieniu do ludzi), np. *sokoli wzrok; ślepy jak kret w dzień; żabie oczy; widzi jak sowa; ma kocie oczy...* Dzieci próbują wyjaśnić, co oznaczają poszczególne powiedzenia.
2. Zabawa *Pokonaj tor przeszkód*.
Nauczyciel ustawia niezbyt skomplikowany tor przeszkód. Dzieci dobierają się parami. Jednemu dziecku z pary nauczyciel zasłania oczy, a partner prowadzi je od *startu* do *mety*, mówiąc, w jaki sposób ma się poruszać.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXI (przewodnik, s. 35–36).

II

 Zabawy z lustrem – *W krzywym zwierciadle*.

1. Słuchanie wiersza I. Suchorzewskiej *Przed lustrem*.

*Od rana robi
przed lustrem miny.
Stroi się chyba
ze dwie godziny!
„Czy się uczesać
na bok, czy w loczek?
A może lepiej
zapleść warkoczek?
Czy wziąć korale,
czy może broszkę?*

*Wstążkę czerwoną
czy może w groszki?
Czy wziąć sweterek
z wyszytym pieskiem,
czy może bluzkę
w kratki niebieskie?
A od tygodnia
zębów nie myje.
I (daję słowo)
brudną ma szyję!!*

2. Wypowiedzi dzieci na temat *Po co są potrzebne lustra?*

3. Omówienie treści wiersza.

- Zwrócenie uwagi, jak zachowywała się przed lustrem dziewczynka z utworu.
- Co było dla niej ważne, a o czym zapomniała?
- Wyjaśnienie, który zmysł ma największe znaczenie podczas przeglądania się w lustrze.

4. Zabawa naśladowcza *Lustro*.

Dzieci dobierają się parami. Jedno stoi przed *lustrem* i wykonuje proste ruchy, a *lustro* naśladuje ruchy partnera, który się w nim przegląda. Zabawę poprzedza ilustrowana ruchem rymowanka:

*Jesteś moim lustrem
i robisz to, co chcę,
ja teraz tańczyć mogę, a ty nie.*

*Ale jeśli tańczy skończę,
uwaga na mnie patrz.
Lustro, lustro, powiem ci,
co zrobić teraz masz.*

Dzieci:

wykonują ukłon przed lustrem,
obracają się wokół własnej osi,
wykonują gest negacji przed sobą,
obracają się w drugą stronę, patrzą
spod daszka utworzonego z ręki,
klaszcza w ręce.

- Pokazywanie wymyślonych przez dziecko ruchów, naśladowanych przez *lustro*, z przesunięciem czasowym (przeglądający się pokazuje ruch, *lustro* zapamiętuje i go powtarza).

5. Zabawy z dużym lustrem.

Dzieci kolejno podchodzą do dużego lustra, patrzą w nie i próbują przeobrazić się w wybraną postać bajkową lub wybrane zwierzę. Pozostałe dzieci, patrząc na odbicie osoby stojącej przed lustrem, starają się odgadnąć, kogo ona naśladuje.

6. Zabawa *Miny*.

Dzieci otrzymują małe lusterka, robią różne miny i oglądają, jak zmieniają się ich twarze podczas wyrażania różnych uczuć. Nauczyciel zwraca uwagę dzieci na bardzo duże możliwości mimiczne naszych twarzy. Podkreśla, że dzieci często nie zdają sobie sprawy ze swojego wyglądu podczas złości, gniewu, rozpaczy, ale inni ludzie to dostrzegają.

7. Zapoznanie ze sposobem puszczenia *światlnych zajęczków* powstałych z odbicia światła w lusterku.

Dzieci bawią się *światlnymi zajęczkami* przy muzyce – poruszając lusterkami w jej rytmie.

8. Zabawa *Lustrzane zagadki*.

Nauczyciel układa przed dziećmi kartoniki z wyrazami napisanymi pismem lustrzanym; dzieci odczytują, jakie słowa zostały ukryte na kartonikach, przykładając do nich lusterka i czytając wyrazy, jakie się w nich odbijają.

 Zabawa ruchowa *Umiem patrzeć*.

Dzieci otrzymują emblematy figur geometrycznych o różnych kształtach, ale w tym samym kolorze. Poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel unosi do góry pasek, na którym jest narysowany szlaczek z figur. Dzieci ustawiają się zgodnie z rysunkiem, np. 2 koła; 3 kwadraty; 2 trójkąty; 3 prostokąty; 2 koła; 3 kwadraty; 2 trójkąty; 3 prostokąty...

 Zabawy z wykorzystaniem wiersza J. Tuwima *Okulary*.

1. Oglądanie różnych rodzajów okularów; określanie, do jakich celów się je wykorzystuje, np. okulary przeciwsłoneczne, do nurkowania, okulary pływackie, gogle narciarskie, okulary korekcyjne...

Omówienie, do czego służą okulary korekcyjne; podkreślenie ich znaczenia dla poprawy wzroku i leczenia chorób oczu. Uświadomienie konieczności dbania o wzrok, odwiedzania okulisty w przypadku kłopotów z oczami oraz noszenia okularów przez dzieci i przez doro-

słych. Zwrócenie uwagi, że nie jest to powód do wstydu, że nie należy wyśmiewać się z osób noszących okulary i ich przezywać.

2. Słuchanie wiersza.

*Biega, krzyczy pan Hilary:
„Gdzie są moje okulary?”
Szuka w spodniach i w surducie,
w prawym bucie, w lewym bucie.
Wszystko w szafach poprzewracał,
maca szlafrok, palto maca.
„Skandal – krzyczy. – Nie do wiary!
Ktoś mi ukradł okulary!”
Pod kanapą, na kanapie,
wszędzie szuka, parska, sapie!
Szpera w piecu i w kominie,
w mysiej dziurze i w pianinie.
Już podłogę chce odrywać,
już policję zaczął wzywać.
Nagle – zerknął do lusterka...
Nie chce wierzyć... Znowu zerka.
Znalazł! Są! Okazało się,
że je miał na własnym nosie.*

3. Rozmowa na temat wiersza.

- Czego szukał pan Hilary? W jakich miejscach to robił?
- Gdzie znalazł okulary? Co mu w tym pomogło?

4. Rytmizowanie fragmentów wiersza.

5. Dopowiadanie przez dzieci zakończeń poszczególnych wersów.

Nauczyciel ponownie recytuje wiersz. Dzieci dopowiadają wybrane słowa (wytłuszczone).

6. Pantomimiczne ilustrowanie wiersza recytowanego przez nauczyciela.

7. Zabawa *Czarodziejskie okulary*.

Dzieci podają sobie w kręgu okulary przeciwsłoneczne, zakładają je i kończą zdanie *Przez czarodziejskie okulary widzę...*

8. Wykonanie *czarodziejskich* okularów.

Dzieci dostają narysowane na kartonie kontury okularów.

- Wycinają po liniach konturowych rysunki okularów; ozdabiają je flamastrami według własnych pomysłów. Zaginają nauszники pod kątem prostym; przymierzają i przeglądają się w dużym lustrze.

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 26.

Łączenie liczb umieszczonych na obrazkach słoneczników od najmniejszej do największej, a na obrazkach kwiatków – odwrotnie.

Zabawa ruchowa *Ułóż to, co narysowałam*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu, machając swobodnie paskami kolorowej bibuły. Podczas przerwy w grze nauczyciel rysuje w powietrzu proste kształty; dzieci uważnie je obserwują, a następnie odwzorowują *narysowany* przez prowadzącego rysunek, układając go z bibuły na podłodze.

Tydzień III: Poznajemy różne zawody

Dzień 1. Dla dobra wspólnego

Cele ogólne:

- przybliżenie wiadomości na temat wybranych zawodów,
- uświadamianie znaczenia pracy w życiu człowieka.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje osoby wykonujące określone zawody,
- wymienia czynności wykonywane przez przedstawicieli wybranych zawodów.

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne zawody, obrazki przedmiotów potrzebnych w pracy przedstawicielom wybranych zawodów, kartoniki z sylabami, piłka, obrazki do zabawy *Czy każdy trafił do swojego miejsca pracy?*, drewniane krążki dla każdego dziecka, karty pracy, cz. 5, s. 27, 28, 29, 30.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie obrazków przedstawiających osoby wykonujące różne zawody. Zachęcanie do odpowiedzi na pytania: *Jakie czynności wykonują? Na czym polega ich praca? Jaką nazwę nosi ich zawód?*

2. Karta pracy, cz. 5, s. 27.

Nazywanie zdjęć. Odszukanie wśród naklejek kartoników z literami. Naklejanie ich w odpowiednich polach, tworząc nazwy zdjęć. Naklejanie liter wskazanych cyframi w polach na dole strony. Odczytanie hasła.

Kończenie wypowiedzenia *Praca to...*

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXII.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Zmieniamy miejsca*.
Dzieci stoją w dwóch rzędach po przeciwnych stronach sali. Na mocne uderzenie w bębenek biegną na wprost siebie i zamieniają się miejscami, mijając się prawą lub lewą stroną, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią nauczyciela.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Dużo miejsca i mało miejsca*.
Na hasło *Mało miejsca* dzieci kulą się, aby zająć jak najmniej miejsca, a na hasło *Dużo miejsca* starają się tak stanąć, aby zająć go jak najwięcej.
- Ćwiczenie równowagi – *W górę, w dół*.
Dzieci wykonują klęk podparty, na sygnał *W górę* odrywają od podłogi prawą rękę i lewą nogę i unoszą je (proste) do góry; na hasło *W dół* opuszczają obie kończyny. Przy powtórzeniu zabawy zmieniają stronę ciała – podnoszą do góry lewą rękę i prawą nogę.
- Skrętoskłony – *Ucho pozdrawia kolano*.
Dzieci siedzą skrzyżnię; naprzemiennie wykonują skłon i dotykają lewym uchem prawego kolana, a następnie prostują się i wykonują skłon, dotykając prawym uchem lewego kolana.
- Podskoki rozkroczno-zwarte – *Pajacyki skaczą*.
Dzieci skaczą jak pajace. Przy zeskoku klaszczą nad głowami.
- Maszerują po obwodzie koła z rytmicznym wytupywaniem i rytmizowaniem zdania *Bez pracy nie ma kołaczy*.

II

 Rozmowa na temat zawodów.

1. Zabawa *Połącz sylaby*.

Dzieci losują kartoniki z napisanymi sylabami. Poruszają się z nimi po sali w rytmie tamburynu.

Podczas przerwy w grze ustawiają się w taki sposób, aby ze swoich sylab ułożyć wyrazy – nazwy czynności wykonywanych przez przedstawicieli różnych zawodów, np. *go-tu-je; ma-lu-je; ry-su-je; wa-ży; ko-pie; ob-słu-gu-je; pod-le-wa; wy-do-by-wa; ste-ru-je; mo-de-lu-je*... Dzieci odczytują powstałe wyrazy. Określają, w jakim zawodzie pracuje osoba, która wykonuje daną czynność.

2. Rozmowa na temat zawodów.

Wypowiedzi dzieci dotyczące zawodów: kierowca, ekspedientka, fryzjer, nauczyciel. Określanie, jakie prace podejmują przedstawiciele wymienionych zawodów. Podkreślenie znaczenia pracy w życiu człowieka. Wyjaśnienie, dlaczego praca wszystkich ludzi jest ważna i służy dla dobra wspólnego.

3. Zabawa *Potrzebne rekwizyty*.

Dzieci odszukują obrazki przedstawiające przybory potrzebne osobom pracującym w określonych zawodach, np. nauczyciel – *tablica i kreda*, murarz – *wiadro i kielnia*, krawiec – *centymetr krawiecki i maszyna do szycia*, szewc – *młotek i kopyto szewskie*, piekarz – *piec i szufla do wyciągania chleba*, malarz – *farby i sztalugi*, fryzjer – *nożyczki i lustro*, lekarz – *stetoskop i szpatułka do zaglądania do gardła*...

4. Karta pracy, cz. 5, s. 28.

Czytanie nazw zawodów. Rysowanie obok nich przedmiotów, których potrzebują do pracy osoby wykonujące dany zawód.

5. Zabawa *Co robią te osoby?*

Dzieci stoją w kole. Nauczyciel kolejno rzuca do nich piłkę, podając nazwę wybranego zawodu. Zadaniem dziecka jest złapać piłkę i odrzucić ją do nauczyciela, powtarzając nazwę zawodu i dopowiadając, co ta osoba robi, np. lekarz – *leczy ludzi*, kierowca – *prowadzi samochód*, nauczyciel – *uczy dzieci*, piosenkarz – *śpiewa piosenki*, malarz – *maluje obrazy lub mieszkania*, górnik – *wydobywa węgiel*, pielęgniarka – *robi zastrzyki*, aktor – *występuje na scenie, gra rolę*, fryzjer – *robi fryzury, ścina włosy*, mechanik samochodowy – *naprawia samochody*, ogrodnik – *sadzi kwiaty*, piekarz – *piecze chleby*, sprzedawca – *sprzedaje różne towary*, pilot – *prowadzi samolot*, listonosz – *roznosi listy*...

6. Karta pracy, cz. 5, s. 29.

Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem. Oglądanie obrazków. Czytanie zdań. Prawidłowe dobieranie pasujących do nich podpisów. Numerowanie zdań zgodnie z numeracją obrazków.

Zabawa ruchowa *Polecenia*.

Dzieci poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze wykonują polecenia nauczyciela, np. *Dotknij czegoś drewnianego. Zaklaskaj 5 razy. Stań na jednej nodze*...

Zabawa dydaktyczna *Czy każdy trafił do swojego miejsca pracy?*

1. Zabawa dydaktyczna.

Dzieci oglądają obrazki i rozpoznają, jakie miejsca pracy one przedstawiają. Losują sylwety postaci i określają zawody, jakie wykonują przedstawione na nich osoby. Umieszczają sylwety pod odpowiednimi obrazkami, np. *kopalnia* – górnik; *statek z sieciami* – rybak; *pracownia malarska* – malarz; *gabinet lekarski* – lekarz; *ogród ze szklarnią* – ogrodnik; *samolot na lotnisku* – lotnik...

2. Zabawa *Kim jestem?*

Chętne dzieci za pomocą gestów pokazują różne czynności; koledzy odgadują, przedstawiciela jakiego zawodu one odgrywają.

3. Karta pracy, cz. 5, s. 30.

Rozwiązywanie krzyżówki, odczytanie podanych wyrazów; naklejanie w odpowiednich miejscach liter drukowanych (odszukanych wśród naklejek) tworzących te wyrazy. Odczytanie hasła. Kończenie rysowania szlaczka.

Zabawa ruchowo-naśladowcza *Zawody*.

Wypowiadanie tekstu za nauczycielem i naśladowanie jego ruchów.

*Ja jestem woźnica Jan
i różnych ludzi przewożę:
wysokich i niskich,
grubych i chudych.*

*Ja jestem woźnica Jan.
Hej!
Ja jestem piekarz Kazimierz
i różne chleby wypiekam:
i duże, i małe –*

*jak koła, jak kwadrat.
Ja jestem piekarz Kazimierz.
Hej!
Ja jestem szewc Antoni
i różne buty wyrabiam:
wysokie i niskie,
okrągłe i z czubkiem.*

*Ja jestem szewc Antoni.
Hej!
Ja jestem kucharka Agata
i różne zupy gotuję:
i gęste, i rzadkie,*

i słodkie, i kwaśne.

*Ja jestem kucharka Agata.
Hej!*

Dzieci:

wykonują ukłon,
kołyszają się na boki, ręce mają oparte na biodrach,
wskazują ręką nad głową i nad podłogą,
naśladowują rękami przed sobą *gruby brzuch*, stają
na baczność, ręce mają ułożone wzdłuż tułowia,
wykonują ukłon,
klaszczą w ręce przed sobą,
wykonują ukłon,
kołyszają się na boki, ręce mają oparte na biodrach,
zakreślają dwoma rękami przed sobą kształt
dużego chleba i małego chleba,
rysują przed sobą koła, a potem kwadrat,
wykonują ukłon,
klaszczą w ręce przed sobą,
wykonują ukłon,
kołyszają się na boki, ręce mają oparte na biodrach,
pokazują rękami ułożonymi równolegle przed
sobą *wysokie obcasy i niskie obcasy*,
zakreślają przed sobą rękami kształt zaokrąglonych
butów i butów z czubkiem,
wykonują ukłon,
klaszczą w ręce przed sobą,
wykonują ukłon,
kołyszają się na boki, ręce mają oparte na biodrach,
naśladowują mieszanie *gęstej zupy* obiema rękami
w jednym kierunku – ruchy wolne, a potem
rzadkiej – ruchy szybkie w przeciwną stronę,
masują ręką brzuch, a następnie wstrząsają ciałem,
jakby zjadły coś bardzo kwaśnego,
wykonują ukłon,
klaszczą w ręce przed sobą.

- Wyjaśnienie, czy spotyka się dzisiaj takie zawody, jak np. *woźnica*.

III

Zabawa ruchowa rozwijająca wycucie rytmu – *Akompaniament dla naszej pani*.

Dzieci stoją na obwodzie koła, trzymają w rękach drewniane krążki, na których będą wystukiwały dłońią (jak na bębnie) rytmy, w jakich będzie poruszał się nauczyciel znajdujący się wewnątrz koła. Może on chodzić, biegać, podskakiwać z nogi na nogę, skakać obunóż, klaskać w ręce. Dzieci starają się uderzać w krążki zgodnie z ruchami swojej pani, tak jakby jej akompaniowały na bębenkach.

1. Zabawa rozwijająca prawidłową wymowę głosek: **sz, cz, ż, r** – *Daj fant*.

Dzieci stoją w kole, nauczyciel rzuca do nich kolejno piłkę, mówiąc słowo rozpoczynające się głoską **c**, **s** lub **z**. Zadaniem dzieci jest znalezienie słowa z początkową głoską **cz, sz, ż**, albo innego słowa, w którym znajduje się głoska **r**. Dziecko, które nie poda właściwego słowa, daje fant, np. but lub inną część garderoby. Po zakończeniu zabawy musi wykupić fant, rozwiązując zagadkę z ćwiczonymi głoskami.

Przykładowe pary słów (słowa powinny mieć logiczny związek).

nauczyciel:	dziecko:	nauczyciel:	dziecko:
cukierek	czekolada	garnek	pokrywka
cebula	czosnek	krem	tort
cytryna	czereśnia	ryba	rak
stół	szafa	kurczak	kura
sweter	szalik	krowa	trawa
spodnie	szelki	narty	góry
sosna	szyszka	torba	tornister
zebra	żyrafa	ręcznik	ręce
zając	żubr	ryż	ziarno
zboże	żyto	rower	rama

- Przykłady zagadek z ćwiczonymi głoskami:

Zielone – skaczą wśród traw na łące.

Wieczorem dają nad stawem koncert. (żaby)

Co ze smakiem dzik zajada,

gdy jesienią z dębu spada? (żołędzie)

Na ręce, na ścianie lub leży.

Czas, który mija – mierzy. (zegar)

Wisi w łazience, wycierasz nim ręce. (ręcznik)

Jakie bliźniaczki w zgodzie

tańczą na gładkim lodzie? (łyżwy)

Zasuszone listki,

a smakują wszystkim.

W imbryku je zaparzamy

i napój smaczny mamy. (herbata)

Przedmiot niezbędny, chociaż nieduży,

do prasowania ubrania służy. (żelazko)

Ma drzwi takie jak do mieszkania,

ale mieszkają w niej ubrania. (szafa)

W sloty je na nogach noszę,

nazywają się... (kalosze)

Dzień 2. W pracowni krawieckiej

Cele ogólne:

- zapoznanie z pracą krawcowej,
- projektowanie stroju z różnych materiałów.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia, na czym polega praca krawcowej,
- projektuje strój z wykorzystaniem różnorodnych materiałów.

Środki dydaktyczne: zagadki, rozsypanka literowa, ilustracja *W pracowni krawieckiej*, historyjka obrazkowa *Jak powstaje ubranie*, sylwety lalki – duża i mała, ubranka w dwóch rozmiarach, napisy potrzebne do zabawy *Co jest potrzebne krawcowej do pracy*, skakanki, kartki z sylwetami postaci, ścinki różnych materiałów, guziki, nici, igły do szycia, karty pracy, cz. 5, s. 31, 32.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 31.

Oglądanie zdjęć. Nazywanie przedstawionych na nich zawodów. Łączenie ze zdjęciem danego zawodu zdjęć narzędzi, materiałów i przedmiotów, które są związane z tym zawodem.

2. Rozwiązywanie zagadek słownych, rozpoznawanie zawodów na podstawie słownych opisów.

*Mam dwie dzielne pomocnice: cienką igłę i nożyce.
 One kroją, ona zszywa i jest bardzo niecierpliwa.
 Już maszyna okiem zerką, czy skrojona jest sukienka.
 A centymetr, taki długi, raz się płącze, raz się gubi.
 Choć przymiarka jedna była, jeszcze sukni nie uszyłam.
 Kim ja jestem, pewnie wiecie. To (krawcowa) – drogie dzieci.*

*Zastanówcie się przez chwilę, lecz odgadnąć potrafiacie.
 Jak nazwać takiego pana, który się zajmuje szyciem?
 Szyje spodnie, garnitury, piękne płaszcze i kostiumy.
 Jego praca się opłaca, czeka za nią dobra płaca. (krawiec)*

- Podział słów: *krawcowa*, *krawiec* na sylaby. Ułożenie napisów z rozsypanki literowej; porównanie, który wyraz jest dłuższy i o ile liter.
- Tworzenie żeńskich odpowiedników do zawodów męskich, np. nauczyciel – nauczycielka; lekarz – lekarka; pielęgniarz – pielęgniarka; dentysta – dentystka; okulista – okulistka; ogrodnik – ogrodniczka; fryzjer – fryzjerka; sprzedawca – sprzedawczyni...

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXII (przewodnik, s. 51).

II

 Rozmowa na temat ilustracji *W pracowni krawieckiej*.

1. Układanie historyjki obrazkowej *Jak powstaje ubranie* zgodnie z poszczególnymi etapami powstawania ubrania (zdjęcie miary, narysowanie formy na materiale, wykrojenie formy, szycie na maszynie).
2. Zabawa *W które ubrania ubierzemy lalki?*
 Nauczyciel umieszcza na tablicy dwie sylwety lalek: małą i dużą, oraz ubranka w dwóch rozmiarach (małym i dużym). Dzieci określają, które ubranka będą pasowały do poszczególnych lalek i dlaczego. *Ubierają* sylwety lalek w ubranka w odpowiednim rozmiarze.

 Zabawa ruchowa *Przyszywamy guziki*.

Dzieci poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i naśladują przyszywanie guzików igłą z nitką. Dźwięk tamburynu jest sygnałem do ponownego ruchu.

3. Oglądanie różnych rodzajów igieł; porównywanie ich wyglądu; nazywanie osób, którym te igły są potrzebne przy pracy, np. igła do szycia, igła maszynowa, igła szewska, igła do strzykawki...

 Zabawa ruchowa *Wyszywamy*.

Nauczyciel rozkłada na dywanie skakanki. Dzieci naśladują najpierw szycie ściegiem fastrygowym, skacząc obunóż wzdłuż skakanki z jednej i z drugiej strony. Następnie, ściegiem zygzakowym – skaczą obunóż z jednej strony skakanki na drugą.

4. Karta pracy, cz. 5, s. 32.

Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem: odczytywanie zdań; odszukiwanie wśród naklejek kartoników z wyrazami – nazwami zawodów. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach.

 Zabawa plastyczna *Bawimy się w projektantów*.

1. Zabawa plastyczna *Co jest potrzebne krawcowej do pracy*.
 Dzieci losują napisy; odczytują je; określają, czy przedmioty, których nazwy odczytały, są potrzebne w pracy krawcowej. Wyrazy, które są związane z wykonywaną przez nią pracą, układają pod napisem: *Krawcowa potrzebuje...*, inne odkładają na bok, np. *igła, nożyce, na-parstek, nici, forma, kreda, centymetr, materiał, guziki, lata...*
2. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
 Nauczyciel rozkłada przed dziećmi ścinki różnych materiałów; dzieci je oglądają; porównują faktury, wzornictwo; wypowiadają się, z jakiego materiału chciałoby mieć ubranie i dlaczego. Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy w projektantów i wykonania z tych materiałów wymyślonych przez dzieci strojów, w które ubrałyby swoje modelki na pokaz mody.

Dzieci wycinają z materiałów ubrania według własnych pomysłów i nakleją je na sylwety postaci narysowanych przez nauczyciela.

- Prezentowanie powstałych strojów; wypowiedzi autorów na ich temat.
- Zorganizowanie wystawy prac.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (przewodnik, s. 29).

III

1. Oglądanie różnych guzików; porównywanie ich kształtów, wielkości, ilości dziurek; wybór najciekawszego zdaniem dzieci.

 Zabawa ruchowa *Wyszywamy* (przewodnik, s. 55).

2. Nauka przyszywania wybranego guzika do kawałka materiału przez chętne dzieci, w małych zespołach. Zwracanie uwagi na zachowanie zasad bezpiecznego posługiwania się igłą.

Dzień 3. U ogrodnika

Cele ogólne:

- zapoznanie z pracą ogrodnika i narzędziami, jakie w niej wykorzystuje,
- kształtowanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się na temat pracy ogrodnika,
- porusza się rytmicznie przy muzyce.

Środki dydaktyczne: piosenka *Ogródek*, zagadki i pasujące do nich obrazki, rozsypanka literowa, obrazek *W ogrodzie*, rebusy fonetyczne, krzyżówka, płataninka literowa, sylwety kwiatów, rysunki rabatki, działania matematyczne, instrumenty perkusyjne, kwiatki z bibuły, obrazki warzyw i pasujące do nich napisy, duże arkusze papieru, pastele olejne, karta pracy, cz. 5, s. 33.

Przebieg dnia

I

1. Rozwiązywanie zagadek – *Co jest potrzebne ogrodnikowi do pracy?* Układanie podpisów z rozsypanki literowej pod obrazkami rozwiązań zagadek.

*Jakie naczynie, dziurawe z przodu,
ledwie przyniesiesz do ogrodu,
zaraz nad kwiatami zalewa się łzami?*
(konewka)

*Noga sękata, głowa brodata,
chętnie z ogrodu śmieci zamiata.*
(miotła)

*Ma ostrze i trzonek,
skopiesz nią zagonek.* (motyka)

*Nie gryzą, choć zęby mają,
ogrodnikom pomagają.* (grabie)

*Gdy żywopłoty przyszyć trzeba,
suchą gałąź wyciąć z drzewa,
wtedy nam potrzebne będzie
nożycowe to narzędzie.*

*Ma dość długi trzonek,
by móc wygodnie kopać zagonek,
blachę stalową, mocną i gładką,
by w ziemię wbijać było ją łatwo.*

(sekator)

(łopata)

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXII (przewodnik, s. 51).

II

 Zabawa dydaktyczna *U ogrodnika w ogrodzie*.

1. Rymowanka *Grządką czy rabatką?*

Wzbogacenie słownictwa dzieci o nowe słowa na podstawie rymowanki. Wyjaśnienie różnicy pomiędzy *grządką* a *rabatką*.

*U ogrodnika w ogrodzie
 są grządki i rabatki.
 Na jednych posiejemy kwiatki,
 a na grządkach – marchew i cebulę.
 Pośród drzewek staną ule.
 A w nich pszczoły przebywają,
 z roślin nektar wciąż zbierają.
 Każdy ogród oczy cieszy,
 tu odpocząć każdy spieszy.
 Ogrodnika już witamy,
 jego pracę podziwiamy. (ogród)*

2. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat obrazka *W ogrodzie*.

3. Zabawa *Jakie kwiaty wyhodował ogrodnik?*

Nauczyciel odślawia umieszczone na tablicy obrazki sześciu rabatki. Rozkłada przed dziećmi taką samą liczbę ponumerowanych kopert, w których znajdują się zadania do wykonania. Nauczyciel zaprasza dzieci, aby odgadły, jakie kwiaty posadził ogrodnik na każdej rabatce. Uda im się to, kiedy rozwiążą kolejne zadania z poszczególnych kopert.

Zadanie 1. (koperta nr 1) – rebus fonetyczny.

Dzieci układają w odpowiedniej kolejności ponumerowane obrazki (1–7). Wyróżniają pierwszą głoskę w nazwie każdego obrazka; z rozsypki literowej wybierają literę odpowiadającą danej głosce i układają wyraz, który odczytują – jest to nazwa kwiatka, który rośnie na pierwszej rabatce: *bratek*. Obrazki: buda; rak; agrest; torba; ekran; kot. Spośród napisów zgromadzonych przy tablicy dzieci wybierają nazwę odczytanego kwiatka i umieszczają ją pod pierwszą rabatką. Jest na niej tyle kwiatków, z ilu liter składa się nazwa *bratek* (6).

Zadanie 2. (koperta nr 2) – płataninka literowa.

Dzieci odczytują kolejne litery umieszczone w płatanince – układają z rozsypki literowej wyraz *tulipan*. Odszukują właściwy napis i umieszczają go pod drugą rabatką. Na rabatce jest tyle kwiatów, z ilu liter składa się nazwa *tulipan* (7).

Zadanie 3. (koperta nr 3) – rebus obrazkowy.

Na obrazku napisana jest sylaba *ma* i są narysowane *lwy* – rozwiązanie: *malwy*. Po rozwiązaniu rebusu dzieci wybierają odpowiedni napis i umieszczają go pod rabatką nr 3. Jest na niej tyle kwiatków, z ilu liter składa się nazwa *malwy* (5).

Zadanie 4. (koperta nr 4) – krzyżówka.

Dzieci odczytują ponumerowane wyrazy i układają w diagramie krzyżówki; odczytują powstałe hasło *irysy* z oznaczonych pól.

Odszukują pasujący napis i umieszczają go pod czwartą rabatką. Na tej rabatce jest tyle kwiatów, ile liter znajduje się w nazwie *irysy* (5).

1. i g ł a

4. k o s a

2. k r a b

5. p s y

3. r y b a

Zadanie 5. (koperta nr 5) – rebus fonetyczny.

Dzieci układają obrazki we właściwej kolejności, zgodnie z umieszczonymi na nich cyframi (1–9). Różnicują ostatnią głoskę w ich nazwach. Układają litery odpowiadające poszczególnym głoskom i odczytują powstały napis: *aksamitka*. Obrazki: lalka; mak; las; buda; krem; wilki; kot; burak; tama. Odszukują właściwy napis i umieszczają go pod piątą rabatką. Jest na niej tyle kwiatów, ile liter znajduje się w nazwie *aksamitka* (9).

Zadanie 6. (koperta nr 6) – działania matematyczne.

Dzieci rozwiązują ponumerowane działania matematyczne napisane na kartonikach; układają przy nich kartoniki z liczbami będącymi ich rozwiązaniami, a następnie odwracają wyniki na drugą stronę – tam znajdują się litery, które po przeczytaniu utworzą nazwę kwiatka: *margerytka* – $7 - 4 = 3 - \mathbf{m}$; $6 + 1 = 7 - \mathbf{a}$; $5 + 4 = 9 - \mathbf{r}$; $10 - 6 = 4 - \mathbf{g}$; $8 - 6 = 2 - \mathbf{e}$; $3 + 3 = 6 - \mathbf{r}$; $10 - 2 = 8 - \mathbf{y}$; $3 + 2 = 5 - \mathbf{t}$; $10 - 9 = 1 - \mathbf{k}$; $7 + 3 = 10 - \mathbf{a}$.

Dzieci odszukują pasujący napis i umieszczają go pod szóstą rabatką. Na tej rabatce jest tyle sylwet kwiatów, ile liter znajduje się w nazwie *margerytka* (10).

- Po zakończeniu zabawy dzieci liczą, po ile kwiatów znajduje się na każdej rabatce; określają, gdzie jest ich najwięcej, gdzie najmniej.

 Zabawa ruchowa *Ogrodnik sadzi kwiaty*.

Dzieci otrzymują po 10 kwiatków wyciętych z bibuły; poruszają się swobodnie po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze słuchają, ile razy nauczyciel uderzy w bębenek i układają na podłodze taką liczbę kwiatków. Po ułożeniu wszystkich mogą je zbierać, podnosząc ich określoną liczbę zgodnie z liczbą uderzeń nauczyciela w bębenek.

 Zabawy przy piosence *Ogródek*.

1. Zabawa rozwijająca inwencję twórczą – *Wymyśl ruch*.

Dzieci ustawiają się przy ścianie jedno za drugim w rzędzie tak, aby pierwsze z nich znajdowało się w rogu sali. Wymyśla ono swój ruch i dzieci wykonują go, przechodząc po przekątnej do przeciwległego rogu, a pierwsze dziecko zajmuje miejsce na końcu rzędu. Kolejne dziecko stara się pokonać przestrzeń w zupełnie inny sposób niż jego poprzednik, wymyślając własne sekwencje ruchowe.

2. Słuchanie piosenki *Ogródek* (sł. i muz. K. Bożek-Gowik).

I. Do o - gród - ka Wio - sna przy - szła i rzą - dzić za - czę - ła.

Tra - wy, drze - wa po - bu - dzi - ła, czar zi - mo - wy zdję - ła.

Ref.: Hej, hej, jak zie - lo - no, jak we - so - ło i ra - doś - nie.

Hej, hej, jak przy - je - mnie dzie - ki pa - ni Wio - śnie jest.

I. *Do ogródka Wiosna przyszła
i rządzić zaczęła.
Trawy, drzewa pobudziła,
czar zimowy zdjęła.*

Ref.: *Hej, hej, jak zielono, jak wesoło i radośnie.
Hej, hej, jak przyjemnie dzięki pani Wiośnie jest.*

II. *Obudziły się porzeczki,
wiśnie i morele.
Pierwsze kwiatki rozkwitają,
ptasie słysząc trele.*

Ref.: *Hej, hej...*

III. *A na grządkach pani Wiosna
nasionka posiała,
gdy jarzynki z nich urosną,
będę je zbierała.*

Ref.: *Hej, hej...*

3. Rozmowa na temat piosenki.

Wypowiedzi dzieci dotyczące jej tempa, nastroju, powtarzających się elementów; zwrócenie uwagi na występujące w piosence rośliny.

4. Ćwiczenia emisyjne: powtarzanie fragmentów melodii na sylabach: *na, na, ta, ta, da, da*; wspólne śpiewanie refrenu.

5. Zabawy przy piosence.

- Dopowiadanie zakończeń wersów przez dzieci.
- Rytmizowanie tekstów zwrotek z jednoczesnym wykonaniem prostych ruchów: uderzanie o uda; wystukiwanie o podłogę, klepanie się po brzuchu.

6. Zabawa rytmiczna *Poszukaj partnera*.

Przy zwrotekach piosenki dzieci poruszają się swobodnie po sali w luźnej gromadce. Podczas refrenu dobierają się w pary i maszerują po obwodzie koła. Za każdym razem szukają innego partnera.

7. Zabawa rytmiczna *Wiosenne prace w ogrodzie*.

Dzieci stoją w rozсыpcie i przy spokojnym akompaniamencie naśladują czynności wykonywane w ogrodzie, np. kopanie, grabienie, pompowanie wody ze studni, podlewanie kwiatów... Zmiana akompaniamentu na żywy, skoczny oznacza koniec pracy – dzieci dobierają się po kilkoro, tworząc małe kółeczka, i podskakują w nich z nogi na nogę.

8. Zabawa rytmiczna *Hej, hej, jak zielono, jak wesoło i radośnie...*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, klaszczą w ręce i rytmicznie powtarzają tekst: *Hej, hej, jak zielono, jak wesoło i radośnie...*

9. Instrumentacja piosenki na instrumentach perkusyjnych.

Dzieci dzielą się na poszczególne grupy instrumentów; wspólnie grają i śpiewają.

- Spacer w okolicach przedszkola, oglądanie przydomowych ogródków, nazywanie znajdujących się tam kwiatów i krzewów; dzielenie się spostrzeżeniami na temat ich barw i kształtów; rozwijanie spostrzegawczości i zainteresowań przyrodniczych.

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 33.

Obliczanie działań matematycznych; odszukanie wśród naklejek kartoników z literami; naklejanie ich na cyfry będące wynikami tych działań. Odczytywanie powstałych nazw zawodów.

2. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Odszukaj warzywa*.

Nauczyciel przypina w różnych miejscach sali obrazki warzyw wcześniej rozpoznanych i nazwanych przez dzieci, np. *sałata, kapusta, koper, burak, seler, por, cebula, cukinia...* Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel podnosi do góry napis, dzieci go odczytują i siadają pod obrazkiem warzywa, którego nazwę pokazał nauczyciel.

Dzień 4. Skąd się bierze chleb

Cele ogólne:

- zapoznanie z etapami powstawania chleba,
- usprawnianie motoryki rąk.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia składniki potrzebne do upieczenia chleba,
- lepi z plasteliny realne kształty.

Środki dydaktyczne: piosenka *Skąd się bierze chleb*, historyjka obrazkowa *Od ziarenka do bochenka*, sylwety do wiersza, różne rodzaje pieczywa, rebusy fonetyczne, plastelina, tekturowe talerzyki, folia samoprzylepna, bębenek, karty pracy, cz. 5, s. 34, 35, 36, 37.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 34.

Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem. Odszukanie wśród naklejek kartoników z wyrazami. Kończenie zdań – naklejanie wyrazów w odpowiednich miejscach. Zwrócenie uwagi na zawody, o których jest w nich mowa. Słuchanie nazw zawodów. Liczenie wskazanych liter we wszystkich wyrazach. Wpisywanie ich liczby w tabeli.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXII (*przewodnik*, s. 51).

II

Historyjka obrazkowa *Jak powstaje chleb?*

1. Rozwiązanie zagadki; wprowadzenie w tematykę zajęcia.

*W piekarni piekarz go wypieka,
by potem na nas w sklepie czekał,
świeżutki, całkiem już gotowy,
pszenny, na miodzie lub razowy. (chleb)*

2. Wypowiedzi dzieci na temat rodzajów chleba, jaki najbardziej lubią.

- Podkreślenie wartości smakowych i odżywczych chleba; wyjaśnienie, dlaczego należy go szanować.
 - Zwrócenie uwagi na różne rodzaje mąki, z których wypieka się chleb.
 - Pokaz mąki pszennej i żytniej – wskazanie różnic w ich wyglądzie.
3. Szukanie zdrobnień do słowa *chleb* (chlebek, chlebuś, chlebuniek, chlebeczek...).
4. Słuchanie piosenki *Skąd się bierze chleb* (sł. i muz. A. Jędrzejewska-Stachura).

Naj-pierw rol - nik sie - je zbo - że, po - tem
grze - je ca - ła la - to, zło - te

desz - czyk je pod - le - wa, po - tem ro - śnie i zło - ciś - cie
kło - sy w nim się mie - nią, a z tych kło - sów, z te - go ziar - na

1. dłu - go na po - lu doj-rze - wa. 2. Słoń-ce chle - bek bę-dziesz jeść je-sie - nią.

- I. *Najpierw rolnik sieje zboże, potem deszczyk je podlewa, potem rośnie i złociście długo na polu dojrzewa.*
- II. *Słońce grzeje całe lato, złote kłosy w nim się mienia, a z tych kłosów, z tego ziarna chlebek będziesz jeść jesienią.*
- III. *Młynarz we młynie ziarenka zmiele, z ziaren tych mąka powstanie, a z mąki piekarz nocą w piekarni upiecze chleb na śniadanie.*

5. Omówienie treści piosenki, zwrócenie uwagi na poszczególne etapy powstawania chleba i pracujących przy tym ludzi.
6. Ilustracja ruchowa piosenki według pomysłów dzieci – naśladowanie czynności, o których jest w niej mowa.
7. Układanie historyjki obrazkowej.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi pomieszczone obrazki przedstawiające poszczególne etapy powstawania chleba, np. *wysiew ziarna przez rolnika; zboże dojrzewające na polu; zbiór zboża kombajnem; przewóz worków z ziarnem do młyna; wyrób z nich mąki (młynarz); wyrób chlebów z mąki w piekarni (piekarz); sprzedaż chlebów w sklepie (sprzedawca)*. Dzieci opowiadają treść obrazków. Układają je według kolejności zdarzeń; zaznaczają kolejność za pomocą kartoników z cyframi. Określają, jakie zawody wykonują ludzie zaangażowani w proces powstawania chleba.

8. Zabawa pantomimiczna *Kim jestem?*

Chętne dzieci pokazują czynności związane z pracą osób wykonujących różne zawody; koledzy odgadują, kim są prezentowane postacie.

Zabawa ruchowa *Jadą wozy do młyna*.

Dzieci dobierają się dwójkami, tworzą *zaprzęgi*; najpierw poruszają się wolno – *wozy są ciężkie, bo wiozą zboże do młyna* – akompaniament wolny. Zmiana akompaniamentu na szybki oznacza, że *wozy wracają z młyna, w którym zostawiły zboże, i jest im lekko* – poruszają się szybciej.

Pieczyno z plasteliny – zabawa plastyczna.

1. Zabawa *Co znajduje się w koszu?*

Nauczyciel stawia przed dziećmi przykryty kosz, w którym znajduje się różnego rodzaju pieczywo lub jego obrazki. Dzieci kolejno wyciągają z kosza jego zawartość i nazywają to, co wyciągnęły, np. *bułka pszenna, bułka z ziarnami, chleb żytni, chleb razowy, chleb słonecznikowy, tostowy, rogal, chałka, paluch, grahamka, kajzerka, obwarzanek....* Określają, jak jednym słowem można nazwać to, co znajdowało się w koszu (*pieczywo*). Oglądają pieczywo, zwracają uwagę na jego wielkość, kształt, wygląd.

2. Rozwiązywanie rebusów fonetycznych.

Dzieci odgadują, jakie rodzaje pieczywa najbardziej lubi ich pani, rozwiązując rebusy fonetyczne (nazywają przedmioty na obrazkach, określają w nich pierwszą lub ostatnią głoskę; syntezują głoski; podają rozwiązanie).

balon; ule; ławka; kot; ananas – bułka

rower; pióro; róg; lalka; krasnal – rogal

chustka; agrest; lata; koń; agrafka – chałka

3. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
Nauczyciel pokazuje, w jaki sposób można z plasteliny wymodelować chleb, bułkę kajzerkę, chałkę i rogalą.
 4. Samodzielne działania dzieci.
 - Układanie powstałych wyrobów na małych, papierowych talerzykach z imionami dzieci; ozdobionych przez nie elementami wyciętymi z folii samoprzylepnej.
 - Oglądanie i nazywanie pieczywa.
 - Zorganizowanie wystawy.
(Pieczywo można wykonać także z masy solnej, którą po wyschnięciu dzieci malują farbami i lakierują lakierem wodnym. Tak powstałe prace są bardzo trwałe i można je wykorzystywać do ćwiczeń liczbowych i zabaw w kąciку sklepowym).
- Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (*przewodnik*, s. 29).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 35.

Kolorowanie rysunków bułek i rogalików; określanie, czym się one różnią. Otaczanie pętlami bułek każdego kształtu i rogalików; liczenie bułek oraz rogalików w pętlach; porównywanie ich liczby.

2. Zabawa rytmiczna *Zagraj przysłowia*.

Dzieci stoją w rozsypcie. Dziecko wybrane przez nauczyciela otrzymuje bębenek i rozpoczyna zabawę. Wypowiada dowolne lub zaproponowane przez nauczyciela lub dzieci przysłowie i porusza się między dziećmi zgodnie z rytmem wypowiadanych słów, akompaniując sobie na bębnieku. Wraz z końcem przysłowia staje obok wybranej osoby, wtedy wszystkie dzieci wypowiadają przysłowie w tym samym tempie i rytmie, w jakim mówił je ich kolega, klaszcząc jednocześnie w ręce. Zabawę kontynuuje dziecko, obok którego stanął poprzednik. Rusza w drogę przy akompaniamencie bębnieka i tekście innego przysłowia (przy powtórzeniach zabawy nauczyciel może zmienić rodzaj instrumentu).

3. Karty pracy, cz. 5, s. 36, 37.

Ćwiczenia indywidualne w czytaniu. Wypowiedzi dzieci na temat zawodów i czynności wykonywanych przez osoby wymienione w przeczytanych tekstach.

Dzień 5. Kim będziemy w przyszłości?

Cele ogólne:

- zachęcanie do wypowiedzi na temat zawodów, jakie dzieci chciałyby wykonywać w przyszłości,
- zapoznavanie z właściwościami magnesu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia zawody, które chciałoby wykonywać w przyszłości,
- wymienia przedmioty, które są przyciągane przez magnes.

Środki dydaktyczne: tekst wiersza do ćwiczeń logorytmicznych, piłka, wiersz M. Buczkówny *O czym chłopcy rozmawiali*, grube flamastry, materiały do eksperymentów i zabaw z magnesami, klocki, kartki z działaniami matematycznymi, bębenek, długi sznurek, obrazki przedstawicieli wybranych zawodów oraz przedmiotów potrzebnych im do pracy, karty pracy, cz. 5, s. 38, 39.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia logorytmiczne – *Rób to, o czym jest mowa w rymowance*.

Dzieci poruszają się razem z nauczycielem zgodnie z tekstem wypowiadanej przez niego rymowanki. Następnie poruszają się same podczas recytacji nauczyciela.

*Zrób do przodu cztery kroki
i rozejrzyj się na boki.
Tupnij nogą raz i dwa,
ta zabawa nadal trwa.
Teraz w lewo jeden krok,
przysiad i do góry skok.
Zrób do tyłu kroki trzy,
by koledze otrzeć łzy.*

*Kłaśnij w ręce razy pięć,
na klaskanie też masz chęć.
Wkoło obróć się raz-dwa,
piłka skacze hop-sa-sa.
Ręce w górę i na boki,
zrób zajęcze cztery skoki.
Gdy się zmęczysz, poleż sobie
i wyciągnij w górę nogę.*

2. Zabawa *Dokończ słowo*.

Dzieci stoją w kole, w środku jest jedno dziecko z piłką. Podchodzi ono do wybranego kolegi, rzuca do niego piłkę i wypowiada pierwszą sylabę nazwy dowolnego zawodu, o którym myśli. Wybrane dziecko łapie i odrzuca piłkę, kończąc słowo. Jeśli odpowie prawidłowo, zamieniają się miejscami i zabawa toczy się dalej, np. **le**-karz; **kie**-rowca; **na**-uczyciel; **sprze**-dawca; **pi**-lot; **ka**-sjer; **pie**-lęgniarka; **pie**-karz; **mły**-narz...

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXII (przewodnik, s. 51).

II

 Rozmowa na temat zawodów, jakie dzieci chciałyby wykonywać w przyszłości.

1. Zabawa *Co robią wasi rodzice*.

Dzieci siedzą w kole, nauczyciel turla do chętnych dzieci piłkę, prosząc, aby powiedziały, co robią ich mama i tata. Pozostałe dzieci odgadują, jakie zawody wykonują rodzice dziecka, które posiada piłkę.

2. Kończenie zdania *Gdyby ludzie nie pracowali, to...*

3. Wypowiedzi dzieci na temat *Kim będę w przyszłości?* – inspirowane wierszem M. Buczkówny *O czym chłopcy rozmawiali*.

*Jurek:
Będę szoferem.
Przy kierownicy
mógłbym siedzieć cały dzień.
Bez różnicy,
w osobowym czy w ciężarowym wozie.
Albo z ulicy na ulicę
autobusem będę was woził.
Wojtek:
Ja tam wolę być pilotem.
Za parę lat,
może za kilkanaście,
będę latał samolotem,*

*mogę zwiedzić cały świat.
Antoś:
Co tam najszybsze auto,
samolot, odrzutowiec –
lepiej być astronautą!
No, sam powiedz –
siadasz do rakiety
(oczywiście w skafandrze
bardzo szczelnie zamkniętym),
lecisz –
lądujesz w gwiazdach.
To jest jazda!*

4. Wypowiedzi na temat zawodów, o których marzyli chłopcy z wiersza.

Opowiadanie o tym, co dzieci chciałyby robić w przyszłości i dlaczego.

5. Zagadki rysunkowe *Zgadnij, kim będę*.

Rysowanie grubymi flamastrami osób wykonujących zawody, jakie chciałyby wykonywać dzieci, gdy będą dorosłe.

- Pomieszczenie powstałych rysunków; losowanie ich przez kolejne dzieci; odgadywanie, co przedstawiają i kto może być ich autorem. Wykonawca rysunku nagradza poprawną odpowiedź brawami i losuje kolejny obrazek.

Zabawa ruchowa *Co oni robią.*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel podaje nazwę wybranego zawodu, a dzieci naśladują czynności, jakie jego przedstawiciel wykonuje w swojej pracy.

Zabawy badawcze – *Poznajemy właściwości magnesu.*

1. Karta pracy, cz. 5, s. 38.

Oglądanie i omawianie sytuacji przedstawionych na zdjęciach.

Eksperymenty z magnesem:

Dzieci oglądają zdjęcia – 1. Chłopiec z magnesem; nad metalowymi szpilkami kartka papieru, do której zbliża się magnes; 2. Chłopiec z magnesem; magnes zbliża się do kawałków papieru, zapalek, plastikowych patyczków; 3. Chłopiec z magnesem; magnes zbliża się do szpilek i małych gwoździ.

- Wypowiedzi dzieci o tym, co mogło wydarzyć się dalej.
- Tworzenie przez nauczyciela zaprezentowanych w książce sytuacji z wykorzystaniem magnesu.
- Sprawdzenie, czy dzieci miały rację w swoich przypuszczeniach; wyciąganie i formułowanie wniosków przez dzieci – *Jak działa magnes? Na jakie przedmioty oddziałuje?*

2. Karta pracy, cz. 5, s. 39.

Oglądanie i omawianie sytuacji przedstawionych na zdjęciach.

- Zabawy z magnesem:
Dzieci oglądają zdjęcia – 1. Chłopiec łowiący kartonowe rybki, spięte spinaczem, za pomocą wędki zrobionej z kijka i sznurka z przymocowanym magnesem; 2. Chłopiec trzymający w jednej ręce kartkę z trasą samochodu i papierowym samochodem spiętym spinaczem, a drugą ręką z magnesem trzymany pod kartką; 3. Chłopiec trzyma w obu rekach magnesy, które zbliża do siebie.
- Wypowiedzi dzieci o tym, co mogło wydarzyć się dalej.
- Stworzenie przez nauczyciela sytuacji przedstawionych na zdjęciach, sprawdzenie przewidywań dzieci.
- Zwrócenie uwagi na zachowanie magnesów zbliżanych do siebie tymi samymi biegunami i biegunami przeciwnymi. Wyciąganie wniosków.
- Zachęcanie do wypowiedzi o tym, do jakich innych zabaw można wykorzystać magnesy.

3. Zabawa *Kolorowe rybki.*

Dzieci wycinają z kartonu rybki po liniach konturowych; ozdabiają je flamastrami według własnych pomysłów, spinają każdą rybkę spinaczem biurowym. Uczestniczą w zawodach w łowieniu rybek na wędki przygotowane przez nauczyciela z kijków i sznurków, do których przymocowane są magnesy. Nauczyciel dzieli dzieci na kilka zespołów; każde dziecko otrzymuje *wędkę* i taką samą liczbę *rybek*, które kolejno dzieci muszą wyłowić ze *stawu* (podnieść za pomocą magnesu i wyjąć z leżącej na podłodze dużej obryczy).

III

1. Ćwiczenia w dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 10 – *Budujemy dom.*

Dzieci budują dom z klocków według własnych pomysłów; kolejno losują kartki z napisanymi działaniami matematycznymi; obliczają działanie i ustawiają lub odejmują tyle klocków, ile wynosi wynik działania. Jeżeli jest to dodawanie – dokładają klocki, jeżeli odejmowanie – odejmują je.

Zabawa ruchowa *Przejdź po sznurku.*

Nauczyciel lub chętne dziecko układa na podłodze wzór z długiego sznurka; dzieci jedno za drugim idą po ułożonym rysunku, starając się zapamiętać jego kształt. Następnie nauczyciel zabiera sznurek, a dzieci starają się odtworzyć wcześniejszy rysunek.

2. Zabawa dydaktyczna *Bez nas się nie obejdiesz.*

Nauczyciel przygotowuje obrazki przedstawicieli kilku zawodów (*nauczyciel, pielęgniarka, fryzjer, strażak, krawcowa, ogrodnik*) oraz obrazki przedmiotów potrzebnych do ich wykonywania (*kreda, tablica, książka, mapa; strzykawka, biały fartuch, termometr, tabletki; nożyczki, suszarka do włosów, szczotka, lustro; hełm, wąż gaśniczy, drabina, samochód strażacki; igła, nici, maszyna do szycia, materiał; sadzonki kwiatów, grabie, łopata, sekator*), które rozkłada na stolikach z daleka od siedzących przed nim dzieci. Najpierw dzieci rozpoznają i nazywają zawody, jakie wykonują postacie przedstawione na obrazkach. Nauczyciel wybiera chętne dziecko, które mówi dzieciom coś o zawodzie, który wybrało, ale nie podaje jego nazwy, np. *Dzięki mnie jesz chleb. Nie boję się wcale ognia. Zrobię zastrzyk bezboleśnie* itp. Następnie przedstawiciel zawodu pyta: *Kto wie, co mi jest potrzebne do pracy?* Chętne dzieci podchodzą do stolika i spośród zgromadzonych tam obrazków wybierają te, które ich zdaniem będą potrzebne do wykonywania danego zawodu. Przynoszą obrazki, nazywają przedstawione na nich przedmioty, uzasadniają swój wybór i podają nazwę zawodu, jaki wykonuje pytające dziecko. Spośród dzieci, które trafnie odgadły, zostaje wybrany nowy *pytający* i zabawa toczy się dalej. Jeśli nie wszystkie obrazki zostaną dopasowane do określonych zawodów, dzieci wspólnie z nauczycielem zastanawiają się, komu one mogą się przydać.

Tydzień IV: Nasi kochani rodzice

Dzień 1. Jacy są nasi rodzice?

Cele ogólne:

- stwarzanie sytuacji do dzielenia się opiniami na temat swoich rodziców,
- rozwijanie myślenia.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się na temat swoich rodziców,
- rozwiązuje zagadki.

Środki dydaktyczne: piosenka *Bardzo cię kochamy*, obrazki, zdjęcia przedstawiające rodziców bawiących się z dziećmi, karton, klej, koperty, instrumenty perkusyjne, rozsypanka wyrazowa, napisy – nazwy członków rodziny, drewniane klocki, wyliczanka *Jadą goście*, kompozycje z serduszek na kartkach, karta pracy, cz. 5, s. 40.

Przebieg dnia

I

1. Wybieranie przez dzieci wyciętych z kolorowych czasopism zdjęć przedstawiających sceny z życia rodzinnego; naklejanie ich na karton; przecinanie po liniach narysowanych przez nauczyciela na odwrocie; układanie w całość; włożenie kawałków do kopert; zabranie do domów; zachęcanie rodziców do wspólnego układania.
2. Zabawa *Moja mama jest..., a mój tata jest...*

Dzieci kończą zdania (poszukiwanie jak największej liczby określeń przymiotnikowych), nauczyciel zapisuje określenia wokół napisów: *Mama jest... Tata jest...* Wspólnie odczytują napisy (zwrócenie uwagi na podobieństwa i różnice w określeniach mamy i taty).

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIII.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wysoko – nisko*.

Dzieci biegają po sali przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze i na hasło *Wysoko*, stają na palcach, wyciągają ręce w górę i klaszczą nad głowami; hasło *Nisko* jest sygnałem do wykonania przysiadu i uderzania rękami o podłogę.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Myjemy z tatą samochód*.
Naśladowanie mycia samochodu i splukiwanie go wodą z wiadra.
- Ćwiczenie wyprostne – *Rodzik zmęczony i rodzic wypoczęty*.
Dzieci siedzą skrzyżnię, ręce mają na kolanach. Na hasło *Rodzik zmęczony*, wykonują luźny skłon tułowia w przód. Na hasło *Rodzik wypoczęty* – prostują tułów, głowę trzymają prosto.
- Podskoki – *Froterujemy z mamą podłogę*.
Dzieci rytmicznie, naprzemiennie wykonują wy kroki nogami w przód.
- Ćwiczenie równowagi – *Rysujemy obrazek dla mamy i taty*.
Dzieci stoją na jednej nodze, a drugą rysują w powietrzu dowolny obrazek. Rysują na przemian – prawą nogą i lewą nogą.
- Ćwiczenie ożywiające – *Rodzinna wycieczka rowerowa*.
Biegają w różnych kierunkach z wysokim unoszeniem kolan i naprzemiennym uginaniem i prostowaniem rąk w łokciach.
- Ćwiczenie uspokajające – *Mama i tata*.
Maszerują po obwodzie koła z rytmicznym wytupywaniem i powtarzaniem rymowanki: *Mama i tata kochają nas*. Na słowo *nas* zatrzymują się i klaszczą w dłonie; *Mama i tata mają dla nas czas* – na słowo *czas* zatrzymują się i klaszczą w dłonie.

II

☐ Rozmowa na temat *Dlaczego kochamy rodziców, a oni kochają nas*.

1. Karta pracy, cz. 5, s. 40.

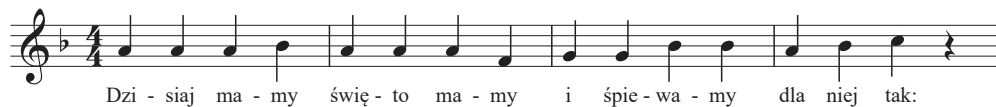
Oglądanie zdjęć młodych zwierząt z mamami oraz zdjęcia mamy z dzieckiem. Określanie, co to jest miłość oraz gdzie można ją spotkać.

- Wypowiedzi dzieci na temat uczuć, jakie towarzyszą im, kiedy oglądają takie zdjęcia.
- Udzielanie odpowiedzi na pytania: *Co to jest miłość? Gdzie można ją spotkać?*

2. Zabawa Układamy zdanie.

Nauczyciel przypina do tablicy obrazek przedstawiający mamę i tatę; dzieci z rozsypki wyrazowej układają wypowiedzenie *To mama, a to tata* i umieszczają je pod ilustracją.

3. Słuchanie piosenki *Bardzo cię kochamy* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

I. *Dzisiaj mamy święto mamy
i śpiewamy dla niej tak:
Bądź, mamusiu, uśmiechnięta,
choćby nawet i sto lat.*

Ref.: *To dla ciebie dziś śpiewamy
tę piosenkę, tę wesołą:
bardzo wszyscy cię kochamy
i ty także kochasz nas. (bis)*

II. *Dzisiaj mamy święto mamy,
a w przedszkolu wielki ruch,
odwiedziły nas dziś mamy,
więc śpiewamy tak jak z nut.*

Ref.: *To dla ciebie...*

4. Rozmowa na temat piosenki.

- Wypowiedzi dzieci na temat święta mamy.
- Wypowiedzi dzieci na temat zachowań rodziców, które zdaniem dzieci świadczą o tym, że kochają swoje dzieci.

 Zabawa ruchowa *Kocham moich rodziców*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel wymienia kolejno imiona dzieci, które kończą zdanie *Rodzice wiedzą, że ich kocham, bo...* (Dzieci starają się nie powtarzać wypowiedzi swoich poprzedników).

5. Zabawa pantomimiczna *Co lubię robić z rodzicami*.

Chętne dzieci za pomocą ruchu, bez użycia słów, prezentują czynności, jakie mogą wykonywać wspólnie z rodzicami – pozostałe dzieci odgadują i podają nazwy czynności.

 Zabawa ruchowa *Jadą goście* (tekst popularny).

Dzieci maszerują parami po obwodzie koła przy dźwiękach bębenka. Podczas przerwy zatrzymują się, zwracają buzią do siebie i powtarzają wyliczankę, ilustrując ją ruchem.

Mamo! Mamo!

Co, co, co?

Goście jadą.

No to co?

Dzień dobry, dzień dobry.

Cmok, cmok, cmok.

Tato! Tato!

Co, co, co?

Goście odjeżdżają.

No to co?

Do widzenia, do widzenia.

Cmok, cmok, cmok.

Dzieci:

klaszczą w swoje dłonie,

klaszczą w dłonie partnera,

klaszczą w swoje dłonie,

klaszczą w dłonie partnera,

podają sobie ręce na powitanie,

naśladują przesyłanie całuszków, ze zwrotem

głowy na prawo, na lewo i na wprost,

wykonują gesty takie same jak wyżej.

 Rozwiązywanie zagadek związanych z rodziną.

1. Wypowiedzi dzieci na temat składu ich rodziny.

Kończenie wypowiedzenia *Rodzina to...*

- Zwrócenie uwagi dzieci, że *pojęcie rodzina używa się również jako zbiór istot żywych albo rzeczy, które charakteryzują się podobnymi cechami, np. wszystkie są zwierzętami, owocami, warzywami... Zatem mogą być różne rodziny. Np. rodzina zwierząt, owoców, mebli, kwiatów...*
 - Segregowanie pomieszanych obrazków; tworzenie wybranych rodzin.
2. Rozwiązywanie zagadek tekstowych – *O kim myślę?*

Kto nas kocha tak jak nikt

i ochrania całym sercem?

I do kogo można przyjść

z każdą troską jak najprędzej? (mama)

Łatwą dziś zagadkę mamy.

Kim jest dla was mama mamy? (babcia)

Gdy zepsuje się coś w domu,

on wie, jak zaradzić temu.

Wszystkie dziury w mój załata.

Kto? Wiadomo – to nasz... (tata)

Problem szybko rozwiążecie.

Jak tatę taty nazwiecie? (dziadek)

*Kto się zamartwia, kiedy chorujemy
lub gdy na podwórku kolano zbijemy?
Wspierają nas radą, pomogą w kłopotach
i za nic na świecie nie przestaną kochać.*

(rodzice)

*Ta dziewczynka i ten chłopiec
jednych rodziców mają.
Odgadnijcie, proszę –
jak się nazywają.*

(rodzeństwo)

- Odszukiwanie prawidłowych wyrazów – rozwiązań zagadek (z wyjątkiem wyrazów: *rodzice*, *rodzeństwo*, *dziadek*).
 - Zwrócenie uwagi na poprawne stosowanie określeń członków rodziny.
3. Zabawa *Dokończ*.

Kończenie wypowiedzi przez dzieci.

Mama mojej mamy lub mojego taty to... (babcia).

Tata mojego taty lub mojej mamy to... (dziadek).

Siostra mojej mamy lub mojego taty to... (ciocia).

Brat mojego taty lub mojej mamy to... (wujek).

Mama mojej babci lub mojego dziadka to... (prababcia).

Tata mojej babci lub mojego dziadka to... (pradziadek).

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (*przewodnik*, s. 29).

III

1. Zabawa *Wystukujemy serduszkowe rytmy*.

Każde dziecko otrzymuje dowolny instrument perkusyjny. Nauczyciel pokazuje dzieciom paski papieru z narysowanymi kompozycjami z serduszek; dzieci wystukują na instrumentach taki rytm, jaki *tworzą* serduszka na kartkach.

Zabawa ruchowa *Obudź instrumenty*.

Dzieci wybierają dowolne instrumenty perkusyjne; siadają z nimi skrzyżnie na podłodze i pochylają głowy do przodu, udając, że śpią. Nauczyciel chodzi między dziećmi i dotykiem budzi kolejne *instrumenty*; które wstają, idą za nim i cichutko akompaniują sobie w drodze.

Dzień 2. Nasze zabawy z rodzicami

Cele ogólne:

- wypowiadanie się na temat spędzania wolnego czasu z rodzicami,
- rozwijanie sprawności manualnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- wykonuje upominek dla rodziców.

Środki dydaktyczne: opowiadanie I. Landau *Wróżka Weronika*, rymowanka *Co robię z rodzicami*, pacynka, różdżka, kartonowe kwiaty w sześciu kolorach – z cyframi i literami, rozsypanka literowa, nagranie muzyki tanecznej, szklane pojemniki, kalendarz, plastelina, lakier bezbarwny, kubeczki po serkach smakowych, jogurtach, patyczki do szaszłyków, zielona bibuła, karty pracy, cz. 5, s. 41, 42, 43.

Przebieg dnia

I

1. Wspólne odszukanie w kalendarzu dat 26 V (Dzień Matki) i 23 VI (Dzień Ojca). Wyjaśnienie dzieciom, kto obchodzi swoje święto w tych dniach; podkreślenie roli obojga rodziców w wychowaniu dziecka. Zapropozowanie przygotowania przedszkolnej uroczystości z tej podwójnej okazji; podanie propozycji nazwania tego dnia przez dzieci. Wspólne z dziećmi ustalenie programu artystycznego, złożonego z wierszy i piosenek, na przedszkolną uroczystość z tej okazji.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 41.

Wykonywanie obliczeń, kolorowanie rysunku na kolory zgodne z wynikami działań. Odczytywanie zdań – odpowiadanie na pytania: *Co mamy dla mamy? Co mamy dla taty?*

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIII (przewodnik, s. 65–66).

II

 Słuchanie opowiadania I. Landau *Wróżka Weronika*.

1. Słuchanie opowiadania.

Nauczyciel opowiada, trzymając pacynkę lub sylwetę chłopca.

Mama zmieniła pracę i od razu zaprzyjaźniła się z taką jedną panią Weroniką.

– Pani Wera przyjdzie dzisiaj na kolację – powiedziała chyba mniej więcej po tygodniu. – Bądź bardzo, ale to bardzo grzeczny, a ty, Leonie, nie pal papierosów w pokoju, bo ona nie znosi dymu. A jakbyś, Alinko, chciała siusiu, to powiedz mi na ucho, a nie krzycz na cały głos.

– A dlaczego? – zapytała moja mała siostrzyczka.

– Bo nie wypada.

– Cio?

Ale mama nie wytłumaczyła tej sprawy Alusi, bo właśnie zadzwieczał dzwonek. Przyszła pani Weronika i przyniosła dla nas samochodzik, a dla rodziców kwiaty.

– Ależ po co... – zaczęła mama, ale pani Weronika powiedziała „daj spokój” i dorośli usiedli do stołu, a my poszliśmy z samochodzikiem do małego pokoju i... nie uwierzycie. Z autka zaczął wylać bardzo gruby kierowca.

– Takie fotele teraz robią – burknął – że nóg nie można wyciągnąć. Wyląćcie, jesteśmy na miejscu! – zawołał i otworzył drugie drzwi. Wysiadła z nich jakaś pani i dwoje dzieci, a za nimi wyskoczył pies. Chyba kundel, ale bardzo ładny. Pani rozłożyła na moim zielonym dywaniku kocyk, a potem zaczęła wyjmować z koszyka jedzenie.

– Tu macie poziomki – powiedziała – kanapki, klopsa na zimno, lody.

– Też na zimno? – zapytały dzieci.

– Też. Tu jest sok z jabłek, a tu...

Powiem wam szczerze, że oczy nam wylażyły z orbit. Rodzinka z auta jakby w ogóle nas nie widziała, zachowywali się wszyscy jak na pikniku...

– A gdzie jezioro? – zapytała ta pani męża z wyraźną pretensją w głosie.

– Zapewniali mnie – odpowiedział gruby pan – że tu jest. I zaczął szukać w pokoju. A trzeba wam wiedzieć, że nasz kaloryfer trochę kapie i na razie mama postawiła pod nim puste plastikowe pudełko. Kierowca akurat je znalazł i zawołał:

– Jest! Zobacz! Nawet jest ciepła woda!

Cała rodzinka, łącznie z psem, z piskiem i krzykiem zdjęła ubrania i zaczęła pluskać się w pudełku. A potem wszyscy, otrząsając się i parszkając... wrócili na kocyk, wytarli się i zaczęli zbierać manatki.

– Szybko, do domu, słońce już zachodzi – powiedział gruby pan, bo właśnie przepaliła się żarówka, więc zrobiło się ciemniej.

– Wsiadać, wsiadać – poganiał grubas rodzinę, a kiedy wszyscy już byli w środku i zatrzęsnęli drzwiczki, do pokoju weszła mama.

– Coś okropnego – powiedziała. – Nie można was na chwilę zostawić samych. Zobacz, jak tu wygląda: na dywanie okruszki, woda rozchlapana po całym pokoju...

Pani Weronika też stała w drzwiach pokoju. Uśmiechała się jakoś dziwnie.

– Nie gniewaj się na dzieci – poprosiła – to nie ich вина... I poszła. A ja postawiłem samochodzik na najniższej półce z zabawkami, żeby ktoś, kto może z niego wysiądzie, nie spadł i nie potłukł się. I długo nie mogłem zasnąć, bo zastanawiałem się, czy w takim zwyczajnym biurze, w jakim pracuje moja mama, może pracować także Dobra Wróżka. Chyba tak, bo właściwie dlaczego miałoby to być niemożliwe, skoro dobre wróżki mogą zjawiać się wszędzie.

2. Rozmowa na temat opowiadania.

- Wypowiedzi dzieci o tym, co niezwykłego wydarzyło się w domu chłopca.
 - Zwrócenie uwagi na wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne, które nie mogą zdarzyć się w realnym życiu.
 - Omówienie sposobu spędzania czasu przez rodzinę, która wysiadła z samochodu.
3. Wypowiedzi dzieci – odpowiadanie na pytania: *Jak spędzacie wolny czas ze swoimi rodzicami? Co sprawia wam największą przyjemność? Jakie chwile chciałbyście zapamiętać?*
- Skierowanie uwagi dzieci na zachowania, jakie rodzice lubią u swoich dzieci. Kończenie zdania *Moi rodzice lubią, kiedy ja...*

Zabawa ruchowa *Jak mama, jak tata*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Kiedy usłyszą dźwięki grzechotki, dziewczynki siadają skrzyżnię i naśladują kołysanie dziecka na rękach, a w tym czasie chłopcy chodzą po sali, naśladując sposób poruszania się swojego taty. Przy dźwiękach kołatki chłopcy kładą się na plecach i naśladują jazdę na rowerze, a dziewczynki chodzą po sali w taki sposób, jak poruszają się ich mamy. Dźwięki tamburynu są sygnałem do swobodnego ruchu.

4. Karta pracy, cz. 5, s. 42.

Oglądanie obrazków. Wypowiedzi dzieci o tym, w jaki sposób spędzają na nich czas dzieci z rodzicami.

5. Zabawa *Czarujemy*.

Nauczyciel podaje chętnym dzieciom wykonaną przez siebie różdżkę, a dzieci wymyślają *czarodziejskie zaklęcie* i mówią, w jakie miejsce przeniosły się z jej pomocą i co robią tam ze swoimi rodzicami.

6. Karta pracy, cz. 5, s. 43.

Kolorowanie rysunku domu. Naklejanie obrazków odszukanych wśród naklejek zgodnie z podanym opisem.

Zabawa ruchowa *Spacer*.

Dzieci dobierają się w pary, jedno z nich przykuca – to dziecko, drugie jest mamą lub tatą, który trzymając dziecko za rękę, idzie z nim na spacer (*dziecko* porusza się w przysiadzie).

Wazonik dla mamy i taty – wykonanie prezentu dla rodziców z okazji ich święta.

1. Zabawa *Życzenia*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi ponumerowane od 1 do 4 papierowe kwiaty w sześciu kolorach. Dzieci układają je kolorami, zgodnie z kolejnością napisanych na nich liczb; odwracają kolejne kwiaty na drugą stronę i odczytują znajdujące się tam litery. Pod kwiatami dzieci układają takie same litery, jakie są na nich (z rozsypanki literowej). Po ułożeniu wszystkich liter odczytują hasło – *Sto lat dla mamy i dla taty*.

2. Zabawa *Taniec kwiatów*.

Dzieci wybierają sobie tekturowe kwiaty w jednym z pięciu kolorów. Dzieci-*kwiaty* tańczą swobodnie przy muzyce tanecznej. Podczas przerwy w grze szukają *kwiatów* w takim samym kolorze i przykucają z nimi w jednym miejscu. Liczą, ile *kwiatów* jest w danym kolorze, których jest najwięcej, których najmniej, o ile więcej (mniej) (przy powtórzeniach zabawy dzieci wymieniają się kolorami kwiatów).

3. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

Średnich rozmiarów szklane buteleczki lub wyższe słoiczki (po syropie, koncentracie pomidorowym lub majonezie) dzieci oklejają cieniutkimi wałeczkami plasteliny w jednym kolorze lub w różnych kolorach, według własnych pomysłów (lub zgodnie z upodobaniami kolorystycznymi rodziców). Lakierują ozdobiony wazonik bezbarwnym lakierem wodnym lub lakierem do paznokci; posypują go brokatem.

4. Samodzielne działania dzieci.

- Oglądanie powstałych prac; zwrócenie uwagi na ich różnorodność.
- Wręczenie prezentu na przedszkolnej uroczystości przygotowanej z okazji święta rodziców.

 Zabawy na placu przedszkolnym.

III

1. Rysowanie swojej rodziny w ramce. Ozdabianie ramki według własnego pomysłu. Kończenie wypowiedzenia *Moja rodzina to...*
2. Wykonanie kwiatków z kubeczków po jogurtach, serkach smakowych.
 - Nauczyciel proponuje wykonanie kwiatków z wykorzystaniem opakowań po jogurtach, serkach smakowych; pokazuje gotowy kwiatek; wyjaśnia sposób jego wykonania.
 - Samodzielne działania dzieci.

Dzieci nacinają brzegi kubeczka w zygzaki, aby powstała korona tulipana (nauczyciel wcześniej odcina brzegi kubeczków i robi w ich spodach dziurki wielkości patyczka do szaszłyków lub drucika). Patyczki, z których powstanie łodyga kwiatka, owijają paskiem zielonej bibuły, doklejają po bokach wycięte z bibuły liście; przeciągają *łodyżkę* przez otwór w kubeczku; zalepiają go kulką z plasteliny, aby się nie przesunął. Wkładają kwiaty do wazoników wykonanych w części II dnia.

Dzień 3. Jakie są nasze mamy?

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy,
- nauka piosenki.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- omawia wygląd swojej mamy,
- śpiewa piosenkę.

Środki dydaktyczne: piosenka *Życzenia dla mamy*, zdjęcia rodziców w różnym wieku, sylwety mam – różniące się wyglądem, artykuły spożywcze, sylwety monet i banknotów, sylwety dzieci, rozsypanka literowa, instrumenty perkusyjne, karty pracy, cz. 5, s. 44, 45, 46, 47, 48.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa matematyczna *Robimy zakupy*.

Nauczyciel wyjmuje z torby różne artykuły, *które kupiła na kolację mama* (np. chleb, ser żółty, konserwa rybna, masło, pomidor, ogórek, szczypiorek...). Dzieci je nazywają. Nauczyciel prezentuje dzieciom sylwety monet (po kilka każdego rodzaju): 1 zł, 2 zł, 5 zł, i banknotów: 10 zł, 20 zł i 50 zł; dzieci określają, samodzielnie lub z pomocą nauczyciela, poszczególne nominały. Liczą, ile jest monet i banknotów o jednym nominale; porównują, których jest więcej, a których mniej. Nauczyciel wskazuje na poszczególne artykuły i podaje, ile każdy z nich kosztował, a dzieci układają pod nimi odpowiednie monety lub banknoty. Następnie obliczają, ile pieniędzy wydała mama na zakupy.

- Karta pracy, cz. 5, s. 44.

Oglądanie i nazywanie obrazków monet i banknotów. Czytanie tekstów.

- Karta pracy, cz. 5, s. 45.

Czytanie zadania; obliczanie, jakimi monetami zapłaciła za zakupy Ala, jeżeli w sumie wydała 10 zł; naklejanie obrazków monet w odpowiednich miejscach.

2. Oglądanie zdjęć mam i tatusiów dzieci z grupy w różnych etapach ich życia, od momentu narodzin do chwili obecnej. Układanie ich, zaczynając od zdjęć rodziców w najmłodszym wieku do zdjęć rodziców, na których są najstarsi.
 - Wybieranie zdjęć przedstawiających rodziców dzieci we wczesnej młodości; odgadywanie, czyimi są rodzicami.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIII (przewodnik, s. 65–66).

II

 Zabawa dydaktyczna *Czyje to mamy*.

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Pomieszczone postacie*.
Nauczyciel układa przed dziećmi poprzecinane na połowy sylwety czterech kobiet różniących się wyglądem; dzieci dobierają pasujące do siebie połowy i układają je na tablicy; opisują ich wygląd.
2. Zabawa *Odczytaj imiona dzieci*.
Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety tych dzieci, które pasują do sylwet mam ułożonych w poprzednim ćwiczeniu. Pod każdą sylwetą przypina pomieszczone litery; dzieci układają je w logiczną całość i odczytują imiona poszczególnych postaci, np. *a i n A* – Ania; *J l u a k* – Julka; *k T o e m* – Tomek; *a M c e i k* – Maciek...
3. Zabawa *Dopasuj dziecko do opisanej mamy*.
Dzieci uważnie słuchają, jak wygląda mama każdego dziecka; zapamiętują poszczególne opisy; umieszczają sylwetę dziecka obok sylwety pasującej mamy, np. *Mama Tomka ma jasne, długie, kręcone włosy. Nosi okulary i lubi ubierać się w zielone spodnie* (sylweta mamy o takim wyglądzie z pierwszego ćwiczenia); *Mama Ani ma krótkie, brązowe włosy. Nosi krótkie spódnice i buty na wysokim obcasie...*
4. Zabawa *Co robi mama?*
Dzieci turlają piłkę do siedzących w kole osób i podają czynności wykonywane przez mamy. (Wyszukiwanie przez dzieci jak największej ilości określeń, np. mama: *pierze, gotuje, sprząta, podlewa kwiatki...*).
5. Karta pracy, cz. 5, s. 46.

Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem: odczytywanie zdań zawierających wypowiedzi dzieci na temat wyglądu ich mam.

Rozpoznawanie mam po opisach; odszukiwanie wśród naklejek kartoników z napisami określającymi, czyja jest dana mama; naklejanie ich w odpowiednich miejscach.

 Zabawa ruchowa *Mówimy rytmicznie*.

Dzieci poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i rytmiczują tekst: *Mama, mamusia, mateńka – to słowa wszystkim znane. Mama, mamusia mateńka – to słowa przez nas kochane* – pierwszy wers wyklaskują, drugi – wytupują.

 Nauka i instrumentacja piosenki *Życzenia dla mamy*.

1. Ćwiczenia emisyjne – *W górę i w dół*.
Dzieci śpiewają gamę w górę i w dół na sylabach **ma** i **ta**. Śpiewają te sylaby na różnej wysokości, zgodnie ze wskazaniem ręki nauczyciela (dźwięki niskie, średnie i wysokie).
2. Słuchanie piosenki *Życzenia dla mamy* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

Jest na świe - cie tyl - ko jed - na, tak wspa-nia - ła i ko -

cha - na. Spy - tasz pe - wnie, kto to ta - ki. O - czy-wiś - cie - mo - ja

ma - ma. Ży - czy - my ma - mie w dniu jej świę - ta, by by - ła

za - wsze u - śmie - chnię - ta i a - by mia - ła dla nas

czas, i ko - cha-ła, ko-cha-ła nas. Ży - czy - my nas.

I. Jest na świecie tylko jedna,
tak wspaiała i kochana.
Spytasz pewnie, kto to taki.
Oczywiście – moja mama.

II. Przyszedł maj, znów kwitną kwiaty,
jest zielono dookoła,
nasza mama ma dziś święto,
jest pogodna i wesola.

Ref.: Życzymy mamie w dniu jej święta,
by była zawsze uśmiechnięta
i aby miała dla nas czas,
i kochała, kochała nas.

Ref.: Życzymy mamie...

} bis

3. Rozmowa na temat piosenki.

– Z ilu zwrotek się składa?

• Określanie jej nastroju, tempa.

• Wypowiedzi przedszkolaków o tym, jaka jest mama z piosenki, w jaki sposób odnosi się do swojego dziecka...

4. Ponowne słuchanie piosenki, wyklaskiwanie rytmu refrenu.

• Powtarzanie za nauczycielem zrytmizowanego tekstu, fragmentów melodii.

 Zabawa ruchowa *Wysoko – nisko*.

Kiedy dzieci usłyszą melodię graną w basie, spacerują po sali w przysiadzie, trzymając się za kostki. Gdy melodia jest grana w wiolinie, biegają na palcach. Podczas przerwy w grze siadają skrzyżnię i patrzą na nauczyciela. Kiedy nauczyciel porusza palcem wskazującym do przodu i do tyłu, dzieci wykonują skłony głowy w przód i w tył, powtarzając wolno słowo *ma-ma* z podziałem na sylaby; kiedy nauczyciel porusza palcem na boki, dzieci poruszają głową na boki, szybko wymawiając słowo *mama*.

5. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

• Śpiew – zespołowy i indywidualny.

6. Instrumentacja piosenki.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna to *orkiestra*, druga – *zespół wokalny*. *Zespół* wspólnie z nauczycielem śpiewa piosenkę, *orkiestra gra* – dwa pierwsze wersy każdej zwrotki na grzechotkach, pozostałe dwa – na trójkątach. Refren grają na drowienkach, grzechotkach i tamburynach – wszystkie instrumenty jednocześnie. Potem następuje zmiana ról.

7. Karta pracy, cz. 5, s. 47.

Zagadka rysunkowa: kolorowanie na jednakowe kolory pól oznaczonych takimi samymi symbolami; odgadnięcie, co ukryto na obrazku. Odczytanie wypowiedzenia. Odszukiwanie wśród naklejek kartoników z wyrazami. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IX (*przewodnik*, s. 29).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 48.

Oglądanie obrazków. Wypowiedzi o tym, jak przedstawione na obrazkach dzieci pomagają swoim mamom. Rysowanie w ramce, jak dzieci pomagają mamom.

2. Zabawa *Jak pomagasz mamie?*

Nauczyciel kolejno rzuca piłkę do dzieci stojących w kole i zadaje pytanie *Jak pomagasz mamie?* Dzieci łapią piłkę i odrzucają ją do nauczyciela, udzielając odpowiedzi na pytanie (dzieci starają się nie powtarzać nazw czynności wcześniej już podanych).

Dzień 4. Jaki jest mój tata?

Cele ogólne:

- wypowiadanie się na temat swojego taty,
- porównywanie masy przedmiotów.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- mówi rozwiniętymi zdaniami,
- stosuje słowa: *lżejszy od*, *cięższy od*, *ważący tyle samo*.

Środki dydaktyczne: wiersze: E. Waśniowskiej *Tatus*, H. Bechlerowej *Miś na huśtawce*, rozsypanka wyrazowa, waga szalkowa, obreże, przedmioty do ważenia, sylwety do wiersza, kartoniki z cyframi, długi sznurek, kontury kwiatów na kolorowych kartonach, maskotka, sztuczne piórka, obrysowane litery (do hasła), karty pracy, cz. 5, s. 49, 50, 51, 52, 53.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 49.

Dorysowywanie lub skreślanie kwiatów i serduszek dla mamy tak, aby w każdej pętli było ich 6; kolorowanie rysunków.

2. Zabawa *Koncert dla taty*.

Nauczyciel dzieli dzieci na kilka kilkusobowych zespołów. Każdy z nich wybiera *dyrygenta*, który będzie prowadził swoją *małą orkiestrę*. Jej zadaniem jest *zagrać* na niby na wybranych przez dzieci instrumentach (ruchem, mimiką i głosem) utwór dla taty. *Orkiestry* kolejno prezentują swoją grę, uważając na ruchy *dyrygenta*, który wskazuje, kto ma *grać*, a kto nie, czy muzyka ma być szybka, czy wolna, głośna czy cicha...

 Ćwiczenie poranne – zestaw nr XXXIII (*przewodnik*, s. 65–66).

II

 Słuchanie wiersza E. Waśniowskiej *Tatus*.

1. Kilkudzaniowe wypowiedzi dzieci na temat wyglądu i cech charakteru, jakie posiadają ich ojcowie.

- Wybieranie z rozsypanki wyrazowej napisów, które charakteryzują ojców, np. *dobry, miły, zły, nerwowy, wrażliwy, odważny, pracowity, wysoki, niski, spokojny, ciemnooki, niebieskooki, zielonooki, wesoły, dowcipny...* Przyklejanie ich obok zdania *Mój tato jest...*

2. Słuchanie wiersza.

*Mój tatuś, jak każdy tatuś,
wszystko zrobić potrafi:
umie zegar naprawić
i ucho przyszyć żyrafie,
umie baśń opowiedzieć
i podnieść mnie tak wysoko,
abym świat cały zobaczył,
a co najmniej swój pokój.
Ale najbardziej lubię,
kiedy w piłkę gramy
i gdy w kiosku na rogu
kupujemy kwiaty dla mamy.*

3. Rozmowa na temat wiersza.

- Co potrafi zrobić tatuś z wiersza?
- Co chłopiec najbardziej lubi robić z tatą?

4. Wypowiedzi dzieci na temat *Co robię, kiedy tata jest zmęczony?*

Zapisywanie przez nauczyciela propozycji dzieci na dużym kartonowym sercu.

5. Karty pracy, cz. 5, s. 50, 51.

Słuchanie zagadek. Rozwiązywanie ich. Odszukanie wśród naklejek kartoników z podpisami. Naklejanie ich pod odpowiednimi obrazkami.

Zabawa ruchowo-naśladowcza *Pokaż, jak pracuje tata.*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i naśladowują czynności, o których mówi nauczyciel, np. *Tata pisze na komputerze; maluje obraz na sztalugach; trzepie dywan; piłuje drzewo; wbija gwoździe; leci samolotem...*

Zabawa dydaktyczna *Ważymy.*

1. Zabawa *Porównujemy masę przedmiotów.*

Nauczyciel układa przed dziećmi dwie obręcze i przedmioty: piórko, balon, listek, kłębuszek waty, chusteczkę higieniczną, piłkę lekarską, cegłę, duży kamień. Dzieci segregują przedmioty, wkładając do jednej obręczy to, co ich zdaniem jest lekkie, a do drugiej to, co jest ciężkie.

- Wypowiedzi dzieci na temat masy przedmiotów – odpowiadanie na pytania: Które były lekkie? Które były ciężkie? Które z nich dzieci przenosiły z łatwością? Które – z większym wysiłkiem?

2. Ćwiczenia twórczego ruchu – *Ciężkie albo lekkie.*

Dzieci podają sobie w kole maskotkę, ale tak, jakby była *lekka jak piórko*, a następnie – *ciężka jak głaz*.

3. Ćwiczenia oddechowe *Latające piórka.*

Dzieci otrzymują kolorowe piórka (sztuczne). Podrzucają je i dmuchają na nie tak, aby jak najdłużej utrzymały się w powietrzu.

4. Inscenizacja wiersza H. Bechlerowej *Miś na huśtawce.*

Usiadł gruby miś na trawie.

– Kto się ze mną będzie bawił?

Ani pieska, ani kotka.

Może w parku kogoś spotkam?...

W parku – kwiaty, ptaszek, ławka,

a tam dalej: O, huśtawka!

Biegnie prędko bury Miś.

– Pysnie się zabawię dziś!

Usiadł miś na desce sam,

czeka, patrzy tu i tam.

*I ogromnie jest zmartwiony.
 – Kto usiądzie z drugiej strony?
 Z drugiej strony już za chwilę
 na huśtawce siadł tylek.
 A Miś pyta: – Powiedz, proszę,
 czemu w górę się nie wznoszę?
 Teraz myszka przyszła mała,
 na ogonku wstążkę miała.
 Miś aż klasnął w łapki bure.
 – Może teraz pójdę w górę?
 Przyfrunęła sroczka z krzaka,
 a Misiowi chce się płakać.*

*– Jestem jeden, was jest troje,
 a huśtawka w miejscu stoi!
 O, przydreptał język z boru!
 Już przyjaciół siedzi czworo,
 czworo w górze z jednej strony,
 a na dole Miś zmartwiony...
 Aż tam... tupie ktoś po trawie.
 Kto to? – patrzy Miś ciekawie.
 To prosiaczek! Chrząka, sapie
 i na deskę już się drapie.
 Siadł prosiaczek, no i – proszę –
 Miś jak piłka w górę poszedł...*

5. Rozmowa na temat wiersza.
 - Kto w wierszu był ciężki? Kto był lekki?
 - Ile zwierzątek próbowało przeważyć misia? Kiedy to się stało?
6. Układanie sylwet zwierzątek według kolejności pojawiania się w wierszu, liczenie ich, podpisywanie kartonikiem z odpowiednią cyfrą.
 - Posługiwanie się liczebnikami porządkowymi podczas określania kolejności zwierzątek siadających na huśtawce.
7. Zapoznanie z wyglądem i sposobem działania wagi szalkowej.
 - Wybór przedmiotów do zważenia.
 - Określanie, co się stanie, kiedy położy się przedmioty na szalkach wagi w różnej kolejności.
 - Sprawdzanie przewidywań dzieci – ważenie przedmiotów poprzez równoważenie ich masy (dokładanie lub odejmowanie przedmiotów, aby szalki się równoważyły).
 - Dzielenie się uwagami i spostrzeżeniami na temat masy ważonych towarów.
8. Karta pracy, cz. 5, s. 52.
 Oglądanie zabawek umieszczonych na szalkach wagi. Określanie, które z nich są cięższe, a które – lżejsze od misia.

Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 53.
 Rysowanie po śladach. Udzielanie odpowiedzi na pytanie: *Jakim pojazdem jeździ: mama, tata, syn i córka?*
2. Zabawa *Szukamy skarbu*.
 Nauczyciel wybiera kilkoro dzieci, które odchodzą na bok. Z pozostałymi chowa w sali *skarby* – dowolny przedmiot, do którego przywiązują jeden koniec sznurka zwiniętego w kłębek, a jego resztę przeciągają w zagmatwany sposób przez całą salę. Drugi koniec sznurka wraz z kłębką otrzymują dzieci, które będą poszukiwały *skarbu*. Nawijają one kolejno całość sznurka na kłębek, aby na koniec odnaleźć poszukiwany *skarb*.
3. Wycinanie kwiatów z kolorowych kartonów oraz liter do hasła po narysowanych konturach; wspólne wykonanie dekoracji na uroczystość z okazji Święta Rodziców.
4. Nagrywanie indywidualnych wypowiedzi dzieci na temat ich rodziców.

Dzień 5. Gościmy naszych rodziców w przedszkolu

Cel ogólny:

- prezentowanie własnych umiejętności.

Cel operacyjny:

Dziecko:

- prezentuje przygotowany program artystyczny.

Środki dydaktyczne: produkty potrzebne do wykonania kulek czekoladowych, chustki do zawiązania na oczach, lejący materiał, markery, kolorowa włóczka, nagrane wypowiedzi dzieci o rodzicach, owoce, herbata, nagranie muzyki do improwizacji, piłka, napisy – nazwy liter – odpowiedników samogłosek, szyfonowe chustki, tekturowe prostokąty, kwiatuszki wycięte z kolorowego papieru, karta pracy, cz. 5, s. 54.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 54.

- Wpisywanie do krzyżówki liter tworzących nazwy zdjęć. Odczytanie hasła – nazwy prezentu dla taty. Pisanie zdania po śladach.
2. Wykonanie czekoladowych kulek w kolorowych posypkach.
- Potrzebne składniki: cztery opakowania kruchych herbatników, margaryna, cztery łyżki kakao, dwie łyżki śmietany, 1/2 szklanki cukru, posypka: wiórki kokosowe w różnych kolorach, posiekane migdały i orzechy włoskie – po jednym opakowaniu (z takiej ilości produktów uzyskuje się około dwudziestu czekoladowych kulek średnicy 3 cm).
- Przygotowanie: dzieci myją ręce, zakładają fartuszki i chusteczki na głowy.
 - Kruszą herbatniki na drobne kawałki.
 - Nauczyciel rozpuszcza margarynę w garnku, dodaje do niej cukier, śmietanę i kakao – podgrzewa i dokładnie miesza do połączenia składników w jednolitą masę czekoladową.
 - Do masy czekoladowej dzieci wsypują pokruszone herbatniki i dokładnie mieszają, aż do powstania jednolitej masy.
 - Kiedy masa trochę przestygnie, wyciągają ją z garnka łyżeczką do herbaty, formują kulki; obtaczają je w przygotowanych posypkach; odkładają na talerzyki.
- Ćwiczenie poranne – zestaw nr XXXIII (*przewodnik*, s. 65–66).

II

Uroczystość z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca.

1. Zabawa na powitanie *Witamy się*.

Dzieci i rodzice tworzą dwa koła współśrodkowe (dzieci stoją w środku, rodzice – na zewnątrz). Dzieci trzykrotnie powtarzają rymowankę i wykonują ilustrujące ją gesty.

<i>Jesteście dziś w przedszkolu,</i>	Dzieci:
<i>bardzo cieszymy się.</i>	rytmicznie klaszczą w dłonie,
<i>Serdecznie was witamy.</i>	machają ręką do różnych osób,
<i>Głęboko kłaniamy się.</i>	klaniają się za każdym razem w inną stronę.

2. Zabawa *Gdzie jest moje dziecko?*

Nauczyciel przykrywa siedzące w szeregu dzieci lejącym, cienkim materiałem; zadaniem jednego z rodziców jest rozpoznanie po sylwetce własnego dziecka i stanięcie obok niego.

3. Zabawa graficzna *Portret mamy lub taty*.

Dzieci rysują portret jednego z rodziców z zasłoniętymi oczami; rodzic naprowadza dziecko, udzielając mu słownych informacji, jak powinno rysować.

4. Improwizacje ruchowe rodziców z dzieckiem przy muzyce tanecznej.
5. Modelowanie z rodzicami, z kawałka kolorowej włóczki, konturu jakiegoś przedmiotu związanego z daną rodziną.
6. Zabawa *Odgadnij, kto to powiedział*.
Nauczyciel prezentuje wypowiedzi dzieci na temat rodziców, nagrane w dniu poprzednim; rodzice odgadują, która jest wypowiedź ich dziecka.
7. Przedstawienie programu artystycznego złożonego z wierszy i piosenek o rodzinie.
8. Składanie życzeń i wręczanie upominków wykonanych przez dzieci.
9. Wspólny *słodki poczęstunek* – czekoladowe kulki przygotowane przez dzieci, owoce przyniesione przez rodziców, herbata, woda mineralna.
10. Zabawa w kręgu – *Na pożegnanie*.

*Już pożegnania nadszedł czas.
Niech każdy stanie pośród nas.
I ręce swe podajmy w koło,
bo dzisiaj było tu wesoło.
I w prawo, i w lewo pokołysz się.
Na pożegnanie zawołaj „hej”.*

Uczestnicy:
tworzą dwa koła współśrodkowe,
zataczają rękami przed sobą koła,
podają sobie ręce,
potrząsają złączonymi rękami,
kołyszają się na boki,
wyskakują w górę i krzyczą *hej*.

III

1. Zabawa *Zmienne nastroje*.
Dzieci siedzą w kręgu; nauczyciel umawia się z nimi, że jeżeli podrzuci piłkę do góry, to wtedy głośno się zaśmieją, a jeśli zatrzyma piłkę w powietrzu, dzieci umilkną, a do ich ust *przyklejony* będzie uśmiech. Kiedy piłka dotyka ziemi, dzieci stają się bardzo poważne; kiedy nauczyciel chowa ją za siebie, dzieci pokazują, że są przestraszone; a kiedy ukryje swą twarz za piłką, że są senne. Kto z uczestników się pomyli po kilkukrotnym powtórzeniu zabawy, daje fant, który następnie należy wykupić, wykonując zadania zaproponowane przez dzieci lub nauczyciela.
2. Imitowanie przez dzieci dźwięków, gestów i mimiki, wyrażających różne uczucia, zgodnie ze wskazaniem pokazanej litery – odpowiednika samogłoski.
Nauczyciel ma kartoniki z literami. Kiedy pokazuje literę **a** – dzieci wyrażają radość; **o** – zdziwienie; **u** – smutek; **i** – złość.
3. Indywidualne rozmowy na temat spotkania z rodzicami w przedszkolu.
4. Improwizacje przy muzyce, z wykorzystaniem szyfonowych chustek.
5. Zabawa *Domino kwiatowe*.
Dzieci otrzymują po dziesięć prostokątów wielkości 1/8 kartki rozmiaru A4, podzielonych linią na dwa pola, oraz kwiatuszki wycięte przez nauczyciela z kolorowego papieru. Tworzą dowolne kompozycje, ale tak, aby liczba kwiatuszków na obu połowach każdego prostokąta nie przekraczała dziesięciu. Po wykonaniu kart do gry dzieci siadają w kole na dywanie i kolejno układają na środku swoje kartoniki, dobierając je zgodnie z liczbą kwiatuszków znajdujących się na zewnętrznej części ostatnich prostokątów (tak jak w dominie). Jeżeli dziecko nie ma takiej liczby kwiatuszków, jaka widnieje na środku, czeka kolejkę. Wygrywa to dziecko, które jako pierwsze pozbędzie się wszystkich prostokątów.

Tydzień I: Dzieci z całego świata

Dzień 1. Dzień Dziecka – święto wszystkich dzieci

Cele ogólne:

- budzenie zainteresowania własnym świętem,
- rozwijanie mowy.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wie, kto obchodzi swoje święto 1 czerwca,
- prawidłowo artykułuje zaproponowane dźwięki.

Środki dydaktyczne: wiersz E. Chilińskiej-Karpowicz *Logolandia*, sylwety do inscenizacji, napisy – nazwy krajów i ich mieszkańców, szarfy, kółka do sersa, skakanki, napisane na kartkach wyrazy o różnej liczbie liter, duża kostka, karty pracy, cz. 5, s. 55, 56, 57.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca poczucie własnej wartości – *Taki sam, a jednak inny*.

Dzieci siedzą w kręgu. Po kolei otrzymują polecenia, np.:

- *Wstań i dotknij wszystkich dzieci, które mają na sobie coś czerwonego.*
- *Dotknij każdego, kto jest – tak jak ty – dziewczynką (chłopcem).*
- *Dotknij każdego, kto ma włosy takiego samego koloru jak ty...*

(Powtarzanie zabawy skieruje uwagę dzieci na to, co wszyscy mają wspólnego, a co powoduje, że dana osoba jest wyjątkowa. Odkryją również, że dzieci, których nie lubią, pod wieloma względami są takie same jak one).

2. Kończenie przez dzieci zdania *Moim największym pragnieniem jest...*

3. Karta pracy, cz. 5, s. 55.

Oglądanie obrazków bawiących się dzieci. Określenie, w co się bawią; dostrzeganie, czego brakuje na obrazkach; dorysowywanie tych przedmiotów.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIV.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Różne powitania*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel mówi, jakimi częściami ciała dzieci mają się przywitać z jak największą liczbą osób, np. *Witają się wasze kolana, plecy, łokcie, czoła...* Dźwięki tamburynu są sygnałem do swobodnego ruchu.

- Ćwiczenie wycucia ciała i przestrzeni – *Wiatraczki*.

Dzieci obracają się wokół własnej osi z rozłożonymi w bok rękami, w jedną i w drugą stronę.

- Ćwiczenie rąk i nóg – *Spacer rąk*.

Poruszają się tyłem, w siadzie podpartym, w różnych kierunkach.

- Podskoki – *Skaczące pileczki*.

Dzieci podskakują: *nisko* – przy szybkich uderzeniach w tamburyn, *wysoko* – przy wolnych uderzeniach.

- Ćwiczenie równowagi – *Na huśtawce*.

Dzieci dobierają się parami, podają sobie ręce; naprzemiennie wykonują przysiady.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Myjemy się po zabawie*.

Naśladują czynności mycia poszczególnych części ciała swojego partnera.

- Ćwiczenia uspokajające – *Marsz z rymowanką*.

Dzieci maszerują po obwodzie koła, rytmicznie klaszcząc w ręce i powtarzając rymowaną:
My jesteśmy dzieci, my kochamy słońce, ptaki śpiewające i drzewa szumiące.

II

Rozmowa na temat święta dzieci.

1. Rozwiązywanie zagadki.

*Co to za święto,
na pewno wiecie.
Obchodzą je dzieci
na całutkim świecie.
W tym dniu prezenty
piękne dostają,
a dorośli chętnie
ich życzenia spełniają.
Szczęście i radość
panują wkoło.
Nawet tym smutnym
jest wtedy wesoło.* (Międzynarodowy Dzień Dziecka)

- Określenie, jak nazywa się święto wszystkich dzieci; wyjaśnienie znaczenia słowa *międzynarodowy*.

2. Zabawa *Kraje i ich mieszkańcy*.

Dzieci dobierają napisy pasujące do siebie, np. *Polska – Polak; Ameryka – Amerykanin; Anglia – Anglik; Francja – Francuz; Turcja – Turek...*

Zabawa ruchowa *Pociągi*.

Nauczyciel dzieli dzieci na cztery zespoły, które tworzą *pociągi*. *Maszyniści* otrzymują szarfy w różnych kolorach; każdy *pociąg* porusza się przy dźwiękach innego instrumentu, np. *pociąg czerwony* – kołatki, *zielony* – grzechotki, *żółty* – drewniak, *niebieski* – tamburynu.

3. Zabawa *W Dniu Dziecka chciałbym...*

Dzieci podają, jakie prezenty chciałoby dostać w Dniu Dziecka, ale wymawiają ich nazwy z podziałem na głoski. Pozostałe dzieci syntezują głoski i podają całe nazwy, np. *p-l-e-c-a-k – plecak; s-a-m-o-l-o-t – samolot...*

Zabawa ruchowa *Dzieci – do domu. Dzieci – na spacer*.

Dzieci rozkładają na dywanie kółka do sersa – to będą ich domy. Na hasło *Dzieci – na spacer*, biegają swobodnie, na zawołanie *Dzieci – do domu*, jak najszybciej i jak najciszej zajmują swoje *domy*: przybierając w nich określoną przez nauczyciela pozycję, np. siadają skrzyżnie. Po pewnej chwili nauczyciel ponownie woła: *Dzieci – na spacer*. Wybiegają one wtedy ze swoich *domów* i – zależnie od tego, jakie polecenie wyda nauczyciel – *spacerują parami, trójkami, podskakują* itp.

Ćwiczenia poprawnej wymowy według utworu E. Chilińskiej-Karpowicz *W wesołym miasteczku*.

1. Wypowiedzi dzieci inspirowane obrazkiem przedstawiającym dzieci bawiące się w wesołym miasteczku.

- Nazywanie niektórych urządzeń znajdujących się w tym miejscu: *karuzela, beczka śmiechu, salon strachu* – różnicowanie głosek w nagłosie, śródgłosie i wygłosie; dzielenie słów na sylaby.

2. Zabawa dźwiękonaśladowcza *Wycieczka do wesołego miasteczka*.

Dzieci maszerują w rytm muzyki. Na hasło *Karuzela*, wykonują ruchy wirowe i obrotowe; na hasło *Beczka śmiechu*, głośno się śmieją: *cha, cha, hi, hi, ho, ho, he, he*; a na hasło *Salon strachu*, robią groźne miny i wydają okrzyki: *ooo!, uuu!, aaa!*

3. Słuchanie wiersza *Logolandia*.

Ach, wesołe miasteczko!

*A w wesołym miasteczku to rzeczywiście jest frajda,
tyle dzieci jest wkoło – Ewa, Marcelka i Ada.*

Ach, wesołe miasteczko!

*Wszyscy się bawią wesoło i jeżdżą
na karuzeli, na koniach, na małpkach, na beli.*

Ach, wesołe miasteczko,

wszyscy są tu weseli.

- Rytmizowanie fragmentów tekstu, powtarzanie ich w różnym tempie i z różną intonacją.
- Układanie rymów do słów: wesołe miasteczko, np. *kruche ciasteczko, ciepłutkie mleczko...*

 Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 56.

Słuchanie praw dzieci odczytanych przez nauczyciela; wyjaśnienie, co każde z nich oznacza; podpisywanie się przez dzieci pod nimi.

2. Układanie zawilej drogi ze skakanek według pomysłów dzieci. Próby przejścia po niej stopa za stopą.

3. Karta pracy, cz. 5, s. 57.

Ćwiczenia spostrzegawczości: porównywanie obrazków; wyszukiwanie i zaznaczanie różnic między nimi na dolnym obrazku.

 Zabawa ruchowa *Dzieci – do domu. Dzieci – na spacer* (przewodnik, s. 80).

4. Zabawa rozwijająca umiejętność czytania – *Czarownica patrzy*.

Nauczyciel przygotowuje kartki z wyrazami: 2-, 3-, 4-, 5- i 6-literowymi – to *skarby czarownicy*, które dzieci próbują jej wykraść. *Skarby* rozłożone są w różnych miejscach sali. *Czarownica* – nauczyciel, rzuca dużą kostką, a dzieci liczą, ile oczek wypadło. Jeśli jest to jeden punkt, dzieci klaszczą. Po wyrzuceniu od 2 do 6 oczek dzieci rozbiegają się i szukają wyrazu z taką liczbą liter. Mają na to tyle czasu, ile trwa wypowiedzanie przez *czarownicę* tekstu: *Kto szybko nie stanie, ten nic nie dostanie na śniadanie*. Przy ostatnim słowie dzieci zatrzymują się, niezależnie od tego, czy znalazły wyraz, czy nie. Kto się poruszy, odpada z zabawy. Następnie dzieci odczytują odnalezione wyrazy i sprawdzają, czy występująca w nich liczba liter zgadza się z liczbą oczek wyrzuconych na kostce. Jeśli dziecko wybrało poprawnie, odkłada kartonik na stolik przy swoim miejscu; jeśli źle – oddaje *skarb czarownicy*. Zwycięzcą zabawy zostaje dziecko, które zbierze najwięcej wyrazów.

Dzień 2. Jacy jesteśmy

Cele ogólne:

- wzbudzanie zainteresowania życiem dzieci,
- wykorzystywanie w pracy plastycznej różnorodnych materiałów.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się na temat ulubionych zabaw,
- tworzy kompozycje z wykorzystaniem różnych materiałów.

Środki dydaktyczne: napisy pasujące do ilustracji, gazety, obrazki dzieci z różnych stron świata (pocięte na części), duże arkusze papieru, klej, różnorodne materiały plastyczne, obrazki kojarzące się z naszym krajem i nie tylko, flamastry, karty pracy, cz. 5, s. 58, 59, 60, 61.

Przebieg dnia

I

1. Improwizacje melodyczne *Nie czyń drugiemu...*
Omówienie znaczenia przysłowia *Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe*; śpiewanie go na wymyślone przez dzieci melodie.
2. Zabawa ułatwiająca rozładowanie napięcia – *Latające kule*.
Nauczyciel dzieli dzieci na dwie drużyny. Każda z nich zajmuje jedną połowę sali, oddzieloną pasem z szarf. Na sygnał, dzieci formują z gazet papierowe kule, które przerzucają jak najszybciej na stronę przeciwnej drużyny. Wygrywa drużyna, która po sygnale zakończenia zabawy ma na swojej połowie mniej papierowych kul.
3. Karta pracy, cz. 5, s. 58.
Kończenie rysowania misiów według wzoru.
 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIV (przewodnik, s. 79–80).

II

- Słuchanie wiersza Danuty Gellnerowej *Dzieci*.
1. Składanie w całość obrazków pociętych na części. Rozpoznawanie, jakiej narodowości są przedstawione na nich dzieci. Porównywanie ich wyglądu.
2. Karta pracy, cz. 5, s. 59.
Słuchanie wiersza.

*Wszystkie dzieci
na całym świecie
są takie same –
lubią skakać na jednej nodze
i lubią zanudzać mamę.
Wszystkie dzieci na całym świecie
śpiewają wesołe piosenki
i byle kamyk,
i byle szkiełko,
biorą jak skarb do ręki.
Podobno dzieci na całym świecie
bywają niegrzeczne czasem,
lecz to nie u nas, nie w naszym mieście –
to gdzieś za górą, za lasem...*
- Rozmowa na temat *Czy dzieci są takie, jak te opisane w wierszu?*
- Omówienie ilustracji w karcie pracy.
3. Ćwiczenie twórczego myślenia – *Co by było, gdyby...?*
Wypowiedzi dzieci na temat *Co by było, gdyby na świecie nie było dzieci? Co by było, gdyby wszystkie dzieci wyglądały tak samo?*
4. Wypowiedzi dzieci na temat *Co najbardziej lubią dzieci?*
Dzieci podają swoje propozycje, nauczyciel zapisuje je wokół hasła *Dzieci lubią...*
5. Zabawa pantomimiczna *Moja ulubiona zabawa*.
Chętne dzieci imitują ruchem swoje ulubione zabawy i zajęcia; pozostałe dzieci naśladują pokazywane gesty i odgadują, co lubi robić ich kolega lub koleżanka.
6. Karty pracy, cz. 5, s. 60, 61.
Oglądanie obrazków – opisywanie, w jaki sposób bawią się na podwórku przedstawione na nich dzieci; porównywanie ich zabaw z zabawami przedszkolaków.

Zabawa ruchowa *Zamieniają się miejscami dzieci...*

Dzieci siedzą na krzeselkach w kręgu. Nauczyciel wypowiada zdania dotyczące wyglądu i upodobań dzieci. Te, które uznają, że wypowiedzi ich dotyczą, szybko zamieniają się miejscami z innymi dziećmi. Np. *Zamieniają się miejscami dzieci, które... lubią lody; mają długie włosy; słuchają pani w przedszkolu...*

Zaczarowany świat dziecka – zabawa plastyczna.

1. Podawanie przez dzieci propozycji, jak chciałyby, aby wyglądał ich *zaczarowany świat*.
2. Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

Dzieci wykonują prace na dużych arkuszach papieru (formatu A3) z wykorzystaniem różnorodnych materiałów, np. papieru kolorowego, resztek tasiemki, sznurków, folii aluminiowej...

3. Samodzielne działania dzieci – zwracanie uwagi na estetykę wykonania prac, rozplanowanie powierzchni i jej zagospodarowanie.

- Prezentowanie powstałych prac; wypowiedzi autorów na ich temat.
- Zorganizowanie wystawy pod hasłem *Zaczarowany świat dziecka*.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X.

- Marsz po obwodzie koła, dłonie oparte na biodrach – kciuk znajduje się z przodu, a pozostałe palce z tyłu (należy zwrócić uwagę na wyprostowane plecy, wciągnięty brzuch, wysokie podnoszenie kolan).
- Swobodny bieg po sali, na hasło *Wichura* – podbiegnięcie do ściany i przyłgnięcie do niej plecami, ramiona ułożone w skrzydełka, brzuch wciągnięty.
- Marsz po sali, szarfa na głowie, złożona na pół, odliczenie sześciu kroków, wspięcie na palce, ramiona w górę, wdech nosem, opuszczenie ramion, wydech ustami.
- Leżenie na brzuchu, ramiona wyprostowane są przedłużeniem tułowia, na sygnał podniesienie głowy i rąk z szarfą nisko nad podłogą, wytrzymanie około 5 sekund, opuszczenie głowy i rąk.
- Siad prosty podparty z tyłu, rozłożona szarfa leży na podłodze, jedna noga zgięta w kolanie zwiija szarfę, przesuwając ją palcami stopy. Potem – zmiana nóg.
- Pozycja stojąca, szarfa trzymana w jednej ręce, za plecami, druga ręka opuszczona, zgięta w łokciu – łapanie nią szarfy od dołu, przeciąganie szarfy rękami, naśladowanie wycierania się ręcznikiem. Potem – zmiana rąk.
- Ćwiczenie w parach: siad prosty w rozkroku naprzeciw siebie, stopy zapierają się o stopy partnera, dwie szarfy trzymane w rękach wyciągniętych do przodu (jak do przeciągania liny) – naprzemienne pociąganie za szarfy, powodowanie odchylania się i pochylania partnera.
- Bieg po całej sali, na której porozkładane są szarfy – *gniazda*, na hasło *Ptaszki, do gniazd* – dzieci stoją w szarfach, ręce układają w skrzydełka.
- Siad klęczny na obwodzie koła, dłonie z szarfą utrzymaną za końce oparte są o podłogę blisko kolan – odsunięcie szarfy jak najdalej (zwrócenie uwagi, aby pośladki pozostawały na piętach), głowa pochylona znajduje się pomiędzy ramionami – *kwiat się zwiija*. Pomału szarfa wraca do kolan, ramiona uniesione z szarfą do góry, odchylenie pogłębione – *kwiat rozwinięty*.
- Marsz po obwodzie koła, ramiona z szarfą uniesione do góry.

III

1. Zabawa *Co kojarzy ci się z naszym krajem?*

Dzieci odkrywają kartoniki ułożone obrazkami ku dołowi; nazywają, co one przedstawiają i określają, które obrazki kojarzą się z Polską. (Proponowane obrazki: *jabłko, gruszka, drzewo jabłoni, warszawska syrenka, piramida, palma kokosowa, wielbłąd, banany, niedźwiedź polarny, słoń, tygrys, Pałac Kultury i Nauki, flaga biało-czerwona, godło Polski, strój krakowski, strój góralski, flagi innych krajów, igloo, renifer, foka...*).

Zabawa ruchowa *Zamieniają się miejscami dzieci...* (przewodnik, s. 83).

2. Zapoznanie z wyglądem znaków interpunkcyjnych; wyjaśnienie, w jakich zdaniach się je stosuje i w jaki sposób zmieniają one intonację wypowiedzianego zdania.
- Dzieci układają zdania: oznajmujące, pytające i rozkazujące.
- Dopasowywanie odpowiednich znaków do zdań wypowiedzianych przez nauczyciela.
Dzieci na trzech kartkach rysują flamastrem: kropkę, znak zapytania i wykrzyknik; pokazują znak pasujący do poszczególnych zdań, np. *Adam lubi koty.* – kropka; *Czy wypilaś mleko?* – znak zapytania; *Zakładaj to ubranie!* – wykrzyknik.

Dzień 3. Czy lubimy być sami?

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności liczenia,
- rozwijanie umiejętności wokalnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- stosuje liczebniki – główne i porządkowe – w zakresie 10,
- śpiewa piosenkę.

Środki dydaktyczne: wyliczanka D. Wawilow *Dziwny pies*, piosenka *Dzieci*, szklanki o różnej pojemności, woda, sylwety do opowieści matematycznej, kartoniki z cyframi od 1 do 10, krążki w trzech kolorach, instrumenty perkusyjne, paski papieru z połówkami zdań, sok wieloowocowy, karty pracy, cz. 5, s. 62, 63, 64.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 62.

Odczytywanie zadania o chłopcu, który do ośmiu szklanek o różnej średnicy wlał po tyle samo soku, a poziom płynu w szklankach był różny. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie *Co zastanowiło Marcina?*

- Wypowiedzi dzieci na ten temat.
- Wspólne wykonanie podobnego ćwiczenia z wykorzystaniem szklanek o różnej pojemności i soku; sprawdzenie, czy dzieci miały rację.
- Otaczanie pętlami w odpowiednich kolorach pojemników z napojami na obrazkach w zależności od ich zawartości (niebieska – 1 l; zielona – 2 l).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIV (przewodnik, s. 79–80).

II

 Opowieść matematyczna *Zabawa w chowanego*.

1. Opowiadanie nauczyciela o Lunamuku.

Nauczyciel odsłania sylwetę 10 lodowych domków. Przed pierwszym stoją sanie. Ilustruje swoje opowiadanie sylwetą chłopca i jego psa.

Na dalekiej Północy, w malej eskimoskiej wiosce, mieszka Lunamuk. Nosi ubranie z futra foki i mieszka w igloo. Lunamuk pomaga swoim rodzicom. Nie tylko poluje z tatą, ale do jego obowiązków należy również karmienie psów zaprzęgowych. Są one niezbędne. Ciągną sanie, którymi ojciec chłopca jeździ na zakupy i na polowania. Jeden z psów o imieniu Su jest wiernym przyjacielem Lunamuka. Przyprowadził go nawet do domu, kiedy podczas zamieci śnieżnej zgubił drogę. Chłopiec nie tylko go karmi, czesze i zabiera na długie wyprawy, ale także uczy różnych sztuczek. Najbardziej lubią jednak bawić się w chowanego. Raz chłopiec, a raz pies chowają się za lodowe domki. Kiedy chowa się Su, Lunamuk mówi wtedy taką wyliczankę: „Jeden niedźwiedź, misie dwa, ty się chowasz, a nie ja. Mors i mors – to morsy dwa; chowaj się, a kryję ja”. Kiedy Lunamuk kończy wyliczankę, to Su już siedzi za którymś z domków.

Chłopiec zagląda za nie, a kiedy jest daleko od Su, pies biegnie do miejsca, w którym Lunamuk mówił wyliczankę i głośnym szczekaniem oznajmia, że się „zaklepał”. Ale nie zawsze mu się to udaje. Czasami chłopiec szybko odnajduje Su i zaklepuje go, mówiąc: „Jeden, dwa, trzy, za tym domkiem byłeś ty. Jesteś zaklepany, ja będę schowany” – i wtedy Lunamuk się chowa, a Su go szuka. Kiedy odnajdzie swojego pana, popiskuje i wesoło merda ogonem.

2. Zabawa w chowanego.

- Dzieci liczą kolejne domki i umieszczają pod nimi kartoniki z odpowiednimi cyframi.
 - Odwracają się tyłem do nauczyciela, a on chowa, na przemian, sylwetę chłopca lub psa za różne domki, tak aby nie było jej widać (punktem odniesienia są sanie przypięte przy pierwszym domku).
 - Dzieci odwracają się i podają propozycje, za którym domkiem może być chłopiec (pies), prawidłowo posługując się liczebnikami porządkowymi. Sprawdzają swoje propozycje, podnosząc sylwetę domku do góry. To dziecko, które odgadnie, przy powtórzeniu zabawy wspólnie z nauczycielem chowa sylwetę.
3. Utrwalenie liczebników głównych z wykorzystaniem wyliczanki D. Wawilow *Dziwny pies*.
- Dzieci otrzymują od nauczyciela kartoniki z cyframi od 1 do 10. Nauczyciel powtarza wyliczankę, a dzieci podnoszą w górę odpowiednie kartoniki z cyframi.

*Jeden, dwa,
jeden, dwa,
pewna pani
miała psa.
Trzy i cztery,
trzy i cztery,
pies ten dziwny
miał maniery.
Pięć i sześć,
pięć i sześć,
wcale łodów
nie chciał jeść.*

*Siedem, osiem,
siedem, osiem,
wciąż o kości
tylko prosił.
Dziewięć, dziesięć,
dziewięć, dziesięć.
Kto z nas kości
mu przyniesie?
Może ja?
Może ty?
Licz od nowa –
raz, dwa, trzy.*

4. Układanie prostych wyliczanek przez dzieci.

 Zabawa ruchowa *Psie zaprzęgi*.

Dzieci dobierają się trójkami; dwoje z przodu to *psy ciągnące sanie Lunamuka*. Stojące z przodu dzieci podają sobie ręce, a ręce zewnętrzne wyciągają do tyłu; za nie trzyma się trzecie dziecko będące w przysiadzie. *Zaprzęgi* poruszają się wolno lub szybko w zależności od tempa akompaniamentu.

5. Karta pracy, cz. 5, s. 63.

Liczenie niebieskich kratek. Odszukanie wśród naklejek kartoników z literami umieszczonymi obok kratek. Naklejanie ich na odpowiednich cyfrach. Odczytanie powstałego wyrazu. Rysowanie w ramce przez dzieci ulubionej zabawki.

 Zabawy przy piosence *Dzieci*.

1. Zabawa inhibicyjno-incytacyjna *Kolorowe koła*.

Dzieci stają w trzech kołach współśrodkowych; każde z trzech kół jest oznaczone kolorem krążków, które trzyma nauczyciel, np. czerwonym, zielonym, żółtym. Dzieci poruszają się krokiem marszowym w rytmie ćwierćnut – wewnętrzne i zewnętrzne koło w jednym kierunku, środkowe – w przeciwną stronę. Uniesienie w górę kolorowego krążka jest sygnałem, aby koło oznaczone tym samym kolorem zaczęło poruszać się cwałem bocznym. Dzieci w pozostałych kołach przykucają i w rytmie ćwierćnut uderzają rękami o podłogę. Opuszczenie krążka ozna-

cza powrót wszystkich kół do marszu. Równoczesne uniesienie dwóch krążków zaprasza do cwału koła w dwóch kolorach.

2. Słuchanie piosenki *Dzieci* (sł. i muz. B. Forma).

Chiń-czyk, Mu-rzyn, Eu-ro-pej-czyk ró-żny ko-lor skó-ry ma-ją i ję-zy-kiem
tak-że in-nym mię-dzy so-bą ro-zma-wia-ją.
My lu-bi-my cią-gle tań-czyć, cią-gle śpie-wać.
Ta mu-zy-ka za-raz ser-ca nam roz-grze-wa.
Bo-ogie-wo-ogie, sam-bę, cza-czę, bo-ogie-wo-ogie, sam-bę, cza-czę,
wszy-scy rów-no klasz-czą, każ-dy lek-ko ska-cze.

- I. *Chińczyk, Murzyn, Europejczyk*
różny kolor skóry mają
i językiem także innym
między sobą rozmawiają.

Ref.: *My lubimy ciągle tańczyć, ciągle śpiewać.*
Ta muzyka zaraz serca nam rozgrzewa.
Boogie-woogie, sambę, czaczę, boogie-woogie, sambę, czaczę,
wszyscy równo klaszczą, każdy lekko skacze.

- II. *Jest na ziemi wiele dzieci,*
w różnych żyją świata stronach.
Dla nich jedno słońce świeci,
wszystkie są podobne do nas.

Ref.: *My lubimy...*

- III. *W tej piosence moc czarowna,*
wszystkich łączy jej melodia.
Każdy uśmiech ma na twarzy
i o tańcu tylko marzy.

Ref.: *My lubimy...*

3. Rozmowa na temat piosenki.
 - Określanie jej tempa, nastroju, treści, wymienianie powtarzających się elementów.
4. Ćwiczenia emisyjne na dowolnej zgłosce, np. *fi, fi, ti, ti, na, na...*
5. Nauka tekstu piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.
Śpiew – indywidualny i zespołowy.
6. Zagadki słuchowe.
Nauczyciel (lub chętne dzieci) nuci melodie poznanych piosenek; grupa odgaduje, co to za piosenka.
7. Zabawa rytmiczna *Wyklaszcz rytm*.
Dzieci spacerują swobodnie po sali; kiedy usłyszą mocne uderzenie w bębenek, zatrzymują się i wyklaskują rytm pierwszych ośmiu taktów, rytmicznie powtarzając słowa piosenki.
8. Zabawa *Uderz w instrumenty*.
Dzieci stają w kole z dowolnymi instrumentami perkusyjnymi; w środku koła stoi wybrane dziecko z drewnianą pałeczką w ręce. Przy piosence śpiewanej przez dzieci chodzi ono dokoła i na każde **raz** uderza pałeczką w instrumenty trzymane przez dzieci. Przy słowach *Piosenkę nuć*, dziecko z pałeczką nie gra, tylko grają dzieci na swoich instrumentach – cztery razy w rytm melodii. Potem dziecko z pałeczką wybiera inne, które wchodzi na jego miejsce, i zabawa toczy się dalej.

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 64.

Ocenianie zachowań dzieci przedstawionych na obrazkach względem siebie. Skreślanie tych obrazków, które pokazują sytuacje niewłaściwe. Określanie przez dzieci, jak by się czuły na miejscu tych dzieci.

Zabawa ruchowa *Boksujemy*.

Dzieci stoją w kole. Poruszają się bocznym krokiem dostawnym. Na dźwięk tamburynu *koło* zatrzymuje się i dzieci, wykonując ruchy boksowania, przesuwają się do jego środka w rytmie rymowanki: *Boksujesz ty, boksuję ja, boksujemy raz i dwa*.

2. Zabawa *Dokończ zdanie*.

Dzieci losują paski papieru z napisanymi połowami czterowyrazowych zdań (np. literami pisanymi), które cicho odczytują. Wybrane przez nauczyciela dziecko głośno odczytuje swój początek zdania, a kolega, który uważa, że ma koniec tego zdania, podchodzi do niego i odczytuje swoje zakończenie. Pozostałe dzieci oceniają, czy powstałe zdanie tworzy całość, czy nie.

Np. *Mały Tomek... lubi mleko. Mam dwa... małe samoloty. Mama kupiła... sok owocowy. Marta ma... kolorowy pisak. Pies siedzi... obok budy. Wielki kot... upolował ptaka...*

Dzień 4. Gdzie kto mieszka?

Cele ogólne:

- porównywanie warunków życia dzieci na różnych kontynentach,
- rozwijanie sprawności manualnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia różnice w warunkach życia dzieci,
- wykonuje formę przestrzenną.

Środki dydaktyczne: obrazki bawiących się dzieci z różnych krajów, kartoniki z cyframi, sylwety dzieci oraz pasujące do nich przedmioty i charakterystyczne obrazki domów, klocki w kształcie figur geometrycznych, obrazki *Dzikiego Zachodu*, rymowanka *Indianie*, *Indianie*, opowieść ruchowa *Polowanie na bizona*, sylwety wigwamów narysowane na podwójnie złożonym kolorowym

kartonie, papier kolorowy, klej, flamastry, nagranie muzyki peruwiańskiej, kartki z różnymi liniami narysowanymi przez nauczyciela, karty pracy, cz. 5, s. 65, 66.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 65.

Dopełnianie pitek w pętlach do 10; zwracanie uwagi na występujące na nich wzory i kolory.

 Zabawa ruchowa *Małe piłki i duże piłki*.

Dzieci podskakują *wysoko* lub *nisko*, naśladowując sposób odbijania się piłek – dużych (wysoko) i małych (nisko).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIV (*przewodnik*, s. 79–80).

II

 Zabawa dydaktyczna *Czyje to domy?*

1. Zabawa *Liczymy dzieci*.

Oglądanie obrazków bawiących się dzieci. Liczenie na obrazku dzieci różnych ras: białej, czarnej i żółtej. Umieszczanie pod ich sylwetkami kartoników z odpowiednimi cyframi. Porównywanie liczebności; określanie, których dzieci jest najwięcej, których najmniej, o ile więcej (mniej).

2. Zabawa *Co do kogo pasuje?*

Przyczepianie obok sylwet Chińczyka, Europejczyka, Eskimosa, Indianina i Murzyna pasujących do nich obrazków, np. *miseczka ryżu, mata bambusowa, drewniane paleczki, herbata; sanie, renifer, futro, mors; pióropusz, skórzana sukienka z frędzlami, łuk ze strzałami, wigwam; orzechy kokosowe, małpka, palma, spódniczka z trawy; strój krakowski, flaga, ciupaga góralska, jabłko*.

3. Ekspresja słowna *Dom to jest...*

Podkreślenie wieloznaczności tego pojęcia: *budynek, mieszkanie z meblami, rodzina ze zwyczajami, uczuciami...*

4. Zabawa *Pomieszane domy*.

Nauczyciel odsłania tablicę, na której znajdują się obrazki domów z różnych stron świata, złożonych z dwóch niepasujących do siebie połówek. Dzieci określają, co do siebie nie pasuje i we właściwy sposób składają obrazki.

- Dopasowują sylwety dzieci do charakterystycznych domów.

5. Układanie domów z klocków w kształcie figur geometrycznych według pomysłów dzieci. Nazywanie użytych figur, liczenie figur każdego rodzaju.

6. Karta pracy, cz. 5, s. 66.

Odszukanie wśród naklejek kartoników z literami. Naklejanie ich w odpowiednich polach; odczytanie imion dzieci. Porównanie ich.

 Zabawa ruchowa *Budujemy dom*.

Dzieci przedstawiają ruchem czynności wykonywane przy budowie domu – zwożenie i układanie materiałów budowlanych, budowanie fundamentów, ścian i dachu...

 Wigwam indiański – wykonanie pracy przestrzennej.

1. Oglądanie obrazków, zdjęć przedstawiających dawny Dzikie Zachód, kowbojów i Indian z tych czasów. Porównywanie ich wyglądu; zwrócenie uwagi na charakterystyczny ubiór. Wypowiedzi dzieci inspirowane filmami.

2. Zabawa z wykorzystaniem rymowanki – *Indianie, Indianie* (tekst popularny).

Dzieci rytmicznie skandują tekst z obniżeniem barwy głosu. Na słowo *Indianie*, kilkoro dzieci uderza w bębenki, reszta klaszcze.

Indianie, Indianie mają swoje konie.

Indianie, Indianie – rączę i szalone.

Indianie, Indianie, Indianie, Indianie – hej!

Indianie, Indianie mają swe wigwamy,

Indianie, Indianie mieszkają bez niani.

Indianie, Indianie, Indianie, Indianie – hej!

Indianie, Indianie mają łuk i strzały,

Indianie, Indianie polują bez mamy.

Indianie, Indianie, Indianie, Indianie – hej!

Dzieci:

mają ręce ugięte w łokciach,
naśladują poruszanie się na koniu,

wyskakują w górę, wykonują wyrzut ręki,
rysują rękami w powietrzu duży trójkąt,
naśladują kołysanie dziecka na rękach,
wyskakują w górę, wykonują wyrzut ręki,
naśladują naciąganie łuku,
naśladują skradanie się za zwierzyną,
jak wyżej.

3. Zabawa Indiańskie powitania.

Dzieci siedzą w kole, każde wymyśla sobie indiańskie imię i charakterystyczny dla siebie gest. Następnie chętne dziecko przedstawia się, np. *Jestem Szybki Koń*, i pokazuje swój gest; pozostałe dzieci powtarzają *To jest Szybki Koń*, starają się zapamiętać imię i gest. Kiedy wszystkie dzieci już się przedstawią, chętne dziecko jeszcze raz się przedstawia *Jestem Szybki Koń i witam* – podchodzi do dziecka, którego imię zapamiętało, np. *Ostrą Strzałę*, i siada na jego miejscu. *Ostra Strzała* przedstawia się i wita inne dziecko, z którym zamienia się na miejsce, a powitane dziecko powtarza swoje indiańskie imię i podchodzi do kolejnego. Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie dzieci zostaną powitane.

4. Opowieść ruchowa z ćwiczeniami artykulacyjnymi – *Polowanie na bizona*.

Dzieci siedzą w siadzie klęcznym na obwodzie koła. Wykonują gesty pokazywane przez nauczyciela i powtarzają wydobywane przez niego dźwięki.

Indianie postanowili zapolować na bizona. Wsiedli na swoje konie i ruszyli w pościg (ręce trzymają leżce, anglezowanie udami – naśladowanie dźwięku uderzenia o ziemię kopyt końskich). *Bizony, kiedy tylko zauważyły tropiących je Indian, zaczęły szybko uciekać* (rytmicznie uderzają rękami o uda, powtarzają: *tarap, tarap, tarap...*). *Napotkały na swej drodze przeszkodę, przez którą przeskoczyły* (unoszą pośladki i tułów, wymachują rękami w przód) *i popędziły dalej. Na swej drodze napotkały teraz dwie przeszkody* (dzieci pokonują dwie przeszkody) *i jeszcze szybciej popędziły dalej* (tempo uderzeń o uda zwiększa się). *Tym razem napotkały trzy przeszkody* (powtórzenie ruchów jak wyżej). *Bizony były już zmęczone, więc musiały zwolnić* (tempo uderzeń maleje). *Indianie byli już coraz bliżej; napięli swoje łuki, wypuścili strzały – szszsz; szszsz. szszsz* (naśladowanie strzelania z łuku). *Bizony wbiegły między szuwary znajdujące się blisko rzeki i szybko się oddaliły* (pocieranie rękami o uda – *szur, szur, szur*). *Nie udało się Indianom polowanie; wydali indiański okrzyk* (uderzanie dłonią o otwarte usta *oooooooo!*) *i wrócili do swojej wioski.*

5. Omówienie sposobu wykonania wigwamu indiańskiego.

Dzieci wycinają z podwójnie złożonego kolorowego kartonu sylwetę wigwamu po narysowanym konturze w taki sposób, aby jego góra znajdowała się na linii zagięcia; w przedniej części nacinają po linii przerywanej prostokątny otwór wejściowy; odginają powstałe połówki po liniach ciągłych na zewnątrz; ozdabiają wigwam elementami wyciętymi z kolorowego papieru według własnych pomysłów; dorysowują wzory flamastrami; zaginają na dole około 1 cm przedniej i tylnej ściany wigwamu do środka; przyklejają je na prostokątnej podstawie.

6. Samodzielne działania dzieci.

- Oglądanie powstałych prac; porównywanie elementów zdobniczych.
- Zorganizowanie wystawy.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (przewodnik, s. 83).

III

1. Improwizacje przy nagraniu ludowej muzyki peruwiańskiej – wyrażanie rytmu ruchami całego ciała według pomysłów dzieci.
2. Ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową – *Ostatnia jest pierwszą*.
Dzieci siedzą w kręgu, podają sobie dowolny przedmiot. Rozpoczynający zabawę mówi słowo, kolega siedzący obok niego po lewej stronie układa nowe słowo na ostatnią głoskę występującą w słowie swojego poprzednika, i tak dalej.
3. Dorysowywanie flamastrem do narysowanych przez nauczyciela linii dodatkowych elementów tak, aby powstał obrazek.

Dzień 5. Chcę mieć przyjaciela

Cele ogólne:

- rozwijanie techniki czytania,
- rozumienie takiej wartości jak przyjaźń.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- samodzielnie czyta tekst,
- wymienia cechy przyjaciela.

Środki dydaktyczne: inscenizacja na podstawie utworu A. Świrszczyńskiej *O wesolej Ludwiczce*, kartki z połówkami rysunków, piłka, nagranie muzyki o zmiennym tempie, sylwety postaci, pastele olejne, kolorowe kartki rysunkowe, rękawiczki z jednym palcem, patyczki, diagram krzyżówki, napisy, teksty zagadek, obrazki do rebusu fonetycznego, kartoniki z literami i cyframi, karta pracy, cz. 5, s. 67.

Przebieg dnia

I

1. Symetryczne dorysowywanie brakujących połówek rysunków, np. *choinka, grzybek, pajacyk, chmurka* – kolorowanie ich według pomysłów dzieci.
2. Zabawa *Piłką parzy*.
Dzieci stoją w kole, w środku jest jedno z nich z piłką. Kolejno rzuca ono piłkę do kolegów, podając nazwy dowolnych kolorów. Łapiące dziecko, odrzucając piłkę, podaje przykład przedmiotu występującego w tym kolorze. Nie wolno łapać piłki, kiedy rzucający wymieni kolor czarny, bo wtedy piłka *parzy*. Jeśli dziecko to zrobi, daje fant, który później musi wykupić, wykonując zadania zaproponowane przez kolegów.
3. Ekspresja słowna – *W jaki sposób powinny zachowywać się dzieci, aby wszystkim było z nimi dobrze?*

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXIV (przewodnik, s. 79–80).

II

 Ćwiczenia w czytaniu – *Pragniemy żyć w pokoju*.

1. Wypowiedzi dzieci na temat *Z czym kojarzy się wojna?*
Zapisywanie propozycji dzieci na plakacie wokół hasła *Wojna to...*
2. Wypowiedzi dzieci na temat *Dlaczego ludzie pragną pokoju?*
3. Karta pracy, cz. 5, s. 67.

Odczytanie tekstu – samodzielnie lub z pomocą nauczyciela. Udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące zawartych w nim informacji.

 Zabawa muzyczno-ruchowa *Wolno – szybko*.

Przy melodii granej wolno dzieci chodzą po sali w rozsypce i naśladują sposób poruszania się zmęczonego człowieka; kiedy melodia jest grana szybko, łączą się w pary lub większe zespoły i tańczą w kółeczkach.

▮ Inscenizacja opowiadania A. Świrszczyńskiej *O wesolej Ludwiczce*.

1. Słuchanie inscenizacji.

Ludwiczka: *Jestem wesola, bardzo wesola Ludwiczka. Jak się myję, to śpiewam. Jak idę, to podskakuję. A jak śpię, to się uśmiewam przez sen i wtedy na policzkach robią mi się ładne, zabawne dołeczki. Nie płaczę nawet wtedy, kiedy mam wziąć lekarstwo albo kiedy stłukę sobie kolano. Chcę mieć kolegę, takiego wesolego jak ja. Żeby miał zawsze słodki humor, żeby się nigdy nie złościł, i żeby mnie słuchał. Chcę mieć za przyjaciela króla z piernika. Ruszam w świat, muszę go znaleźć.*

Narrator: *Idzie, patrzy, a tu stoi kapuściany domek. Ma dach z kapusty i drzwiczki z kapusty. A komin z kapuścianego głąba.*

Ludwiczka: *Puk, puk!*

Zajac: *Kto tam?*

Ludwiczka: *To ja, wesola Ludwiczka. Czy tu mieszka król z piernika, co nigdy się nie złości?*

Zajac: *Nie, tu mieszka zajac, co szybko biega i ma długie uszy.*

Ludwiczka: *A czy lubisz, zajaczku, wędrować po świecie?*

Zajac: *Bardzo lubię.*

Ludwiczka: *To chodź ze mną szukać króla z piernika. We dwoje będzie nam weselej.*

Zajac: *A po co ci król z piernika?*

Ludwiczka: *Żeby był moim kolegą.*

Zajac: *Dobrze, pójdę z tobą. Tylko muszę najpierw zostawić dużo kapuścianych liści dla mojej starej babki, Zajaczki Siwej Łapki, żeby miała co jeść, jak mnie nie będzie.*

Narrator: *Ludwiczka pomogła zajaczkowi zbierać liście. A kiedy ich było bardzo dużo, zajaczek pożegnał swoją babcię i poszli razem w świat. Idą, śpiewają wesoło. Zobaczyli pole prosa, a pośrodku pola – domek ze szmatki.*

Ludwiczka: *Puk, puk!*

Strach na wróble: *Kto tam?*

Ludwiczka: *Czy tu mieszka król z piernika, co się nigdy nie złości?*

Strach: *Nie, tu mieszka strach na wróble.*

Ludwiczka: *Strachu na wróble, czy lubisz wędrować?*

Strach: *Bardzo lubię, chociaż mam tylko jedną nogę.*

Ludwiczka: *To chodź z nami szukać króla z piernika. We troje będzie nam weselej.*

Strach: *Dobrze, tylko musicie iść do mojego kolegi, co mieszka pod lasem. Poprosicie go, żeby przez ten czas odganiał zamiast mnie wróble od prosa.*

Narrator: *Ludwiczka i zajac poszli do kolegi, a ten zgodził się na wszystko. Teraz strach mógł sobie pozwolić na małą wycieczkę. Idą, idą i śpiewają: – Ach, jak miło zwiedzać świat, gdy przy chwacie idzie chwat! Przeszli przez wodę i zobaczyli bardzo mały domek i bardzo śmieszny domek z muszelek.*

Ludwiczka: *Puk, puk!*

Ślimak: *Kto... tam?*

Ludwiczka: *To ja, wesola Ludwiczka i zajac, i strach na wróble. Szukamy króla z piernika. Czy tu mieszka?*

Ślimak: *Nie, tu mieszka ślimaczek, co wszystko robi pomalutku.*

Ludwiczka: *Ślimaczku, ślimaczku, czy nie chciałbyś zwiedzić trochę świata? Chodź z nami szukać króla z piernika.*

Ślimak: *Do... brze, tylko muszę skończyć czapkę dla mojego chorego dziadka, a idzie mi to bardzo powoli.*

Ludwiczka: *Zaraz ci pomożemy i czapka szybko będzie gotowa. A czy ty chodzisz tak wolno jak szyjesz?*

Ślimak: *O nie, jeszcze wolniej.*

Ludwiczka: *W takim razie wsadzimy cię na grzbiet zająca.*

Narrator: *Wędrują dalej. Tu krzaczek, tam motylek. Ptaki śpiewają. Przyszli do młyna. A koło młyna – dąb. A koło dębu domek z żółędzi.*

Ludwiczka: *Puk, puk! Czy tu mieszka król z piernika?*

Świnka: *Nie, tu mieszka świnka łaciata, co lubi jeść żółędzie. Dzisiaj jestem bardzo smutna, bo skaleczyłam się w nóżkę. Chrum, chrum, jestem bardzo chora.*

Ludwiczka: *Nie martw się, świnko, zaraz cię wyleczymy.*

Narrator: *Zajączek przyniósł listek, Ludwiczka dała swoją chusteczkę do nosa, a strach zrobił opatrunek jak prawdziwy doktor.*

Ludwiczka: *Czy już ci lepiej?*

Świnka: *O tak, o wiele lepiej.*

Ludwiczka: *Czy możesz iść teraz z nami w świat? Szukamy króla z piernika, żeby był naszym kolegą.*

Świnka: *Dobrze, pójdę z wami, bardzo lubię wędrować w miłym towarzystwie.*

Narrator: *Idą, idą, przyszli na łąkę. Stał tam domek ze złotego piernika, a w środku ktoś grał ślicznie na harmonijce.*

Ludwiczka: *Tu pewnie mieszka król z piernika, pobiegnę do niego.*

Narrator: *Biegnie, biegnie, aż tu raptem jak nie krzyknie:*

Ludwiczka: *Ajajaj!*

Narrator: *I znikła. Patrzą wszyscy – nie ma dziewczynki. Przestraszyli się okropnie, biegną, o mało nóg nie pogubią. A tu Ludwiczka leży w strumyku, mokra, że strach. Rzucili się przyjaciele, żeby ją wyciągnąć. Wreszcie udało się. Ach, jak wyglądała! Z włosów ciekła jej woda, z nosa – woda, z sukienki – woda. Myśleli, że będzie płakać, a ona w śmiech!*

Ludwiczka: *To ci przygoda! Cha, cha, cha!*

Narrator: *Tymczasem w piernikowym domku otworzyły się drzwi ze złotego piernika i stanął w nich piernikowy król z harmonijką w ręku. Zobaczył, co się stało na łące, i przez kładkę na strumyku przybiegł prędko do Ludwiczki.*

Piernikowy król: *Nie płacz, dziewczynko!*

Ludwiczka: *Przecież ja nie płaczę, a to, co ze mnie kapie, to woda, a nie łzy.*

Król: *Brawo! Jeszcze nigdy nie widziałem takiego zucha. Wejdźcie wszyscy do mojego domu. Jestem król z piernika, co się nigdy nie złości. Musimy cię szybko wysuszyć, bo dostaniesz kataru. Dmuchaście wszyscy.*

Narrator: *Wszyscy zaczęli tak mocno dmuchać, że zaraz wyschła, a potem po kładce poszli do piernikowego domku.*

Ludwiczka: *Czy to prawda, że ty się nigdy nie złościsz?*

Król: *Prawda. To pewnie dlatego, że mam serce z miodu.*

Zając: *Serce z miodu. To nadzwyczajne!*

Narrator: *Zając tak podskoczył, że przewrócił stół, na którym stały miseczki z miodem. Spadły one na podłogę, potłukły się i zabrudziły wszystko w koło.*

Król: *Nie martw się, zajączku, zaraz wszystko posprzątam.*

Ludwiczka: *Widzę, że masz naprawdę dobry charakter. Jeśli chcesz, możesz zostać moim kolegą. Szukam kolegi, co się nigdy nie złości.*

Król: *Doskonale. Będziemy kolegami na całe życie.*

Ludwiczka: *A czy będziesz też kolegą stracha na wróble, świnki, ślimaka i zająca? To są moi przyjaciele.*

Król: *Przyjaciele naszych przyjaciół są także naszymi przyjaciółmi.*

Narrator: *Potem była zabawa. Strach na wróble grał na patyku, ślimak tańczył, a świnka fikała koziołki. A zając, któremu było przykro z powodu tych spodeczków, upiekł królowi w nagrodę tort z kapusty – tak pyszny, jaki tylko zające umieją robić.*

2. Rozmowa na temat inscenizacji.
 - Kogo szukała Ludwiczka? Dlaczego? Z kim wędrowała?
 - W jaki sposób wszyscy sobie pomagali?
 - Jaka przygoda spotkała ją na końcu? Jaki okazał się król z piernika?
 - Wyjaśnienie powiedzenia *Przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi przyjaciółmi*.

 Zabawa ruchowa *Spotkanie przyjaciół*.

Dzieci spacerują po sali; na uderzenie w tamburyn serdecznie witają *spotkanego przyjaciela, z którym się dawno nie widziały*. Dwa uderzenia w tamburyn są sygnałem do swobodnego marszu.

3. Inscenizowanie przez dzieci utworu własnymi słowami, z wykorzystaniem sylwet; nagradzanie aktorów brawami.
4. Rysowanie pastelami olejnymi na kolorowym tle na temat *Ja i mój przyjaciel*.
Prezentowanie powstałych prac, swobodne wypowiedzi na temat dziecięcych przyjaciół.

III

1. Wkładanie rozsypanych patyczków do pudełka ręką w rękawiczce z jednym palcem.
2. Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi – *Skradające się dzieci*.
Dzieci stoją w kole, w którego środku znajduje się osoba z zasłoniętymi oczami. Na dany przez nauczyciela znak pozostałe dzieci skradają się jak najciszej do środka koła. Jeśli dziecko w środku usłyszy kroki lub jakieś szmery, wskazuje, z jakiego kierunku pochodzą, a wskazane dzieci muszą wrócić na swoje wcześniejsze miejsca. Wygrywa osoba, która nieusłyszana podejdzie do środka i dotknie dziecka z zasłoniętymi oczami.
3. Zabawa dydaktyczna *Czyimi są przyjaciółmi?*
Nauczyciel proponuje dzieciom, aby rozwiązały jego zagadki i udzieliły odpowiedzi na pytanie *Czyimi przyjaciółmi są odgadnięte postacie?* (Kubusia Puchatka).
 - Układanie liter zgodnie z rosnącym ciągiem liczbowym: nauczyciel układa przed dziećmi pomieszczone kartoniki z literami, a z cyframi – pod spodem. Zadaniem dzieci jest ułożenie cyfr od 1 do 8 i odczytanie hasła z liter: s – 6, y – 2, r – 4, t – 1, k – 8, g – 3, y – 5, e – 7; (t y g r y s e k).
 - Rebus fonetyczny: określanie pierwszej głoski w nazwach obrazków; syntezowanie głosek, np. *paczka, rak, okno, stół, igła, agrałka, czekolada, ekran, kot* (prosiaczek).
 - Krzyżówka wyrazowa: dzieci rozwiązują ponumerowane zagadki; odszukują odpowiednie napisy i układają je w diagramie krzyżówki; odczytują hasło powstałe w oznaczonych polach (kłapouchy).

1. **k r e t**
2. **i g ł a**
3. **r a m a**
4. **p ł a t k i**
5. **n i e b o**
6. **b u t y**
7. **ch u s t k a**
8. **m y d ł o**

Zagadki:

1. *Czarne zwierzątko, sił ma niewiele, a kopie w ziemi długie tunele* (kret).
2. *Do jej ucha nic się wkłada, kiedy uszyć coś wypada* (igła).
3. *Ma ją lustro, ma ją okno, ma ją rower oraz obraz* (rama).

4. Możesz je zjeść na śniadanie lub zerwać z kwiatków nad ranem (płatki).
5. Śmieje się nad nami gwiazdek tysiącami (niebo).
6. Małe, średnie i duże, lubią piesze podróże (buty).
7. Można nosić ją na głowie lub pod szyją (chustka).
8. Choć się pieni, to nie ze złości, tylko z umiłowania czystości (mydło).

Tydzień II: Zwiedzamy nasz kraj

Dzień 1. Po lądzie, po wodzie czy w powietrzu?

Cele ogólne:

- rozróżnianie środków lokomocji; określanie, w jaki sposób się poruszają,
- wykonanie formy przestrzennej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia środki lokomocji poruszające się po wodzie, po lądzie i w powietrzu,
- wykonuje zabawę według wzoru.

Środki dydaktyczne: opowiadanie W. Chotomskiej *Parasolka i spadochron*, herb miasta, w którym mieszkają dzieci, teksty zagadek, obrazki środków lokomocji, pasujące do nich podpisy, instrumenty perkusyjne, sylwety do opowiadania, cienki materiał w kształcie kwadratu, napisy: dawniej, teraz, włóczka, mała figurka, karta pracy, cz. 5, s. 68.

Przebieg dnia

I

1. Zabawy konstrukcyjne w małych zespołach, z wykorzystaniem różnorodnych klocków – *Moje miasto*.

Porównywanie powstałych budowli, nazywanie ich, określanie ich wielkości, przeznaczenia. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat swojej miejscowości.

2. Wyjaśnienie znaczenia słowa *herb*. Pokazanie dzieciom, jak wygląda herb ich miejscowości; wspólne omówienie jego poszczególnych elementów, kolorystyki. Odszukiwanie herbu swojej miejscowości wśród innych herbów umieszczonych na obrazkach. Rysowanie herbu po śladzie i kolorowanie powstałego rysunku.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXV.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Samoloty*.

Dzieci-samoloty biegają po sali z rozłożonymi w bok ramionami przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze złączają ramiona i *lądują na lotnisku*, wykonując przysiad.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Pompujemy dętkę rowerową*.

Dzieci stoją w lekkim rozkroku; prawą ręką chwytają za lewą stopę, lewą ręką naśladują ruch wciskania i wysuwania tłoka pompki. Po chwili zmieniają ręce.

- Ćwiczenie ramion – *Spyw kajakiem*.

Dzieci w siadzie prostym, trzymają w rękach laski – naśladują poruszanie wiosłem w tempie wolnym i szybszym, przechylając tułów raz w prawą, a następnie w lewą stronę.

- Ćwiczenie równowagi – *Kto utrzyma?*

Stają na jednej nodze, próbują utrzymać laskę położoną na kolanie uniesionej nogi. Po chwili zmieniają nogi.

- Zabawa bieżna *Zaprzęgi*.

Dzieci ustawiają się w parach, dziecko za dzieckiem; trzymają laski w rękach pomiędzy sobą. Biegają drobnymi kroczkami w różnych kierunkach z wymijaniem i zmianą prowadzącego przez obrót w parze (na sygnał dźwiękowy).

- Skoki – *Przeskocz przez szczelinki*.
Układają laski na podłodze jak szczelinki drabinki; przeskakują przez nie obunóż, w tempie *wystukiwanym* na bębnu przez nauczyciela.
- Ćwiczenie wyprostne i uspokajające – *Prostujemy plecy*.
Maszerują po obwodzie koła do przodu i do tyłu z laską umieszczoną na plecach pomiędzy łokciami ugiętych rąk.

II

 Zabawa dydaktyczna *Po lądzie, po wodzie i w powietrzu*.

1. Rozwiązywanie zagadek; układanie pasujących podpisów pod obrazkami. Układanie przez dzieci zagadek o innych środkach lokomocji, podanie ich rozwiązań przez pozostałe osoby.

*Nad morze, w góry czy nad rzeczkę
chętnie zabierze każdą wycieczkę. (autokar)*

*Pływa jak ryba,
lecz się od niej różni.
Brak mu ogona,
płyną nim podróżni. (statek)*

*Można wtedy jechać na nim,
kiedy kręci się nogami. (rower)*

*Po torze pędzi z daleka,
bo tłum podróżnych
na stacji czeka. (pociąg)*

*Kto jeszcze oprócz ptaków
lata na podniebnym szlaku? (samolot)*

*Od przystanku do przystanku
kursuje po szynach
i przewozi w mieście ludzi –
czy lato, czy zima. (tramwaj)*

2. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Pomieszane obrazki*.
Układanie obrazków środków lokomocji z dwóch połówek wybranych spośród wymieszanych ze sobą różnych obrazków. Nazywanie powstałych pojazdów; podział ich nazw na sylaby, różnicowanie głosek w nagłosie, śródgłosie i w wygłosie.
3. Wypowiedzi dzieci o tym, gdzie mogą poruszać się różne pojazdy: po ziemi (lądzie), po wodzie i w powietrzu. Podawanie przykładów pojazdów.
- Reagowanie odpowiednim ruchem, związanym ze sposobem poruszania się podanych pojazdów, na ich nazwy podawane przez nauczyciela: pojazdy lądowe – przysiad, wodne – naśladowanie rękami ruchu pływania żabką, powietrzne – wspięcie na palce z wyciągnięciem rąk w górę.
4. Karta pracy, cz. 5, s. 68.

Oglądanie obrazków środków lokomocji. Odszukanie wśród naklejek obrazków miejsc, po których się poruszają. Naklejanie ich pod odpowiednimi obrazkami.

 Zabawa ruchowa *Samoloty, samochody i rowery*.

Podział dzieci na trzy grupy: *samoloty*, *samochody*, *rowery*. Każdy rodzaj pojazdu reaguje na inny akompaniament. Np. *samoloty* poruszają się przy dźwiękach tamburynu – dzieci biegają z ramionami rozłożonymi na boki; *samochody* poruszają się przy dźwiękach bębna, dzieci biegają, naśladowując rękami ruchy poruszania kierownicą; *rowery* poruszają się przy dźwiękach kołatk – dzieci biegają z wysokim unoszeniem kolan.

 Wykonanie zabawki – spadochronu.

1. Słuchanie opowiadania W. Chotomskiej *Parasolka i spadochron* – z wykorzystaniem sylwet parasolki i spadochronu.

Jedne parasolki są od słońca, a drugie od deszczu. I właśnie taka kolorowa i jedwabna parasolka od słońca poszła sobie któregoś dnia na pokazy lotnicze. Oczywiście nie poszła sama, tylko razem ze swoją panią, która przez cały czas trzymała ją za rączkę. Kiedy na niebie pojawił się samolot, parasolka zaczęła klaskać, a kiedy z samolotu wyskoczył biały spadochron, parasolka podskoczyła w górę i krzyknęła na cały głos:

– To mój wnuczek! To mój wnuczek teraz skacze! Patrzcie, ludzie, jakiego mam dzielnego wnuczka i jak mój wnuczek ładnie się rozwija!

Tak właśnie zawołała i pomachała drewnianą rączką białemu spadochronowi. A wielki spadochron rozwinął się wtedy jeszcze piękniej i patrząc na ziemię, powiedział do skoczka:

– Ta mała parasolka to moja babcia. Musimy ładnie wylądować, żeby nie przynieść jej wstydu!

2. Wypowiedzi dzieci na temat bohaterów opowiadania.

– Jak wyglądała *babcia*, a jak jej *wnuczek*?

3. Oglądanie i porównywanie obrazków przedstawiających pojazdy dawne i współczesne; zachęcanie do wypowiedzi na ich temat.

Przypinanie pod obrazkami pojazdów – współczesnych i dawnych – napisów: *dawniej, teraz*.

4. Wykonanie spadochronu.

- Wykorzystanie: kwadratowego kawałka cienkiego materiału, włóczki lub kordonka, małej figurki, np. z jajka z niespodzianką lub kamyka niewielkich rozmiarów.

- Pokaz i omówienie sposobu wykonania pracy.

- Samodzielne działania dzieci.

Przywiązują do rogów kwadratu kawałki włóczki lub kordonka; przywiązują drugie końce do przyniesionych figurek. Składają rogi kwadratu do siebie; podrzucają do góry *spadochron*; obserwują wypełnianie czaszy spadochronu powietrzem i jego opadanie.

5. Zabawy spadochronami na placu przedszkolnym (szkolnym); obserwowanie, który z nich najdłużej utrzyma się w powietrzu.

III

1. Ćwiczenia artykulacyjne – *Naśladujemy odgłosy* (tekst popularny).

Dzieci naśladują odgłosy, o których nauczyciel mówi w rymowance.

Jedzie auto – brum, brum, brum,

po ulicy – szur, szur, szur.

Pędzi pociąg – czu, czu, czu,

mknie po szynach – fu, fu, fu.

Tramwaj dzwoni: dzień, dzień, dzień,

motor brzęczy: brzdęk, brzdęk, brzdęk.

Trąbi trąbka – tra ta ta,

a bębenek – bam, bam, bam.

Na to żabki – rech, rech, rech,

biały bocian – kle, kle, kle.

Konik człapie – człap, człap, człap,

woda z kranu – kap, kap, kap.

Pszczółka bzyczy – bzz, bzz, bzz,

a wąż syczy – ss, ss, ss.

Baran beczy – be, be, be,

a owieczka – me, me, me.

 Zabawa ruchowa *Samoloty, samochody i rowery* (przewodnik, s. 95).

2. Ćwiczenie pamięci.

Nauczyciel pokazuje kolejno obrazki zwierząt, o których jest mowa w wierszu. Dzieci nazywają obrazki. Następnie, po schowaniu ich, powtarzają ciąg słów – nazw obrazków: *auto, pociąg, tramwaj, motor, trąbka, bębenek, żabki, bocian, konik, woda, pszczołka, wąż, baran, owca*.

Dzień 2. Wisła – piękna polska rzeka

Cele ogólne:

- przybliżenie wiadomości na temat rzeki Wisły,
- kształtowanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- nazywa najdłuższą rzekę Polski,
- rytmicznie porusza się przy muzyce.

Środki dydaktyczne: piosenka *Nasze polskie ABC*, widokówki, albumy miejsc zwiedzanych przez dzieci, rozsypanka sylabowa, diagram krzyżówki, obrazki i napisy, mapa Polski, szarfy, instrumenty perkusyjne, skakanki, patyczki lub drobne przedmioty, kostka do gry, karty pracy, cz. 5, s. 69, 70.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie zdjęć, widokówek, przewodników turystycznych przyniesionych przez dzieci; zachęcanie do wypowiedzi o rejonach naszego kraju, które zwiedzały; co im się tam podobało; jakie miejsca najlepiej zapamiętały i dlaczego; jakie pamiątki przywiozły.
2. Wspólne wykonanie gazetki tematycznej pod hasłem *Co warto zobaczyć w Polsce?*
Naklejanie obrazków, zdjęć, widokówek na kolorowy karton, ozdabianie ramek wzorami według pomysłów dzieci; przypinanie dookoła hasła; odrysowywanie liter od szablonu, wycinanie, układanie podpisów – nazw miast, regionów, jakie zdaniem dzieci warto odwiedzić i poznać.
3. Karta pracy, cz. 5, s. 69.

Ćwiczenia w czytaniu: odczytywanie tekstu o ciekawych miejscach i atrakcjach naszego kraju.
 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXV (*przewodnik*, s. 94–95).

II

 Słuchanie wiersza E. Stadtmüller *Kim jesteś?*

1. Układanie z pomieszanych sylab napisanych na kartkach nazw polskich rzek (nazwa każdej rzeki napisana w innym kolorze), np. *Wi-sła, Od-ra, Na-rew, Ska-wa, War-ta...*
2. Rozwiązywanie krzyżówki.
Nauczyciel prosi dzieci, aby rozwiązały krzyżówkę obrazkowo-wyrazową, a dowiedzą się, co znajduje się pod przykryciem, na umieszczonej przed nimi tablicy (dzieci nazywają, co znajduje się na ponumerowanych obrazkach, odszukują właściwy wyraz i przypinają go w diagramie krzyżówki; odczytują powstałe hasło: *mapa*).
 1. z a m e k
 2. l a m a
 3. p i e s
 4. r a m a
- Odsłonięcie mapy; odszukiwanie na niej miejsc zaproponowanych przez dzieci.
3. Słuchanie wiersza.

Czy wiesz, kim jesteś?

– *To oczywiste!*
– *Co jest ci bliskie?*
– *Znaki ojczyste:*
ojczyste barwy
– *biało-czerwone,*
ojczyste godło
– *orzeł w koronie.*
Ojczyste w hymnie
mazurka dźwięki,

no i stolica

– *miasto syrenki.*
I jeszcze Wisła,
co sobie płynie,
raz po wyżynie,
raz po równinie,
i mija miasta
prześliczne takie...
Już wiesz, kim jesteś?
Jestem Polakiem.

4. Rozmowa na temat wiersza.
 - Czy wiecie, kim jesteście?
 - Co wam, jako Polakom, jest bliskie?
 - Jak nazywa się najdłuższa rzeka Polski?
 - Gdzie płynie Wisła?

5. Śledzenie biegu Wisły na mapie od źródeł aż do Bałtyku; wskazywanie ważniejszych miast przez nią mijanych.

6. Karta pracy, cz. 5, s. 70.

Oglądanie mapy Polski i czytanie razem z nauczycielem nazw miast. Zaznaczanie na mapie miejsc, które dzieci odwiedziły w Polsce (z pomocą nauczyciela). Zwrócenie uwagi na występujące na niej miasta i rzeki.

 Zabawa ruchowa *Wracamy z wędrowki*.

Nauczyciel dzieli dzieci na cztery grupy. Każda z nich dostaje szarfy w innym kolorze. W czterech rogach sali wyznacza *domy* dla poszczególnych grup, umieszczając w tych miejscach po jednej szarfie w danym kolorze. Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na bębnie, dźwięki tamburynu są sygnałem zbliżającej się burzy – dzieci szybko wracają do swoich *domów*. W trakcie zabawy dzieci zamieniają się kolorami szarf.

 Zabawy przy piosence *Nasze polskie ABC*.

1. Improwizacje ruchowe – *Co potrafi skakanka?*

Dzieci podskakują po sali ze skakankami w rytmie punktowego akompaniamentu (ósemka z kropką, szesnastka), w różnych kierunkach. Na głośny sygnał, a następnie przerwę w muzyce, zatrzymują się i posługują się skakanką według własnych pomysłów (np. przeskakiwanie przez nią, kołysanie przed sobą, obieganie skakanki położonej na podłodze, stukanie rączkami o siebie...). Ponowne dźwięki akompaniamentu zapraszają do podskoków po całej sali.

2. Słuchanie piosenki *Nasze polskie ABC* (przewodnik, cz. 3, s. 70–71).

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Z ilu zwrotek się składa?
- Które fragmenty są do siebie podobne?
- Określanie jej tempa, nastroju.
- O czym wiedzą już dzieci w przedszkolu?

4. Rytmizowanie fragmentów tekstu zaproponowanych przez nauczyciela.

5. Pokaz przez dzieci na mapie biegu Wisły.

6. Zabawa rytmiczna *Nasze polskie ABC*.

Dzieci spacerują po sali z wybranymi instrumentami perkusyjnymi. Kiedy usłyszą melodię refrenu, zatrzymują się, grają na instrumentach, rytmicznie powtarzając tekst:

<i>Nasze polskie ABC,</i>	<i>jak literka po literce.</i>
<i>każde dziecko o tym wie.</i>	<i>Coraz lepiej czytasz je,</i>
<i>Wchodzi w głowę, wchodzi w serce</i>	<i>nasze polskie abc.</i>

(Przy powtórzeniach zabawy zamieniają się instrumentami).

7. Improwizacje melodyczne.

Śpiewanie przez dzieci, na wymyślone przez nie melodie, tekstu: *Płynie Wisła, płynie po polskiej krainie.*

 Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Gra losowa przy użyciu kostki – *Zapłata*.

Dzieci otrzymują po 12 patyczków lub innych drobnych przedmiotów, które będą stanowiły pieniądze w grze. Kolejno rzucają kostką. Jeżeli wypadnie jedynka, muszą zapłacić swojemu sąsiadowi po prawej stronie jeden patyczek, jeżeli dwójka, płacą sąsiadowi po lewej stronie. W przypadku trójki i czwórki dzieci wpłacają po jednym patyczku do kasy na środku koła. Jeśli wypadnie piątka, zabierają z kasy jeden patyczek, a jeśli szóstka – dwa patyczki. To dziecko, które nie ma już żadnych *pieniędzy*, nie rzuca kostką, dopóki ich nie otrzyma. Wygrywa gracz, któremu został w ręce choć jeden patyczek.

Dzień 3. Nasze góry

Cele ogólne:

- dodawanie i odejmowanie w zakresie 10,
- rozwijanie sprawności manualnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dodaje i odejmuje w zakresie 10,
- maluje na pofalowanej powierzchni.

Środki dydaktyczne: wiersz H. Ożogowskiej *Na hali*, zdjęcia (obrazki) strojów góralskich, nagranie góralskiej muzyki, liczmany, kartoniki z cyframi i znakami matematycznymi, zdjęcia gór, mapa, sznurki z węzłkami, brystol, farby, karty pracy, cz. 5, s. 71, 72, 73, 74.

Przebieg dnia

I

1. Zabawy z wykorzystaniem wiersza H. Ożogowskiej *Na hali*.

*Na hali, na hali,
na zielonej hali
słyszać, że już owce
górale wygnali.*

*Pasą się owieczki,
brzękają dzwoneczki,
lecą aż pod Giewont
góralskie piosneczki.*

– *Góral ci ja, góral,
w górach wychowany,*

*mam skórzane kierpce,
serdak wyszywany.*

*Mam kapelusz czarny,
orle na nim pióra.
Góral ci ja, góral
wychowany w górach.*

*Góralskie piosneczki
wierchami się niosą:
zgubił góral kierpce,
będzie tańczył boso.*

Wypowiedzi dzieci na temat wiersza.

- Zapoznanie z nazwą najwyższych polskich gór i ich szczytami.
 - Ponowne słuchanie wiersza, dopowiadanie przez dzieci brakujących słów (wytłuszczone w tekście).
 - Rytmizowanie fragmentu wiersza: *Góral ci ja, góral, w górach wychowany, mam skórzane kierpce, serdak wyszywany* – z prostym ruchem zaproponowanym przez dzieci (klaskanie, tupanie, podskoki, wymachy nóg).
 - Wypowiadanie tego fragmentu z różnym natężeniem głosu (cicho, głośno; coraz ciszej, coraz głośniej) i z różną intonacją (wesoło, smutno, ze złością...).
2. Oglądanie zdjęć (obrazków) dzieci w strojach góralskich; omówienie ich charakterystycznych elementów; wzbogacenie słownictwa dzieci o nowe słowa, np. *kierpce, serdak, parzenice*... – wyjaśnienie ich znaczenia.
 3. Improwizacje ruchowe przy nagraniach góralskich kapel; zwrócenie uwagi na ich charakterystyczne brzmienie.
 4. Karta pracy, cz. 5, s. 71.

Rozwiązywanie krzyżówki – wpisywanie odpowiednich liter, tworzących nazwy zdjęć, we właściwych miejscach w krzyżówce.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXV (przewodnik, s. 94–95).

II

Zabawa matematyczna *Góralskie liczenie*.

1. Rozwiązywanie zadań tekstowych.

Dzieci siedzą w kole. W środku koła znajdują się klocki pełniące funkcje liczmanów. Dzieci biorą sobie po 10 klocków – będą one symbolizować owieczki.

Nauczyciel podaje teksty zadań, a dzieci przedstawiają je metodą symulacji. Np.

- *Juhas past 10 owieczek na hali. (Nauczyciel wyjaśnia niezrozumiałe słowa). Pod wieczór, zaganiając owieczki do zagrody, zorientował się, że dwie owieczki mu uciekły. Ile owieczek mu pozostało?*

Dzieci ustawiają 10 klocków. Potem odsuwają 2 klocki i układają działanie: $10 - 2 = 8$.

Głośno je odczytują i udzielają odpowiedzi nauczycielowi: *Juhasowi pozostało 8 owieczek*. Analogicznie postępują przy rozwiązywaniu następnych zadań.

- *Baca miał 7 młodych owieczek. Dokupił jeszcze 2 owieczki. Ile młodych owieczek ma baca?*
($7 + 2 = 9$)
- *Juhas miał w stadzie 7 czarnych owieczek. 2 owieczki porwały mu wilki. Ile czarnych owieczek ma teraz juhas?*
($7 - 2 = 5$) itd.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 72.

Układanie, zapisywanie i obliczanie działań na podstawie sytuacji przedstawionych na obrazkach.

Zabawa ruchowa *Wycieczka w góry*.

Dzieci maszerują po sali w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Dźwięk bębna jest sygnałem zbliżającej się burzy – dzieci chowają się przed nią do *szałas* juhasa – wykonują przysiad, z rąk tworzą nad głową daszek szałas.

Panorama gór – malowanie farbami na pofałdowanej powierzchni.

1. Oglądanie zdjęć przedstawiających pasma górskie i turystów na szlaku.

Wypowiedzi dzieci na temat ich wycieczek po górach. Ukazanie piękna gór. Uwrażliwianie na niebezpieczeństwa związane z wyprawami po górach (załamania pogody, lawiny, brak doświadczenia, wyprawy bez przewodnika, niewłaściwy strój, brak zabezpieczeń...).

2. Wskazywanie pasm górskich na mapie; odczytywanie ich nazw; zwrócenie uwagi na kolorystykę na mapie.

3. Zabawa *Ze szczytu na szczyt*.

Dzieci otrzymują sznurki różnej długości i z różną liczbą węzłków. Trzymając w jednej ręce sznurek, drugą ręką wędrują po nim w dół z zamkniętymi oczami i śpiewają głoskę *a*. Gdy napotkają węzełek, otwierają oczy i krzyczą: *u*. Zabawa trwa tak długo, aż wszystkie dzieci odnajdą wszystkie supełki na swoich sznurkach. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się sznurkami, wymawiają też inne głoski.

4. Zabawa *Zdrobnienia i rymy*.

Dzieci układają zdrobnienia i zgrubienia do słowa *góra*, np. *górką, góreczka, góreńka, górzysko*. Poszukują rymów do słowa *góra*: *rura, kura, chmura*...

5. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

Pokaz sposobu wykonania gór z pogniecionego papieru. Podział dzieci na grupy.

6. Samodzielne działania dzieci.

Formują z pogniecionego papieru *pasmo górskie*, przyklejają je na brystolu; malują farbami plakatowymi na różne odcienie brązu; malują drzewa iglaste u podnóża gór.

- Łączą w jedną całość i sklejają od spodu fragmenty *pasma górskiego* wykonane przez poszczególne zespoły; oglądają powstałą pracę.
- Organizowanie wystawy.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (*przewodnik*, s. 83).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 73.

Liczenie stokrotek. Określanie, ile zwiędło, ile nie zwiędło. Układanie działań i wpisywanie ich pod obrazkami.

Zabawa ruchowa *Hasła*.

Na hasło *Wspinaczka*, dzieci stoją i wyciągają ręce w górę, wykonując ruchy naprzemienne. Na hasło *Spacer*, dzieci maszerują po sali.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 74.

Czytanie podanych wyrazów. Odszukiwanie wśród naklejek takich samych wyrazów. Układanie z nich zdań i naklejanie w odpowiednich ramkach.

Dzień 4. Legendy warszawskie

Cele ogólne:

- poznawanie ważniejszych zabytków i miejsc Warszawy,
- rozwijanie mowy.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa wybrane zabytki i miejsca w Warszawie,
- wypowiada się na temat legendy.

Środki dydaktyczne: opowiadanie A. Oppmana *Legenda o bazyliisku*, inscenizacja H. Bechlerowej *Pociągiem po Warszawie*, elementy herbu Warszawy, widokówki, albumy o Warszawie, zdjęcia wybranych zabytków stolicy i pasujące do nich napisy, karty pracy, cz. 5, s. 75, 76, 77, 78.

Przebieg dnia

I

1. Przypomnienie wyglądu herbu Warszawy; układanie go z pomieszanych elementów wyciętych z kolorowego papieru. Odszukanie Warszawy na mapie; podkreślenie, że Warszawa jest stolicą Polski – wyjaśnienie tego pojęcia.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 75.

Zaznaczenie drogi chłopca i dziewczynki do lasu. Odpowiadanie na pytanie: *Czy dzieci powinny same chodzić do lasu?*

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXV (*przewodnik*, s. 94–95).

II

 Zapoznanie z ważniejszymi miejscami Warszawy z wykorzystaniem widokówek i albumów.

1. Rozmowa na temat charakterystycznych miejsc przedstawionych na zdjęciach; opisywanie ich wyglądu; prawidłowe nazywanie, np. Pałac Kultury i Nauki, Zamek Królewski, Łazienki, Grób Nieznanego Żołnierza, kolumna Zygmunta...

Nauczyciel o nich opowiada, przybliżając dzieciom znane postacie i charakterystyczne miejsca stolicy.

Zabawa ruchowa *Pociągiem do Warszawy*, na podstawie inscenizacji H. Bechlerowej.

Dzieci tworzą *pociąg*; poruszają się po sali podczas recytacji nauczyciela, który jest maszynistą.

*Puf, puf! Pociąg rusza,
podróż się zaczyna.
Już się koła toczą
po stalowych szynach.
Jedzie pociąg, jedzie,
mija rzekę, las.
Panie maszynisto,*

*dokąd wieziesz nas? (dzieci pytają)
Jadę do Warszawy.
Droga to daleka.
Dużo tam podróży
na peronie czeka.
Pędzi, pędzi pociąg,
czas szybko ucieka.*

*Spójrzcie, już warszawskie domy
widoczne z daleka!
Oto i Warszawa, ile światel łśni!*

*Panie maszynisto,
dziękujemy ci! (dzieci razem)*

2. Zabawa *Wycieczka po Warszawie*.

Dzieci spacerują po sali, w której znajdują się zasłonięte, ponumerowane zdjęcia zabytków Warszawy. Nauczyciel co pewien czas uderza określoną liczbę razy w bębenek; dzieci liczą uderzenia i odszukują zdjęcie oznaczoną cyfrą odpowiadającą liczbie uderzeń. Nauczyciel odsłania ją, a dzieci odgadują, co ona przedstawia; odszukują właściwy napis i przypinają go pod zdjęciem, np. Zamek Królewski, Stare Miasto, Łazienki, Pałac Kultury i Nauki, kolumna Zygmunta, pomnik Kopernika.

3. Karty pracy, cz. 5, s. 76, 77.

Opowiadanie o zabytkach Warszawy. Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem; odczytywanie tekstów, odpowiadanie na pytania nauczyciela.

Zabawa ruchowa *Warszawskie gołębie*.

Dzieci poruszają się po sali przy dźwiękach tamburynu, naśladując latanie ptaków. Podczas przerwy w grze przykucają, wystukują zgiętym palcem wskazującym o podłogę i mówią rytmicznie rymowanąkę – *Warszawskie gołębie kochają stolicę. Nad rynkiem latają, ziarenek szukają.*

□ Słuchanie legendy opracowanej przez A. Oppmana – *Legenda o bazyliisku*.

1. Wyjaśnienie słowa *legenda*, zachęcanie dzieci do wypowiedzi, jakie legendy już znają.
2. Słuchanie legendy.

Kiedy pójdziecie na stary rynek w Warszawie, możecie spotkać bazyliiska. Potwór ten, podobny trochę do smoka, pięknie z metalu zrobiony, ozdabia wejście staromiejskiej restauracji. Dlaczego tam jest? Co ma nam przypominać? Pewnie starą warszawską legendę, którą już dawno, dawno temu opowiadano dzieciom i dorosłym. Posłuchajcie...

Na rynku rojno było i gwaro. Barwnie ubrany tłum krążył wokół kramów, gdzie kupcy zachwalali przeróżne towary z dalekich krajów. Nikt nie zaglądał tylko do starej, zrujnowanej kamieniczki. Wiadomo było, że w jej piwnicach mieszka dziwny stwór – niby-smok, niby-krokodyl z głową koguta, z wielkimi szponami, którego wzrok zabija wszystko, co żyje. Zastanawiano się często, jak zgładzić potwora i uwolnić stare miasto, ale nikt nie potrafił znaleźć odpowiedniego sposobu. Matki codziennie rano i wieczorem przypominały dzieciom, aby nigdy, przenigdy nie zbliżały się do tej kamienicy, a już pod żadnym pozorem nie zaglądały do piwnicy i lochów. Ale one nie zawsze słuchały rodziców.

Pewnego dnia Maciuś ze swoją młodszą siostrą Halszką – dzieci słynnego rzemieślnika, który najpiękniej w całym mieście potrafił robić rycerskie zbroje – pobiegli na rynek. Tyle było tam różności do podziwiania! Kiedy już obejrzelі wszystkie kramy, zaczęli podchodzić coraz bliżej zakazanego miejsca. Pamiętali wprawdzie o tym, co mówiła matka, ale jednocześnie dźwięczały im w uszach słowa urwisa Walusia, który opowiadał, że w piwnicach tej kamienicy są ukryte skarby nieprzebrane, zakłete. „A może by tak zejść na chwilę, a skarby mamusi i tatusiowi przynieść. To by się ucieszyli” – zastanawiały się dzieci. Bały się bardzo, ale ciekawość była silniejsza od strachu.

Kiedy zeszyły po schodkach na dół – w głębi piwnicy coś się poruszyło.

„Bazylišek – szepnął drżącym głosem Maciek. – To bazylišek. Schowajmy się czym prędzej!” Po cichutku, trzymając się za ręce, dzieci przesunęły się od ściany i wślizgnęły za wielkie drzwi o stary mur oparte.

Tymczasem gdy długo nie wracały do domu, w całym mieście zrobiło się wielkie poruszenie i wszyscy się bardzo martwili. Ktoś widział je przed starą kamienicą. Rodzice i rajcy miejscy pobiegli po radę do doktora – mędrca. Co robić? Jak ratować dzieci? Uczony mąż wysłuchał ich

z uwagą, przewertował kilka ksiąg, wreszcie rzekł: „Jest sposób na bazyliuszka. Trzeba go pokonać jego własną bronią. Jeśli jego wzrok zabija innych, niech zabije i jego. A do tego potrzebne jest zwierciadło. Do lochu musi zejść odważny człowiek, który będzie niósł przed sobą lustro. Gdy bazyliuszek spojrzy na nie i siebie zobaczy, zginie od własnego wzroku”.

Ale gdzie szukać takiego śmiałka, który się odważy? Na pewno wśród mieszkańców Warszawy, bo od dawna wiadomo, że są wśród nich ludzie odważni i ofiarni. I tak się stało. Zgłosił się Jan ze starego miasta, który podjął się wykonać to zadanie. Powoli, ostrożnie schodził krętymi schodami do lochu. Wokoło panowały ciemności. Nagle zabłyśło zielonkawe światło i rozległ się przeraźliwy syk. To bazyliuszek zobaczył swoje odbicie w lustrze. Po chwili leżał martwy u stóp dzielnego Jana. Czy możecie sobie wyobrazić radość dzieci – Maćka i Halszki – kiedy całe i zdrowe znalazły się w objęciach rodziców?

3. Rozmowa na temat legendy.

- Wypowiedzi dzieci dotyczące wyglądu bazyliuszka, miejsca jego zamieszkania; zwrócenie uwagi na miejsce akcji; sposób zgładzenia potwora.
- Ocena postępowania Maćka i Halszki; podkreślenie, że nieposłuszeństwo może mieć nieprzyjemne skutki.

4. Tworzenie wspólnego opowiadania poprzez dopowiadanie fragmentów legendy przez kolejne dzieci.

5. Zabawa Prawda czy fałsz?

Określanie wartości logicznej zdań wypowiedzianych przez nauczyciela: *Zdania prawdziwe* – pozycja stojąca; *zdania fałszywe* – przysiad.

Np.

Legenda „O Bazyliuszku” to legenda warszawska.

Akcja legendy rozgrywa się w Krakowie.

Bazyliuszek mieszkał w zamku.

Maciek i Halszka byli dziećmi rzemieślnika, który wyrabiał zbroje.

W piwnicach było jasno.

Dzieci nie posłuchały rodziców.

Bazyliuszka zabiła strzala z łuku.

Dzieci zostały uratowane.

6. Układanie na podłodze z kawałków kolorowych sznurków potwora z legendy (w małych zespołach). Oglądanie powstałych prac; wybór przez dzieci najciekawszej pracy.

Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 78.

Odszukiwanie wśród naklejek liter tworzących nazwy pojazdów. Naklejanie ich we właściwych miejscach.

Zabawa ruchowa *Uwaga, bazyliuszek!*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze i na hasło *Uwaga, bazyliuszek!* dzieci przykucają i ukrywają głowy w ramionach. Akompaniament tamburynu jest sygnałem do ponownego ruchu.

2. Wspólne wykonanie albumu o Warszawie.

Dzieci przyklejają widokówki, zdjęcia wycięte z kolorowych czasopism na sztywnych kartkach. Miejsca wokół przyklejonych widokówek, zdjęć ozdabiają flamastrami, według własnych pomysłów. Łączą przedziurkowane kartki kolorową wstążeczką; przyklejają na okładce tytuł ułożony z obrysowanych od szablonów i wyciętych liter.

Dzień 5. Poznajemy Kraków i jego zabytki

Cele ogólne:

- poznawanie legend związanych z Krakowem,
- nauka kroków i figur krakowiaka.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- opowiada legendę o smoku wawelskim,
- tańczy krakowiaka.

Środki dydaktyczne: opowiadanie S. Szuchowej *Baśń o smoku i Krakusie*, albumy, widokówki, zdjęcia Krakowa, napisy – nazwy wybranych zabytków Krakowa, mapa, nagranie hejnału z wieży mariackiej, seria obrazków do legendy, lalki w strojach krakowskich, nagranie krakowiaka, karta pracy, cz. 5, s. 79.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 79.

Rysowanie po śladach dróg prowadzących w różne miejsca, gdzie dzieci pojadą na wakacje. Odszukanie wśród naklejek obrazków przedmiotów lub roślin, które kojarzą się z danym miejscem. Naklejanie ich pod obrazkami odpowiednich dzieci.

2. Oglądanie albumów, widokówek lub filmu edukacyjnego o Krakowie; odszukanie miasta na mapie; zwrócenie uwagi na ważniejsze zabytki, ich wygląd i nazwy.
- Wspólne wykonanie kącika tematycznego pod hasłem *Kraków i jego zabytki*.
- Dopasowywanie odczytanych nazw do zdjęć znajdujących się w kąciku tematycznym, np. Wawel, Brama Floriańska, Barbakan, Sukiennice.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXV (*przewodnik*, s. 94–95).

II

 Słuchanie opowiadania S. Szuchowej *Baśń o smoku i Krakusie*.

1. Słuchanie nagrania hejnału z wieży mariackiej; zwrócenie uwagi na nagłe urwanie melodii. Wyjaśnienie, na jaką pamiątkę jest grany hejnał i dlaczego jest niedokończony.
Przed wiekami w starym mieście Krakowie ludzie żyli spokojnie. Pewnego dnia wrogie wojska tatarskie nadciągnęły pod mury miasta. Strażnik na wieży kościoła Mariackiego zobaczył je, chwycił za trąbkę i zagrał hejnał, żeby ostrzec ludzi. Ludzie wiedzieli, co hejnał oznacza. W mieście zapanowały strach i panika. Nagle melodia urwała się. To strzała wroga przeszła trębaczem. I już hejnał pozostał taki niedokończony, z melodią urywającą się w pół taktu, taką, jaką słyszycie dzisiaj.
2. Zapoznanie z inną legendą dotyczącą Krakowa – na podstawie opowiadania S. Szuchowej.

Baśń wam opowiem o wzgórzu sławnym, o rzece naszej, zamku pradawnym...

Płynęły rzeczki: Czarna i Biała. Ta Biała, pluszcząc, Czarnej szukała.

Gdy się spotkały, już raz płyną prześliczną, modrą krainą. To nie strumienie, to rzeka Wisła śpiewa i szumi, pod Wawel przyszła. Wawelskie wzgórze, wokół grodzisko. Na szczycie góry stoi zamczysko. A pod zamczyskiem jama głęboka, w głębokiej jamie kryjówka smoka.

Placze na brzegu siwa staruszka, porwał jej potwór wnuka pastuszka. Placząc, szukają bracia nad wodą, porwał smok straszny siostrzyczkę młodą. Bydelko ryczy, z pastwisk ucieka, bór nie ocali, nie skryje rzeka! A wszędzie lament: „Kto nas obroni? Smok zieje ogniem i wszystko goni”.

Żył wtedy junak, junak z junaków. Ludzie go proszą:

– Ocal nas, Kraku! Głowę masz mądrą, serce masz mężne, nogi masz chyże, bary potężne. Jeśli nas taki zuch nie ocali, będziemy swoich miłych płakali. Jeśli się wszyscy ulęką smoka, od łez się Wisła stanie szeroka.

Rozmyślał Krakus nocą, do rana. Wymyślił sposób: zabił barana. Zabił barana, wypchał go siarką.

„Dobrá ci oddam, potworze, miarką”.

Gdy smok z pieczary wyszedł o świcie, Krak mu barana podrzucił skrycie. Nażarł się potwór, siarka go pali. Biję ogonem, biegnie do fali. Wiślaną wodę pije i pije...

Pękl! Nie ma smoka! Potwór nie żyje!

I został królem junak z junaków. Lud swój ocalił. Zbudował Kraków. Takie to były wawelskie dzieje. Wierzby tak szepczą, gdy wiatr powieje.

3. Rozmowa na temat legendy.

- Wypowiedzi dzieci dotyczące wyglądu i zachowania smoka, miejsca jego pobytu, lęków mieszkańców grodu.
 - Omówienie, w jaki sposób zwyciężono stwora i kto to zrobił oraz jak mieszkańcy odwdzięczyli się Krakusowi za uratowanie.
4. Omówienie wyglądu stroju krakowskiego na podstawie lalek (chłopca i dziewczynki) w strojach krakowskich; zwrócenie uwagi na charakterystyczne elementy stroju, np. serdak haftowany cekinami, wianek ze wstążkami, korale, kwiecista spódnica, czapka z pawimi piórami, pas z dużych kółek, pasiaste spodnie, wysokie buty.
5. Słuchanie nagrania krakowiaka, zwrócenie uwagi na tempo i rytm utworu.
6. Lepienie z plasteliny postaci smoka wawelskiego według pomysłów dzieci. Oglądanie powstałych prac; zorganizowanie wystawy.

 Zabawa przy nagraniu krakowiaka (według U. Smoczyńskiej).

- Ustawienie parami – chłopiec z dziewczynką; chłopiec bliżej środka koła, dziewczynka na zewnątrz; chłopiec ujmie dziewczynkę prawą ręką w pasie, ona opiera lewą dłoń na jego ramieniu. Lewa ręka chłopca wyciągnięta po skosie w górę. Wykonują cwał bokiem po obwodzie koła, zewnętrzne nogi mają wysunięte w przód.
- Ustawienie twarzą do partnera – dziewczynka kładzie dłonie na biodrach chłopca; na każde raz wystawiają naprzemiennie lewą i prawą nogę w przód, opierając ją piętą o podłogę.
- Chłopiec klęka na jednym kolanie, unosi rękę w górę, dziewczynka ujmie ją lekko za palce i podskokami okrąża partnera.
- Powtórzenie pierwszej figury.
- Wszyscy stoją w dużym kole, wystawiają w przód prawą i lewą nogę, na przemian, opierając pięty na podłodze.
- Chłopcy klękają na jednym kolanie, tyłem do środka koła, klaszczą miarowo w kolano; w tym czasie dziewczynki tańczą cwałem bocznym po obwodzie koła, aż do powrotu do swojego partnera.
- *Karuzela* – chłopcy wiążą w środku niewielkie koło. Dziewczynki opierają lekko dłonie na ramionach swych partnerów. *Karuzela* posuwa się bocznym cwałem w prawą, a następnie w lewą stronę.
- Taniec parami dookoła sali.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (*przewodnik*, s. 83).

III

1. Tańczenie krakowiaka (*przewodnik*, s. 105).

2. Eliminatyki literowe *Ukryte zabytki*.

Dzieci z ułożonych liter odrzucają te, które składają się na nazwę obrazka; pozostałe litery, czytane kolejno, utworzą rozwiązanie – nazwę zabytku Krakowa.

- l B u a s r t b r a o k a n – obrazek: *lustro*; rozwiązanie – *Barbakan*,
- l W i a z w a e k l – obrazek: *lizak*; rozwiązanie – *Wawel*,
- b S i u e k d i r e o n k n n a i c e – obrazek: *biedronka*; rozwiązanie – *Sukiennice*.

Tydzień III: Wkrótce wakacje

Dzień 1. Wakacyjne wędrówki

Cele ogólne:

- zwracanie uwagi na zbliżające się wakacje,
- poszerzanie doświadczeń plastycznych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się na temat wakacyjnego wypoczynku,
- wykonuje pracę plastyczną techniką wydzieranki.

Środki dydaktyczne: wiersze: Danuty Gellnerowej *Z wizytą u babci*, M. Strzałkowskiej *Przepis na lato*, wybrane wiersze i piosenki na zakończenie przedszkola, parawan, instrumenty perkusyjne, kartoniki z cyframi, wycięte z czasopism zdjęcia kojarzące się z wakacjami, zdjęcia różnych kraj-obrazów, obrazki kojarzące się z charakterystycznymi miejscami, papier kolorowy, klej, karty pracy, cz. 5, s. 80, 81.

Przebieg dnia

I

1. Indywidualna nauka z chętnymi dziećmi fragmentów wierszy i piosenek na zakończenie roku szkolnego (opis – dzień 5.). Próby w kolejne dni w pierwszej lub w trzeciej części dnia.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 80.

Rozszyfrowywanie wyrazów; pisanie ich nazw. Rysowanie tego, co przedstawiają.

3. Zabawa słuchowa *Ile dźwięków słyszysz?*

Wskazane przez nauczyciela dziecko uderza za parawanem w wybrany instrument perkusyjny dowolną liczbę razy w zakresie 10, stosując przerwy między kolejnymi uderzeniami. Siedzące przed parawanem dzieci liczą usłyszane dźwięki i podnoszą do góry kartonik z cyfrą odpowiadającą liczbie usłyszanych dźwięków. Następnie wykonują taką samą liczbę czynności, zaproponowaną przez dziecko zza parawanu.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXVI.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Małe chmury i duże chmury*.

Podczas akompaniamentu w rytmie ósemek *małe chmury, szybko wędrują po niebie* – dzieci swobodnie biegają po sali. Podczas akompaniamentu w rytmie ćwierćnut *po niebie płyną wolno duże chmury* – dzieci łączą się w trójki lub czwórki, podają sobie ręce i spacerują po sali, wymijając się.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Przed opalaniem*.

Dzieci naśladują smarowanie kremem różnych części ciała – przygotowywanie się do opalania.

- Ćwiczenie równowagi – *Jaka jest woda?*

Dzieci naśladują sprawdzanie, na zmianę, prawą i lewą nogą temperaturę *wody w rzece*, uderzając palcami stopy przed sobą, a potem szybko dostawiają nogę do drugiej nogi.

- Ćwiczenie nóg – *Wbiegamy do wody*.

Biegają do przodu i do tyłu z wysokim unoszeniem kolan.

- Podskoki – *Zanurzamy się w wodzie*.

Wykonują obunóż w miejscu kilka sprężystych podskoków, a potem – przysiad podparty.

- Ćwiczenie tułowia – *Łódki na falach*.

Dzieci siadają skrzyżnię; wykonują małe skłony boczne z jednej strony na drugą – *łódki kołyszą się na małych falach*. Potem głębsze skłony – *duże fale*, ręce uderzają z boku o podłogę, dzieci naśladują głosem uderzanie fal o burtę łódki *chlup, chlup...*

- Marsz po kole – *Marsz z rymowanką*.

Dzieci maszerują po kole i rytmiczują tekst: *Wakacje, wakacje, na przygody czas*, klaszcząc w dłonie. Przy słowach: *Powita nas łąka, pole oraz las* – maszerują z machaniem ręką nad głową.

II

☐ Słuchanie wiersza Danuty Gellnerowej *Z wizytą u babci*.

1. Podawanie określeń kojarzących się z wakacjami. Zapisywanie przez nauczyciela propozycji dzieci na plakacie wokół hasła *Wakacje to...*
2. Losowanie zdjęć wyciętych z kolorowych czasopism; opisywanie, co przedstawiają; odgadywanie przez pozostałe dzieci, dokąd pojedzie na wakacje opowiadające dziecko.
3. Zapoznanie z treścią utworu.

*Pojedziemy, pojedziemy
do babci.
A gdzie mieszka babcia?
A na wsi.
Pod zielonym lasem,
przy zielonej drodze,
tam gdzie stoi na przystanku
słup na jednej nodze.
Pojedziemy pekaesem
gładką drogą szybko,
pola, łąki i strumyki
migną nam za szybko.
Już pod domem pobielonym
stoi nasza babcia,*

*w miękkiej chustce na ramionach
i wygodnych kapciach.
„Chodźcie szybko,
odpocznijcie,
bo podróż daleka...
Zaraz wam przyniosę w dzbanku
świeżutkiego mleka”.
Zapachniało
świeżym mlekiem.
Już jesteśmy na wsi.
Nigdzie nam
nie będzie lepiej
niż u naszej babci.*

4. Rozmowa na temat wiersza.

- Wyjaśnienie niezrozumiałych słów i zwrotów.
- Zwrócenie uwagi na piękno polskiej wsi.
- Podkreślenie jej walorów wypoczynkowych i zdrowotnych.

5. Zabawa *Potrafiemy przekonywać*.

Poszukiwanie przez dzieci argumentów – dlaczego warto podczas wakacji pojechać na wieś. Tworzenie w parach krótkich dialogów zachęcających do letniego wypoczynku w tym miejscu.

6. Zagadki ruchowo-graficzne *Co spotkamy na wsi?*

Rysowanie w powietrzu kształtów kojarzących się ze wsią; odgadywanie przez pozostałe dzieci, co zostało *narysowane*.

7. Rysowanie na temat *Co robimy na wakacjach – nad morzem, w górach?*

☐ Zabawa ruchowa *Wakacyjne wędrówki*.

Dzieci swobodnie poruszają się po sali. Kiedy usłyszą dźwięk trójkąta, naśladują pływanie w morzu; dźwięk bębna stanowi sygnał do naśladowania uczestnictwa w górskiej wspinaczce, a dźwięk grzechotki – koszenia zboża.

☐ *Wakacyjny wypoczynek* – wydzieranka z kolorowego papieru.

1. Zabawa *Z jakim miejscem się kojarzą?*

Dzieci losują obrazki; mówią, co one przedstawiają, i określają, z jakim miejscem im się kojarzą, np. szyszka, szpilki, sowa, jagody, poziomki – **las**; muszla, piasek, statek, parasol plażowy, latarnia morska – **morze**; plecak, kolejka linowa, szarotka, trapy – **góry**; kwiaty, pszczoła, żaba, motyl – **łąka**; traktor, kosa, gęsi, studnia – **wieś**.

2. Zabawa *Gdzie chciałbym pojechać na wakacje?*

Nauczyciel odsłania umieszczone w różnych miejscach sali zdjęcia przedstawiające krajobrazy: morski, leśny, górski i wiejski. Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze siadają pod zdjęciem miejsca, do którego chciałyby pojechać na wakacje; uzasadniają swój wybór.

3. Zabawa pantomimiczna – *Odgadnij, co będę robił podczas wakacji.*

Dzieci naśladują czynności, które można wykonywać podczas letniego wypoczynku. Pozostali uczestnicy zabawy odgadują, o jakie miejsce chodzi.

4. Wykonanie obrazka przedstawiającego miejsce, w którym dzieci chciałyby wypoczywać podczas wakacji.

- Samodzielne działania dzieci: wydzieranie z kolorowego papieru kształtów według własnych pomysłów; przyklejanie na kartkach; dorysowywanie brakujących elementów flamastrami.
- Oglądanie powstałych prac; wypowiedzi autorów na ich temat.
- Zorganizowanie wystawy pod hasłem *Nasz wakacyjny wypoczynek*.

 Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 81.

Opisywanie obrazka. Prawidłowe określanie, gdzie schowały się dzieci.

 Zabawa ruchowo-naśladowcza *Skaczemy na skakance*.

Dzieci naśladują skoki przez skakankę zgodnie ze wskazaniem nauczyciela: *rowerkiem* (z nogi na nogę), *zabką* (na obu nogach jednocześnie), *nózką* (na jednej i na drugiej nodze), *krzyżakiem* (skrzyżowanymi nogami).

2. Wycinanie figur geometrycznych z kolorowego papieru, układanie z nich obrazka dla wybranego kolegi lub wybranej koleżanki.

3. Ekspresja słowna – *Co by było, gdyby zawsze świeciło słońce?*

Dzień 2. Wakacyjne rady

Cele ogólne:

- uświadomienie zagrożeń związanych z wakacyjnym odpoczynkiem,
- kształtowanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia niebezpieczeństwa grożące podczas wakacji,
- porusza się rytmicznie przy muzyce.

Środki dydaktyczne: piosenka *Hola-ho!*, obrazki zwierząt lub przedmiotów wydających dźwięki, czarne flamastry, rebus fonetyczny, piłka, instrumenty perkusyjne, małe słoiki, figurki plastikowe, brokat, karty pracy, cz. 5, s. 82, 83, 84.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze – *Co to za odgłosy?*

Dzieci losują obrazki przedstawiające przedmioty lub zwierzęta wydające odgłosy. Nie pokazują obrazka innym dzieciom, tylko starają się odtworzyć głosem dźwięki, które wydają przedstawione na nim przedmioty lub zwierzęta. Grupa słucha i odgaduje, co znajduje się na obrazku.

Np. odgłosy: *kap, kap, kap* – obrazek: padający z chmury deszcz; odgłosy: *szur, szur, szur* – obrazek: miotła; *bim-bam, bim-bam* – zegar...

2. Karta pracy, cz. 5, s. 82.

Obliczanie działań; łączenie ich z odpowiednimi liczbami będącymi ich wynikami.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXVI (przewodnik, s. 106–107).

II

 Rozmowa na temat właściwego postępowania podczas wakacyjnego odpoczynku.

1. Zabawa twórcza *Wędrujący rysunek*.

Dzieci siedzą w kole; każde otrzymuje podpisaną kartkę i czarny flamaster. Rysują element wakacyjnego rysunku, a na uderzenie w bębenek przekazują go do kolegi siedzącego po prawej stronie; on rysuje swój element na otrzymanym rysunku. Zabawa trwa do momentu, aż do każdego dziecka wróci jego własny rysunek (dorysowywane elementy muszą być proste, ale komponujące się z tymi, które już są na kartce). Potem dzieci wspólnie oglądają powstałe rysunki, kolorują je w wolnym czasie.

2. Rebus fonetyczny – *Rady na wakacje*.

Dzieci różnicują pierwsze głoski w nazwach obrazków (w wyrazach – *ryba* i *dynia* – drugą głoskę), syntezują głoski; zastępują je literami; odczytują rozwiązanie – *wakacyjne rady*.

(Obrazki: worek; arbuz; kot; agrafka; cebula; ryba; jajko; narty; ekran; rak; ananas; deska; dynia).

 Zabawa ruchowa *Moja piłka robi tak*.

Dzieci naśladują ruchy piłki. Gdy nauczyciel podrzuca piłkę nisko, dzieci podskakują tuż nad podłogą w miejscu. Podrzuca piłkę wysoko – dzieci wysoko podskakują w miejscu; kozłuje piłkę dookoła siebie – dzieci podskakują z nogi na nogę wokół własnej osi; turla piłkę po podłodze – dzieci ostrożnie turlają się po dywanie; spaceruje po sali, odbijając piłkę – dzieci poruszają się, skacząc na dwóch nogach.

3. Podawanie przykładów sytuacji, które mogą stanowić zagrożenia podczas wakacyjnego wypoczynku (np. zabawy zapalnikami, rozmowy z nieznajomymi, zabawy w miejscach niedozwolonych: w pobliżu ulic, budowy, zaczepianie nieznanych zwierząt, zrywanie nieznanych owoców i roślin itp.).

4. Zabawa *Dlaczego?*

Nauczyciel rzuca do dzieci piłkę i zadaje pytania dotyczące bezpiecznego odpoczynku, np. *Dlaczego należy osłaniać głowę przed słońcem? Dlaczego nie wolno w czasie burzy chować się pod wysokie drzewa? Dlaczego wolno się kąpać tylko w obecności osób dorosłych? Dlaczego nie wolno zbierać grzybów, których się nie zna? Dlaczego należy unikać kontaktów z wężem lub żmiją? Dlaczego nie wolno bawić się nieznanymi przedmiotami?*

5. Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Dobrze czy źle?*

Dzieci segregują obrazki przedstawiające różne wakacyjne sytuacje; układają je pod napisami **tak, nie**, np. *Dzieci bawiące się pod parasolem. Dzieci kąpiące się w obecności rodziców. Palenie ogniska w dozwolonym miejscu. Sprzątanie śmieci po wypoczynku w lesie* – i ich przeciwieństwa.

6. Karta pracy, cz. 5, s. 83.

Skreślanie w każdej grupie liter co drugiej litery; rysowanie tego, czego nazwę otrzymały dzieci.

 Zabawa ruchowa połączona z ćwiczeniami artykulacyjnymi – *Jedziemy na wakacje*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy, które poruszają się, wydając określone dźwięki: samochody: *brum, brum*; samoloty: *szyy, szyy*; pociągi: *puff, puff*. Poszczególne grupy przemieszczają się na sygnał instrumentu: dla *samochodów* jest to tamburyn, dla *samolotów* – grzechotka, a dla *pociągów* – bębenek.

 Zabawy przy piosence *Hola-ho*.

1. Zabawa inhibicyjno-incytacyjna *Idź – stój*.

Na hasło *Idź*, dzieci poruszają się po sali w różnych kierunkach; hasło *Stój* jest sygnałem do zatrzymania się. Dzieci same decydują, kiedy powiedzieć *Stój* albo *Idź*, każdy członek grupy ma prawo to zrobić.

2. Zapoznanie z tekstem i melodią piosenki *Hola-ho* (sł. H. Łochocka, muz. E. Pałłasz).

I. Kto ma serce wędrownika, ten jest, bracie, zawsze rad, kiedy mu spod nóg umyka droga, co go wie - dzie w świat. Taką drogą, hola-ho! Ho - la - ho! Taką drogą by się szło, by się szło. Raż - nie, żwa - wo, le - wą, pra - wą, ki - lo - me - trów choć - by sto! Raż - nie, żwa-wo, le - wą, pra - wą, ki - lo - me - trów choć - by sto!

I. *Kto ma serce wędrownika,
ten jest, bracie, zawsze rad,
kiedy mu spod nóg umyka
droga, co go wie dzie w świat.
Taką drogą, hola-ho! Hola-ho!
Taką drogą by się szło, by się szło.
Rażnie, żwawo,
lewą, prawą,
kilometrów choćby sto!*

bis

II. *Czy to w górach, czy w dolinie,
wszystko nęci, wzywa nas.
Bystry strumyk obok płynie,
przyśpiewuje do nas las.
Bo w tym lesie, hola-ha! Hola-ha!
Dźwięcznych głosów tysiąc dwa.
Tysiąc sosen
ptasim głosem
zielonego marsza gra.*

bis

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Z ilu zwrotek się składa? Czy ma refren?
 - Jest wesoła czy smutna? O czym opowiada?
 - Wypowiedzi dzieci – odpowiadanie na pytania: *Czy lubicie pieszce wędrowki? W jakie miejsca najchętniej się wybieracie? Kto wam towarzyszy?*
 - Podkreślenie walorów pieszych wędrowek dla zdrowia i kondycji fizycznej.
4. Ćwiczenia emisyjne.

Śpiewanie za nauczycielem fragmentów piosenki: ciche i głośne, niskim głosem i wysokim głosem.

5. Zabawa rytmiczna *Wędrówka*.

Dzieci maszerują po sali przy melodii zwrotki piosenki. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i rytmicznie powtarzają słowa: *Taką drogą, hola-ho! Hola-ho! Taką drogą by się szło*, i klaszczą w ręce.

Przy powtórzeniu zabawy rytmizują tekst: *Bo w tym lesie, hola-ha! Hola-ha! Dźwięcznych głosów tysiąc dwa* – także klaszcząc w ręce.

6. Zabawa *Po śladach*.

Dzieci dobierają się parami, stają jedno za drugim; przy melodii zwrotki piosenki wykonywanej cicho poruszają się dzieci stojące z przodu; kiedy melodia staje się głośnie, zatrzymują się, a stojący do tej pory partnerzy starają się po zapamiętanych śladach prowadzących dojść do nich ponownie i za nimi stanąć. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana prowadzących.

7. Śpiewanie na wymyślone melodie zaproponowanego tekstu: *Wiele dni już czekam na to, żeby wreszcie przyszło lato*.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw X (przewodnik, s. 83).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 84.

Odczytywanie podanych wyrazów. Naklejanie obok każdego z nich rymującego się z nim wyrazu, odszukanego wśród naklejek. Rysowanie miejsca, w którym dzieci chciałyby spędzić wakacje.

 Zabawa ruchowa *Wężyki*.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach i wykonują czynności, o których jest mowa w rymowance: *Cały wążyk robi hop!* (podskok) *Głowa w prawo* (skierowanie głowy w prawą stronę), *w prawo krok* (krok w prawo); *do przodu szybkie kroki trzy* (trzy podskoki w przód), *idę na koniec* (osoba prowadząca macha ręką na pożegnanie), *prowadzisz ty* (i idzie na koniec, zabawę prowadzi kolejne dziecko z rzędu). Zabawa trwa do momentu, kiedy dziecko rozpoczynające zabawę znowu znajdzie się na początku. Ruch głową i kroki wykonuje się raz w prawą stronę, raz w lewą.

2. *Pamiątkowe słoiczki* – wykonanie prezentów dla młodszych kolegów.

Dzieci przyklejają do wewnętrznej strony denka słoiczka (np. po koncentracji pomidorowym) małe figurki z jajka z niespodzianką. Wypełniają słoiczki wodą i sypkim kolorowym brokatem; zakręcają je; kładą na denkach; poruszają słoiczkami i oglądają ruch brokatu, który wznosi się i opada.

Dzień 3. Lato, lato, co ty na to?

Cele ogólne:

- zwracanie uwagi na oznaki nowej pory roku,
- dodawanie i odejmowanie w zakresie 10.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia nazwę nowej pory roku, jej charakterystyczne cechy,
- dodaje i odejmuje w zakresie 10.

Środki dydaktyczne: wiersze: M. Strzałkowskiej *Przepis na lato*, T. Fiutowskiej *Rozmowa płotów*, nagranie utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku*. *Lato*, eliminatki literowe, sylwety do inscenizacji, diagram krzyżówki, obrazki i napisy, obrazki kojarzące się i niekojarzące się z latem, sylwety płotów, kotów i garnków, kartoniki z cyframi i znakami matematycznymi, drobne przedmioty, karty pracy, cz. 5, s. 85, 86, 87.

Przebieg dnia

I

1. Eliminatki literowe – *Czym pojedziemy na wakacje?*

Dzieci eliminują z ułożonych liter nazwy obrazków pokazywanych przez nauczyciela. Składają pozostałe litery i odczytują, jakim pojazdem dzieci pojadą na wakacje.

w r a o z w o e n r

obrazek: wazon; pojazd: rower

b s u a r m a o k l i o t

obrazek: buraki; pojazd: samolot

d a o u m t i o n k o a r

obrazek: domino; pojazd: autokar

f s l t a m a a s t t r e y k

obrazek: flamastry; pojazd: statek

a m d o i t d o a c s y y k l

obrazek: adidas; pojazd: motocykl.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXVI (przewodnik, s. 106–107).

II

Słuchanie wiersza M. Strzałkowskiej *Przepis na lato*.

1. Rozwiązywanie krzyżówki.

Nazywanie ponumerowanych obrazków; odszukiwanie odpowiednich napisów; przypinanie ich w diagramie krzyżówki; odczytywanie hasła z oznaczonych pól (*lato*).

1. m a l i n a

2. z e g a r e k

3. m ł o t e k

4. k o ł o

2. Słuchanie wiersza.

Biała muszelka,

deszczu kropelka

i płatek dzikiej róży,

słodkie maliny,

liść jarzębiny

i błękit nieba w kałuży,

piasku ziarenka,

letnia sukienka,

małwy pod chatą,

zapach miodowy

i już gotowy

przepis na lato!

3. Wypowiedzi dzieci na temat wiersza.

– O jakiej porze roku jest wiersz?

– Jaka pora roku jest przed latem, a jaka – po lecie?

• Próby zapamiętania i odtworzenia we właściwej kolejności poszczególnych składników przepisu na lato według wiersza.

• Podawanie własnych przepisów na lato.

4. Zabawa *Dokończ zdanie*.

Dzieci kończą zdanie, podając takie słowa, aby się rymowały, np. *Proszę cię, lato gorące, o...*, np. *kwiaty na łące; motylki fruujące; ptaszki śpiewające; wieczory pachnące; pszczołki bzyczące; żabki kumkające; drzewa szumiące...*

5. Zabawa *Co kojarzy się z latem?*

Wybieranie odpowiednich obrazków kojarzących się z latem, np. *parasol plażowy, kostium do opalania, okulary przeciwsłoneczne, czapka z daszkiem, zabawki do piasku, czereśnie, jagody, koło do pływania, plecak...*

6. Karta pracy, cz. 5, s. 85.

Kończenie zdań: *Lubimy lato, bo... Nie lubimy lata, bo...* Ilustrowanie ich zakończeń.

Zabawa ruchowa *Rysowanie*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, nauczyciel mówi, jaką częścią ciała i co będą rysowały, np. *Głowa rysuje chmurkę; łokieć rysuje drzewo; kolano rysuje ślimaka...*

 Zabawa matematyczna *Rozmowa płotów* (według T. Fiutowskiej).

1. Inscenizacja wiersza.

Nauczyciel odsłania na tablicy dwa płoty; recytuje wiersz i ilustruje go sylwetami kotów (w różnych kolorach i różnej wielkości) i garnków.

*Tak narzeka płot do płota:
„Co to znowu za robota?
Czemu to na deskach płota
siada kocur obok kota,
gospodyni zaś układa
stare garnki
od prababki i pradziada?
Wiesza także garnki nowe:
te od zupy, miodu, mleka....”
„Niech kolega nie narzeka!
Taką rolę mają płoty:
suszyć garnki, gościć koty”.*

2. Liczenie sylwet kotów i garnków na każdym płocie w różnych ustawieniach proponowanych przez nauczyciela. Pokazywanie ich liczby z wykorzystaniem kartoników z cyframi.
3. Porównywanie liczebności; określanie, gdzie jest więcej kotów, garnków, a gdzie mniej; o ile więcej (mniej); zapisywanie relacji pomiędzy liczbami z wykorzystaniem liczb i znaków matematycznych: $<$, $>$, $=$.
4. Liczenie i zapisywanie, ile razem jest garnków i kotów na obu płotach (dodawanie w zakresie 10).
5. Tworzenie sytuacji do układania działań na odejmowanie, np. *Na płocie siedziało 7 kotów. Dwa koty z niego zeskoczyły. Ile kotów zostało na płocie?*
6. Opowiadanie, jak wyglądają poszczególne garnki wiszące na płotach i siedzące na nich koty – stosowanie liczebników porządkowych.

7. Karta pracy, cz. 5, s. 86.

Wpisywanie brakujących cyfr w ciągu liczbowym; wpisywanie znaków: $<$, $>$, $=$ w odpowiednich miejscach pomiędzy cyframi.

 Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 87.

Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem – oglądanie ilustracji; odczytywanie dwóch tekstów; skreślanie tego, który do niej nie pasuje.

2. Improwizacje ruchowe przy nagraniu utworu A. Vivaldiego z cyklu *Cztery pory roku. Lato*.
3. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Co zniknęło?*
Nauczyciel układa przed dziećmi różne przedmioty; dzieci je nazywają i starają się zapamiętać. Jedno dziecko odchodzi na bok, a w tym czasie inne zabiera jeden przedmiot lub dwa przedmioty. Zabawa polega na odgadnięciu, co *zginęło*. Liczba przedmiotów może być różna, w zależności od możliwości dzieci.

Dzień 4. Co zabierzemy na wakacje?

Cele ogólne:

- zwracanie uwagi na przedmioty potrzebne podczas wakacyjnych wędrowek,
- rozwijanie sprawności manualnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia przedmioty potrzebne podczas wakacyjnych wędrówek,
- wykonuje papierowe nakrycie głowy.

Środki dydaktyczne: piłka, tekturowe figury geometryczne w sześciu kolorach, różne letnie części garderoby, nakrycia głowy, okulary przeciwsłoneczne, sylweta plecaka, zestaw obrazków przedmiotów potrzebnych i niepotrzebnych podczas wakacyjnych wędrówek, rozsypanka sylabowa, dziecięce plecaki, paski żółtej bibuły, obręcze, szablony czapek narysowane na kolorowym kartonie, klej, nożyczki, papier kolorowy, folia samoprzylepna, karty pracy, cz. 5, s. 88, 89, 90, 91.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 5, s. 88.

Liczenie przedmiotów po prawej i po lewej stronie kartki; kolorowanie tylko tych, które znajdują się po obu stronach kartki.

2. Zabawa *Wędrująca piłka*.

Dzieci ustawiają się w rzędzie, wyciągają ręce do góry i kolejno podają sobie nad głowami piłkę z rąk do rąk. Kiedy piłka dojdzie do końca rzędu, ostatnie dziecko przybiega na początek i zabawa toczy się do momentu, aż dziecko, które zaczynało zabawę, znajdzie się znów na przodzie.

3. Zabawa matematyczna *Budujemy płot* (według T. Fiutowskiej).

Dzieci są deskami płotu, który będzie budował nauczyciel – losują tekturowe figury geometryczne w sześciu kolorach; określają ich kolory i kształty; następnie wykonują polecenia nauczyciela.

- Najpierw nauczyciel buduje *płot z desek* w kolejnych kolorach – dzieci z wymienionymi przez niego kolorami ustawiają się przed nim (kompozycje kolorów mogą być różne).
- Następnie nauczyciel buduje *płot z desek*, które mają wzorki w kształcie podanych przez niego figur geometrycznych.
- Nauczyciel buduje *płot*, ale obok siebie nie mogą stać *deski* mające ozdoby w tym samym kształcie (przy powtórzeniach zabawy dzieci wymieniają się figurami geometrycznymi).
Dzieci później mogą bawić się same, budując płoty przy stolikach według tych samych kryteriów.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXVI (*przewodnik*, s. 106–107).

II

Zabawa dydaktyczna *Wakacyjny plecak*.

1. Wyszukiwanie wśród różnych części garderoby takich strojów, które nosi się latem; uzasadnianie wyboru.
2. Zabawa *Modne nakrycia głowy*.
Prezentowanie przy muzyce przyniesionych przez dzieci nakryć głowy – zwracanie uwagi na konieczność ochrony głowy przed słońcem.
3. Ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej.
Układanie obrazka pociętego na części; określanie, co przedstawia; wyjaśnienie, dlaczego należy chronić wzrok przed promieniami słonecznymi. Oglądanie różnych okularów przyniesionych przez dzieci; porównywanie ich kształtu i kolorystyki; przymierzanie i przeglądanie się w lustrze.
4. Zabawa *Pakujemy plecak*.
Nazywanie przedmiotów przedstawionych na obrazkach (np. *termos, lornetka, latarka, buty, koc, piłka, kurtka przeciwdeszczowa, sweter, spodnie, bluza, czapka, okulary przeciwsłoneczne*,

wazon, kogut, tort, telewizor, wianek, grabie, doniczka), wyszukiwanie wśród nich takich, które przydadzą się podczas wakacyjnych wędrówek, i umieszczanie ich obok sylwety plecaka.

5. Rozsypanka sylabowa – *Co dzieci zapomniały spakować do plecaka?*

Dzieci łączą sylaby tworzące wyrazy. Sylaby tworzące dany wyraz, np. *la-tar-ka; ko-stium; skar-pe-ty; my-del-ko...* napisane są w określonym kolorze.

6. Odpowiadanie na pytanie: *Co powiedziałby plecak, gdyby umiał mówić?*

Tworzenie krótkich dialogów pomiędzy plecakami dwojga dzieci – z wykorzystaniem prawdziwych plecaków.

 Zabawa ruchowa *Wędrówka z plecakiem*.

Dzieci chodzą po sali, naśladując sposób poruszania się z ciężkim, a potem z lekkim plecakiem.

 Kolorowa czapeczka na wakacyjne wędrówki – wykonanie papierowego nakrycia głowy.

1. Rozmowa o wakacyjnych wyjazdach.

– Gdzie pojedziecie na wakacje?

– Gdzie chcielibyście wyjechać? Co ze sobą zabierzecie?

 Zabawa ruchowa *Słońce*.

Dzieci spacerują po sali przy muzyce, poruszając swobodnie paskami żółtej bibułki. Podczas przerwy w grze układają paski jak promyki słońca wokół obręczy ułożonych na dywanie.

2. Samodzielne wykonanie nakrycia głowy na wakacyjne wyprawy.

- Pokaz gotowej pracy wykonanej przez nauczyciela; wyjaśnienie sposobu jej wykonania.
- Samodzielne działania dzieci.

Dzieci nacinają (nie do końca) wzdłuż kartkę z kolorowego kartonu formatu A4 po narysowanych liniach – 9 pasków szerokości około 3 cm, z pozostawieniem przy końcu kartki paska o szerokości 4 cm. Nakleją paski jeden na drugi na środkowy pasek tak, aby lekko na siebie zachodziły. Formują czapki, dopasowują je do głów. Wycinają po narysowanych liniach daszka półkole o promieniu 10,5 cm; ozdabiają je według własnych pomysłów elementami wyciętymi z folii samoprzylepnej lub kolorowego papieru. Dokleją ozdobiony daszek do pozostawionego paska papieru.

- Prezentowanie powstałych czapek na głowach dzieci.

 Zabawy na placu przedszkolnym (szkolnym).

III

1. Karta pracy, cz. 5, s. 89.

Odszukiwanie wśród naklejek kartoników z wyrazami. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach. Ilustrowanie zdań.

 Zabawa ruchowa *Pociąg przyjaźni*.

Nauczyciel wybiera dwoje dzieci, które będą *maszynistami*. Poruszają się one między dziećmi przy spokojnej muzyce i dotknięciem zapraszają je do podróży. Dotknięte dzieci tworzą kolejne *wagoniki pociągów*, trzymając za ramiona dziecko stojące przed nimi. Kiedy wszystkie dzieci znajdą się już w dwóch pociągach, poruszają się po sali rytmicznie, powtarzając za nauczycielem tekst (szybko albo wolno):

Pociąg przyjaźni szybko mknie,

jedzie przez lasy oraz wsie.

Na wakacje wyjeżdżamy

i przedszkole już żegnamy. Uuu, szuszu-szuszu, szu, szu, szu.

2. Ekspresja słowna – *Co by było, gdyby nie było wakacji?*

3. Karta pracy, cz. 5, s. 90.

Rysowanie po śladach, kolorowanie rysunku.

4. Karta pracy, cz. 5, s. 91.

Rysowanie tego, z czym kojarzą się dzieciom wakacje.

Dzień 5. Nadszedł czas pożegnania

Cel ogólny:

- prezentowanie swoich umiejętności.

Cel operacyjny:

Dziecko:

- recytuje wiersze z podziałem na role, śpiewa piosenki, ilustruje muzykę ruchem.

Środki dydaktyczne: inscenizacja M. Strękowskiej-Zaremby *Pożegnanie z przedszkolem*, muzyka o zmiennym tempie, piosenka *Do widzenia, przedszkole*, dekoracje, rekwizyty, stroje do występów, plastikowy pociąg, karty pracy, cz. 5, s. 92, 93, 94, 95, 96.

Przebieg dnia

I

1. Karty pracy, cz. 5, s. 92, 93.

Oglądanie obrazków przedstawiających różne wydarzenia z przedszkolnego życia; opisywanie, co one przedstawiają i z jakimi przyjemnymi chwilami się kojarzą. Swobodne wypowiedzi dzieci; rysowanie na kartkach najprzyjemniejszego wydarzenia z zerówki.

 Zabawa ruchowa *Smutno – wesoło*.

Reagowanie ruchem na zmiany tempa muzyki. Przy muzyce wolnej dzieci spacerują po sali ze spuszczonej głowami – *jest im smutno*. Przy muzyce szybkiej tworzą dwu- lub trzyosobowe kółeczka i wesoło w nich tańczą.

2. Ćwiczenia spostrzegawczości – *Co nie pasuje?*

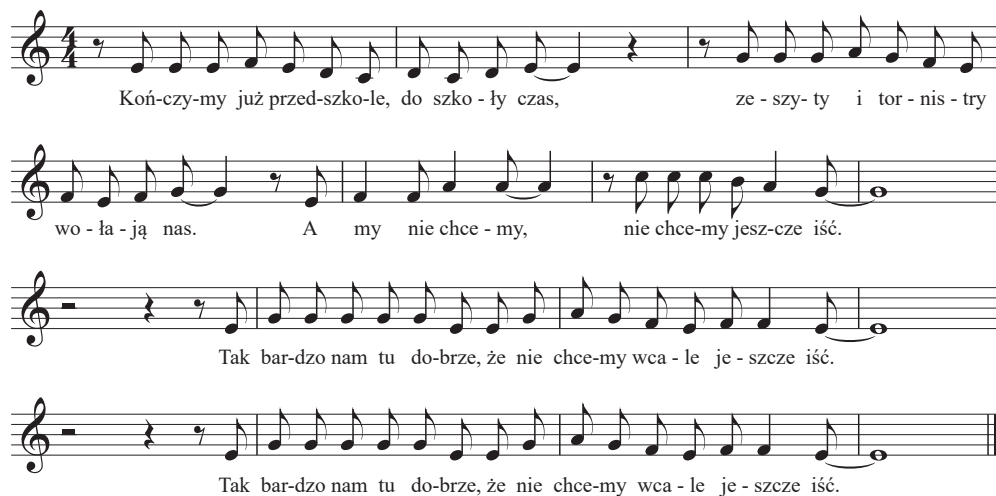
Wyszukiwanie na obrazku elementów, które nie pasują do lata (np. sanki, bałwan, drzewo z kolorowymi listkami, dziecko w kożuchu, chmura, z której lecą płatki śniegu itp.).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXXVI (*przewodnik*, s. 106–107).

II

 Pożegnania nadszedł czas – prezentowanie młodszym kolegom i rodzicom programu artystycznego przygotowanego z okazji pożegnania przedszkola.

- Dzieci śpiewają piosenkę *Kończymy już przedszkole* (śl. i muz. D. i K. Jagiełło).

Koń-czy-my już przed-szko-le, do szko-ły czas, ze-szy-ty i tor-nis-try
wo-ła-ją nas. A my nie chce-my, nie chce-my jesz-cze iść.
Tak bar-dzo nam tu do-brze, że nie chce-my wca-le je-szcze iść.
Tak bar-dzo nam tu do-brze, że nie chce-my wca-le je-szcze iść.

1. *Kończymy już przedszkole, do szkoły czas,
zeszyty i tornistry wołają nas.
A my nie chcemy, nie chcemy jeszcze iść.*

Ref.: *Tak bardzo nam tu dobrze,
że nie chcemy wcale jeszcze iść.* } bis

II. *Wakacje szybko miną, a potem już
zadzwoń pierwszy dzwonek, lekcje tuż-tuż.
A my nie chcemy, nie chcemy jeszcze iść.*

Ref.: *Tak bardzo...*

III. *Lecz co tu robić, w życiu zawsze tak jest,
że upływają lata, starszym się jest.
A my nie chcemy, nie chcemy starsi być.*

Ref.: *Tak bardzo...*

Inscenizacja *Pożegnanie z przedszkolem* (według M. Strękowskiej-Zaremby *Leniwe literki*).
Dekorację stanowią litery i cyfry poprzypinane na ścianie lub napisane na balonikach oraz prace dzieci. Każde dziecko ma przypiętą do ubrania jedną literę.

- Dzieci śpiewają na melodię piosenki *Uczeń I klasy* (muz. L. Miklaszewski).

*Stańmy razem w dużym kole.
Żegnaj, miłe nam przedszkole.
Hejże, hej! Hejże, ha!
Każdy radość w sercu ma.* } bis
*Miło tutaj zawsze było,
ale dobre się skończyło!
Hejże, hej! Hejże, ha!
Czeka na nas już szkoła.* } bis

- Dzieci-literzy są ustawione w półkołu według kolejności liter w alfabecie.

Pani

Dzieci, opowiedzcie, czego nauczyłyście się w przedszkolu.

Dziecko 1. (ma przypiętą literę A, w ręku trzyma jedynekę)

Poznaliśmy literki, oto one.

A, które musi być zawsze pierwsze.

Dziecko 2. (trzyma namalowanego bałwanka)

B – brzuchate jak bałwanek.

Dziecko 3. (trzyma cytrynę)

C – cierpkie jak cytryna.

Dziecko 4. (trzyma obrazek domku)

D – długie jak droga do domu.

Dziecko 5. (trzyma namalowany ekran, w nim napis *echo*)

E – jak ekran i echo.

Dziecko 6. (trzyma flet)

F – jak flet i figle.

Dziecko 7. (trzyma namalowaną górę)

G – garbate jak góra.

Dziecko 8. (jedzie na hulajnodze)

H – hasające na hulajnodze.

Dziecko 9. (trzyma narysowane isierki)

I – iskrzące w isierkach.

Dziecko 10. (trzyma pluszowego jeża)

J – jak jeż i jeżyna.

Dziecko 11. (trzyma książkę)

K – kolorowe jak książki.

Dziecko 12. (trzyma liść)

L – jak liście latem w lesie.

Dziecko 13. (trzyma namalowanego łabędzia)

Ł – ładne jak łabędź.

Dziecko 14. (trzyma mydło)

M – mydlane i mleczne.

Dziecko 15. (trzyma namalowane niebo)

N – napisane na niebieskim niebie.

Dziecko 16. (trzyma namalowane okno)

O – jak ogrom za oknem.

Dziecko 17. (trzyma ubijaczkę do piany; udaje, że ubija pianę w miseczce)

P – puszyste jak piana.

Dziecko 18. (trzyma radio)

R – roztańczone jak radosny przedszkolak.

- Grupa dzieci śpiewa na melodię piosenki *Uciekaj, myszko, do dziury* – reszta tańczy w rytm piosenki.

Radosny walczyk – raz, dwa, trzy,

każdy przedszkolak go tańczy.

Ruszają w tany – trzy, cztery –

wszystkie poznane litery.

Tańczy go A i Be, i Ce

oraz litery: De, E, Ef.

Każda jest ważna i to wie,

więc z dziećmi w kole wiruje.

Radością płonie walczyk nasz,

bo roześmianą buzię masz.

Rozbawił i rozkołysał. (bis)

Czy ktoś piękniejszy gdzieś słyszał?

Dziecko 19. (trzyma rysunek węża w kształcie litery S)

S – syczące jak wąż, skrzeczące jak sówka.

Dziecko 20. (trzyma namalowaną tęczę)

T – tańczące w tęczy.

Dziecko 21. (trzyma namalowaną uśmiechniętą buzię)

U – uśmiechnięte od ucha do ucha.

Dziecko 22. (trzyma paski bibułki, którymi porusza)

W – wirujące z wiatrem.

Dziecko 23. (trzyma zamek do drzwi)

Z – zgrzytające w zamku.

Pani

A gdzie jest Ż?

Z kąta sali wychodzi dziecko przebrane za żółwia; porusza się wolno.

Żółw

Szedłem powoli, bo ż jest ostatnią literą. Więc się nie muszę spieszyć.

Myślałem, że zdążę.

Dziecko 1. *Ale ż jest ciągle potrzebne, więc nie może się wlec jak żółw.*

Żółw

Od tej pory żadne ż się nie spóźni.

Dziecko 2. *Pięknie śpiewamy, pięknie tańczymy.*

To nasze panie nas nauczyły.

Dziecko 3. *Więc im teraz piosenką podziękujemy,
wdzięczni, że tyle umiemy.*

Dziecko 4. *Zaśpiewajmy, tylko głośno,
niech im oczy szczęściem rosną.*

Dziecko 5. *Przecież to ich ciężka praca
przedszkolaka wzbogaca.*

Dziecko 6. *Miły uśmiech, ciepłe ręce,
dla nas wciąż otwarte serce.*

(Dzieci śpiewają na melodię *Uczeń I klasy*)

*Dziękujemy paniom naszym,
niech im się szczęśliwie darzy.*

Hejże, hej! Hejże, ha! } bis

Niech dzień każdy radość da.

*W szkole uczyć się będziemy,
lecz o nich nie zapomnimy.*

Hejże, hej! Hejże, ha! } bis

Pamięć nasza będzie trwać.

Młodsze dzieci też żegnamy,

niechaj idą w ślad za nami.

Hejże, hej! Hejże, ha! } bis

Dobry przykład każdy da.

Dzieci kolejno

Ile gwiazdek na niebie,

ile listków na drzewie,

ile nutek w piosence,

ile bije me serce,

ile pestek w słoneczniku,

ile wszystkich wierszyków,

ile liczb nie doliczymy.

Dzieci razem

Tyle szczęścia naszym paniom życzymy!

Niechaj wszystkim paniom zawsze słońce świeci.

Niech się zawsze cieszą ze swych mądrych dzieci.

Dzieci razem śpiewają piosenkę *Do widzenia, przedszkole* (sł. Z. Holska-Albekier, muz. K. Kwiatkowska).

I. *Gdy szedł wrzesień
przez zielony las
w deszczu, z parasolem,
wszystkie dzieci wtedy pierwszy raz
witały przedszkole.
Podajemy ręce
do zabawy w kole,
przy naszej piosence
witamy przedszkole
oraz naszą panią,
lalki, piłki, misie
witamy już dzisiaj,
witamy!*

II. *Przyszła zima,
zagrał mroźny wiatr;
gwiżdże już po polach.
Synął śniegiem, pozostawił ślad
w drodze do przedszkola.
Podajemy ręce do zabawy w kole,*

*przy naszej piosence
wesoło w przedszkolu.
Jest i nasza pani,
lalki, piłki, misie,
zabawa to dzisiaj,
zabawa!*

III. *Już jaskółka,
biało-czarny ptak,
gniazdo ma w stodole.
Wkoło zieleń, to już lata znak,
czas żegnać przedszkole.
Podajemy ręce
do zabawy w kole,
przy naszej piosence
żegnamy przedszkole
oraz naszą panią,
lalki, piłki, misie
żegnamy już dzisiaj,
żegnamy!*

III

1. Zabawa artykulacyjna *Pociąg ze zwierzątkami*

Dzieci siedzą w kręgu i przesuwają przed sobą plastikową lokomotywę z wagonikiem, wypowiadając tekst: *Jedzie pociąg i na stacjach bardzo często staje. Czy odgadniesz, jakie zwierzę taki głos wydaje?* Na hasło *Stacja*, dziecko, przed którym zatrzyma się wagonik, naśladuje głos wybranego zwierzątka. Pozostałe dzieci powtarzają go, a następnie odgadują, jakie zwierzę jedzie w wagonie.

2. Karta pracy, cz. 5, s. 94.

Czytanie tekstu (samemu lub z pomocą nauczyciela); zwrócenie uwagi na umiejętności, jakie dzieci zdobyły podczas pobytu w zerówce.

3. Porządkowanie półek indywidualnych, pakowanie i zabieranie prac oraz książek do domu.

4. Wręczenie dzieciom przez nauczyciela dyplomów ukończenia przedszkola (karty pracy, cz. 5, s. 95, 96).

ISBN 978-83-7874-783-3

indeks 890103

nr zlecenia 16489

